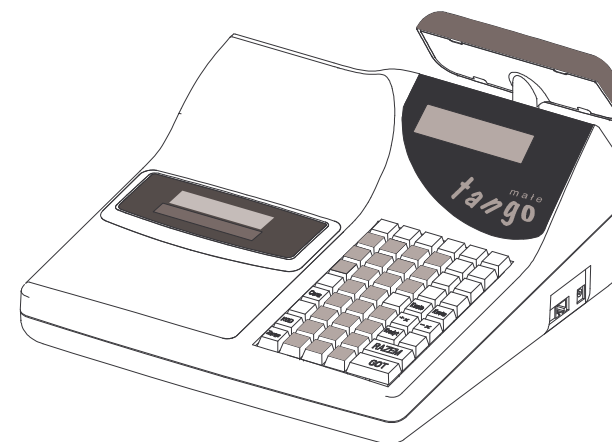

Instrukcja obsługi

Kasa Fiskalna

Małe Tango / Rumba

NOVITUS S.A. 33-300 Nowy Sącz ul. Nawojowska 118

Infolinia: 0 801 13 00 23, www.novitus.pl info@novitus.pl

Wydanie V © NOVITUS 2005

**Co powinienś znać i wiedzieć przed przystąpieniem do pracy
z kasą fiskalną MAŁE TANGO / RUMBA:**

- parametry techniczne kasy (patrz punkt 2.1)
- warunki gwarancji
- obsługę funkcji fiskalnych dostępnych dla użytkownika

Każda nieprawidłowość w pracy kasy powinna być natychmiast sygnalizowana do autoryzowanego serwisu.

Odlączenie kasy od sieci następuje po odłączeniu wtyczki zasilacza od gniazda sieciowego, które powinno być usytuowane w pobliżu kasy i być łatwo dostępne. Do zasilania urządzenia należy stosować wyłącznie zasilacz sieciowy dostarczany w zestawie przez producenta

W kasach Małe Tango / Rumba zastosowano akumulatory kwasowo – ołowiowe. Akumulatory tego typu po całkowitym rozładowaniu powinny być jak najszybciej ponownie naładowane. **Pozostawienie rozładowanego akumulatora na dłuższy czas spowoduje utratę jego pojemności, a tym samym drastycznie skróci jego żywotność!**

Jeżeli akumulator jest głęboko rozładowany, po podłączeniu zasilacza do kasy przez ok. 15 minut kasa może być w stanie ładowania akumulatora, a przez to uruchomienie kasy może okazać się niemożliwe!

W kasach dostarczanych przez producenta akumulatory są odłączone, należy podnieść pokrywę mechanizmu drukującego i podłączyć przewód do zacisku akumulatora. Jeśli kasa nie będzie używana przez dłuższy czas, zaleca się odłączenie przewodu z zacisku akumulatora.

W kasach Małe Tango / Rumba zastosowano drukarkę termiczną. Zaopatrując się w papier należy zażądać od dostawcy papieru certyfikatu, potwierdzającego, że może on być stosowany w urządzeniach fiskalnych, a wydrukowane na nim dokumenty mogą być przechowywane przez czas określony Ordynacją Podatkową. Należy również pamiętać o warunkach, w jakich producent papieru zaleca jego przechowywanie. W przypadku nieprzestrzegania tych wymagań może dojść do utraty danych (kopii paragonów i raportów) do przechowywania których użytkownik kasy jest zobowiązany.

Długość przewodów połączeniowych interfejsu szeregowego nie powinna przekraczać trzech metrów.

Przed wymianą papieru należy obowiązkowo dotknąć dłońmi uziemionej części metalowej.

Urządzenie to spełnia wymagania w zakresie dopuszczalnych poziomów emisji zaburzeń elektromagnetycznych dla klasy A. W środowisku mieszkalnym może to powodować powstawanie zakłóceń radioelektrycznych. W takich przypadkach, jego użytkownik zobowiązany jest do zastosowania odpowiednich środków zaradczych.

Zabrania się używania telefonów komórkowych w bezpośrednim sąsiedztwie kasy!!!

Zużyte urządzenie lub jego części (baterie) należy przekazać do recyklingu lub pozbyć się ich zgodnie z obowiązującymi przepisami! Nie wyrzucać do miejskich lub domowych pojemników na śmieci!!! O ewentualne informacje dotyczące utylizacji zwrócić się do sprzedawcy lub serwisu.

Spis treści:

1. INFORMACJE OGÓLNE.....	6
1.1. Przeznaczenie kasy fiskalnej MAŁE TANGO / RUMBA	6
1.2. Cechy podstawowe kasy	6
1.3. Ewidencja sprzedaży za pomocą kasy	7
2. OPIS TECHNICZNY KASY.....	8
2.1. Parametry techniczne	8
2.2. Funkcje fiskalne	8
2.3. Wygląd kasy.....	9
2.4. Pokrywa drukarki.....	9
2.5. Złącza komunikacyjne i zasilające	10
2.6. Mechanizm drukujący	10
2.7. Klawiatura.....	10
2.8. Wyświetlacze	13
2.9. Tryby pracy kasy	14
3. URUCHAMIANIE KASY	15
3.1. Logowanie i wylogowanie kasjera.....	15
3.2. Podłączanie i konfiguracja czytnika kodów kreskowych.....	16
3.2.1. Kody ważone	16
3.3. Podłączanie wagi	17
3.4. Podłączanie komputera	17
3.5. Podłączenie Terminala płatniczego EFT.....	17
3.6. Wymiana papieru	18
3.7. Mechanizm starzenia kodów PLU	20
4. PROGRAMOWANIE KASY	21
4.1. Programowanie: (1) Tekst Reklamowy.....	21
4.2. Programowanie: (2) Działy Towarowe	22
4.3. Programowanie: (3) Artykuły PLU oraz opakowania.....	26
4.4. Programowanie: (4) Kasjerzy	33
4.5. Programowanie: (5) Klawisze kodów bezpośrednich	35
4.6. Programowanie: (6) Urządzenie współpracujące	37
4.7. Programowanie: (7) Opcje Globalne.....	39
4.8. Programowanie: (8) Hasło operatora:	41
4.9. Programowanie: (9) Klawisze Rabatu i Narzutu.....	42
4.10. Programowanie: (10) Tablica HALO.....	44
4.11. Programowanie: (11) Usuwanie kodów nieużywanych	45
4.12. Programowanie: (12) Numer kasy	46
4.13. Programowanie: (13) Nagłówek	46
4.14. Programowanie: (14) Data i Czas	48
4.15. Programowanie: (15) Stawki PTU	49
4.16. Programowanie: (16) Numer unikatowy	50
4.17. Programowanie: (17) Numer NIP	51
4.18. Programowanie: (18) Fiskalizacja.....	51
4.19. Programowanie: (19 – 20) Ustawienie raportu łańcuchowego	51
4.20. PROGRAMOWANIE: (21) Kurs EURO	52
4.21. PROGRAMOWANIE: Koniec pracy fiskalnej.....	52
5. SPRZEDAŻ ZA POMOCĄ KASY FISKALNEJ.....	53
5.1. Schematy obsługi klawiatury w trybie sprzedaży	53

5.2.	Sprzedaż przy użyciu Działów Towarowych.....	55
5.3.	Sprzedaż przy użyciu kodów PLU.....	56
5.4.	Sprzedaż przy użyciu bezpośrednich klawiszy PLU.....	56
5.5.	Sprzedaż za pomocą czytnika kodów kreskowych - skanera.....	57
5.6.	Sprzedaż przy podłączonej wadze.....	57
5.6.1.	Sprzedaż z dwoma lub trzema podłączonymi wagami.....	58
5.7.	Sprzedaż towarów połączonych w tandemy	58
5.8.	Usuwanie opakowania z tandemu	58
5.9.	Sprzedaż i zwrot opakowań (butelek)	59
5.10.	Automatyczne obliczanie reszty	59
5.11.	Zakończenie paragonu przy różnych formach płatności	60
5.11.1.	Zakończenie płatności przy współpracy z terminalem płatniczym EFT	61
5.12.	Przeglądanie otwartego paragonu na wyświetlaczu obsługi	61
5.13.	Usuwanie pozycji z paragonu – stornowanie	61
5.14.	Zmiana ilości sprzedanego artykułu.....	62
5.15.	Anulowanie całego paragonu.....	62
5.16.	Otwieranie szuflady	62
5.17.	Numer bez sprzedaży	62
5.18.	Udzielanie rabatu	63
5.19.	Dodawanie narzutu	63
5.20.	Wpłata i wypłata gotówki z szuflady	64
5.21.	Sprawdzenie zaprogramowanej ceny towaru.....	64
5.22.	Wyświetlenie należności za ostatni paragon	64
5.23.	Wyświetlanie daty i godziny	65
5.24.	Obsługa waluty EURO.....	65
6.	WYKONYWANIE RAPORTÓW	67
6.1.	Raport stanu kasy	67
6.2.	Raport obrotów w działach	68
6.3.	Raport obrotów PLU	69
6.4.	Raport obrotów kasjerów	70
6.5.	Raport opakowań zwrotnych.....	70
6.6.	Raport dobowy	71
6.7.	Raport okresowy	72
6.8.	Raport kodów nieużywanych.....	73
6.9.	Zestawienie towarów zaprogramowanych	74
6.10.	Zestawienie opakowań zwrotnych	75
6.11.	Ostatni raport dobowy.....	75
6.12.	Wykaz tandemów.....	75
6.13.	Raport łańcuchowy	76
6.14.	Raport miesięczny.....	77
6.15.	Raport opisów stałych.....	77
7.	PRZYKŁADOWE WYDRUKI Z KASY	78
7.1.	Paragon fiskalny.....	78
7.2.	Wpłata do kasy.....	80
7.3.	Wypłata z kasy	80
7.4.	Paragon anulowany	81
7.5.	Raport obrotów PLU	81
7.6.	Raport fiskalny dobowy	82

7.7.	Raport stanu kasy	83
7.8.	Raport obrotów kasjerów	84
8.	DODATKOWE FUNKCJE KŁAWISZY	85
8.1.	Tabela przekształceń liter / znaków:	86
9.	WYKAZ KOMUNIKATÓW.....	87
9.1.	Błędy zgłaszane przez kasę.....	87
10.	Schematy przewodów połączeniowych	98
	Dokumenty homologacji.....	99
	CERTYFIKAT ZGODNOŚCI CE	101
	NOTATKI.....	103

Uwaga:

Informacje zamieszczone w niniejszej instrukcji mają charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowią oferty handlowej w rozumieniu Kodeksu Cywilnego.

Producent zastrzega sobie prawo zmiany danych kasy fiskalnej zawartych w niniejszej instrukcji bez wcześniejszego uprzedzenia.

Producent zastrzega, że nie będzie ponosić odpowiedzialności za uszkodzenia powstałe wskutek użytkowania kasy fiskalnej niezgodnego z instrukcją, używania niewłaściwego zasilacza, narażania urządzenia na oddziaływanie silnego pola elektrostatycznego, elektromagnetycznego, promieniowania rentgenowskiego lub działania szkodliwych substancji chemicznych czy też promieniotwórczych.

Producent nie ponosi również odpowiedzialności za ewentualne roszczenia karno – skarbowe ze strony Urzędu Skarbowego wobec podatnika – użytkownika kasy fiskalnej wynikające z ujawnionej niewłaściwej eksploatacji urządzenia.

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Przeznaczenie kasy fiskalnej MAŁE TANGO / RUMBA

Kasa fiskalna **MAŁE TANGO / RUMBA** jest kasą najnowszej generacji przeznaczoną do pracy w małych, średnich i dużych placówkach handlowych. Może pracować jako pojedyncze urządzenie fiskalne, lub w połączeniu z komputerem jako niewielki system.

Kasy zostały przedstawione w Ministerstwie Finansów i otrzymały homologację numer:

Kasa Małe Tango: PP7 – 8012 / 317 / 1649 / 04 / JS

Kasa Rumba: PP7 – 8012 / 316 / 1648 / 04 / JS

jako kasy rejestrujące, spełniające wymogi zawarte w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 4 lipca 2002 roku w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące, opublikowane w Dzienniku Ustaw nr 108, poz. 948 z dnia 17 lipca 2002 r. Dokument homologacji kasy został umieszczony na stronie 99 niniejszej instrukcji.

UWAGA! W związku z wprowadzanymi zmianami w programie pracy kas, urządzenia są poddawane kolejnym weryfikacjom w Ministerstwie Finansów, dlatego aktualny wykaz homologacji dostępny jest na stronie internetowej producenta kas www.novitus.pl.

1.2. Cechy podstawowe kasy

- Możliwość zaprogramowania 42 Działów
- Możliwość zaprogramowania ok. 6 000 kodów towarowych PLU
- Możliwość zaprogramowania 42 dowolnych PLU jako bezpośrednie (zamiennie z działami towarowymi)
- Wbudowana bateria wewnętrzna
- Zastosowano dwuwierszowy, szesnastoznakowy, alfanumeryczny wyświetlacz obsługi LCD wyświetlający tekstowe komunikaty
- **Możliwość edycji paragonu na wyświetlaczu LCD i stornowania artykułów faktycznie sprzedanych bez możliwości popełnienia pomyłki**
- Ewidencja pracy 8 kasjerów rejestrowanych kodem
- Nazwa artykułów PLU i Działów do 18 znaków (liter i cyfr)
- 12 rodzajów raportów niezerujących, 6 rodzajów raportów zerujących
- Definiowane raporty łańcuchowe – oddzielnie definiowane dla trybu zerującego i niezerującego
- OBSŁUGA WALUTY EURO
- Udzielanie rabatów i narzutów procentowych i kwotowych, zaprogramowanych jako domyślne lub wpisywanych dowolnie z klawiatury, na dowolną pozycję lub na cały paragon.
- Rejestracja 5 rodzajów płatności za sprzedawane towary: gotówka, czek, karta płatnicza, kredyt, talon
- Możliwość anulowania paragonu po wprowadzeniu częściowej płatności
- Opcjonalnie jedno lub trzy złącza RS232
- Współpraca z komputerem (złącze RS232C)
- Współpraca ze skanerem (czytnikiem kodów kreskowych)

- Współpraca z elektroniczną wagą kalkulacyjną
- Współpraca z terminalem płatniczym EFT
- Współpraca z kasetą (szufladą) na pieniądze
- Możliwość powiązania artykułów z opakowaniami, tzw. tandemy
- **Sprzedaż i zwroty opakowań – podczas otwartego paragonu, jak również poza paragonem, powiązanych w tandemy z towarem, jak również jako osobne pozycje..** Gospodarka opakowaniami (zwrot i sprzedaż) nie są wliczane do obrotu towarów.
- Możliwość drukowania jednego z pięciu przykładowych tekstów komercyjnych pod paragonem

1.3. Ewidencja sprzedaży za pomocą kasy

Ewidencja sprzedaży na kasach **MAŁE TANGO / RUMBA** może być prowadzona w dwóch formach:

1. Ewidencja wartościowo – ilościowa: każdy towar ma zaprogramowany w kasie własny kod wywoływany z klawiatury lub czytywany za pomocą Czytnika kodów kreskowych (skanera) z opakowania towaru. Towar taki ma w kasie określoną nazwę, przyporządkowaną stawkę PTU, może mieć również automatycznie zaprogramowaną cenę, przypisane opakowanie. Czynności te powtarzane są przy każdym sprzedawanym artykule. Na paragonie pojawia się wówczas dokładna nazwa towaru. Można wówczas prowadzić gospodarkę magazynową w sklepie, gdyż na wydruku raportu sprzedaży PLU jest dokładnie określone ile jakiego towaru zostało sprzedane.
2. Ewidencja wartościowa – w kasie zaprogramowane są działy towarowe, które mają nadaną ogólną nazwę i przypisaną stawkę PTU. Prowadzenie sprzedaży tą metodą pozwala określić tylko wartość sprzedawanych towarów oraz należny podatek PTU. Nie można prowadzić ewidencji towarowej. Sprzedaż odbywa się przez wpisanie ilości, ceny towaru i naciśnięciu na klawiaturze jednego z klawiszy Działów towarowych, do którego sprzedawany artykuł jest przyporządkowany.

2. OPIS TECHNICZNY KASY

2.1. Parametry techniczne

Zasilanie: napięcie stałe 14 V dla kasy Małe Tango
14 V dla kasy RUMBA.

Bateria wewnętrzna: 12V 2 Ah

Gniazdo zasilania: typu walcowego Ø 5,5/2,5 mm, masa zasilania na zewnątrz.

Zasilacz: zewnętrzny, wejście 230 V, 50 Hz

wyjście: napięcie stałe 14 V.

Wtyk wyjścia zasilacza typu walcowego Ø 5,5/2,5 mm

Moc: 18 W

Dopuszczalna temperatura pracy: od 5 do 40°C

Dopuszczalna wilgotność pracy: od 10 do 80%

Szerokość: 330 mm

Głębokość: 320 mm

Wysokość: 165 mm (215mm po podniesieniu wyświetlacza klienta)

Ciężar: Kasa Małe TANGO: 3,65 kg (+ 0,40 kg zasilacz)

Kasa RUMBA: 3,70 kg (+ 0,40 kg zasilacz)

RS232C – do komunikacji ze skanerem, z komputerem i z wagą

W zależności od wyposażenia, kasa może posiadać jedno, dwa lub trzy złącza RS232.

UWAGA: ODŁĄCZENIE ZASILANIA KASY FISKALNEJ MAŁE TANGO i RUMBA NASTĘPUJE PO ODŁĄCZENIU WTYCZKI ZASILACZA Z GNIAZDA SIECIOWEGO, KTÓRE POWINNO BYĆ ŁATWO DOSTĘPNE I ZNAJDOWAĆ SIĘ W POBLIŻU KASY.

Po odłączeniu zasilacza, kasa zasilana jest z akumulatora wewnętrznego.

2.2. Funkcje fiskalne

Kasy fiskalne **MAŁE TANGO / RUMBA** posiadają wbudowaną pamięć fiskalną mogącą pomieścić raporty w okresie 5 lat. Pamięć ta jest nierozzerwalnie złączona z obudową kasy, zalana jest specjalną masą uniemożliwiającą ingerencję do jej wnętrza, oklejona jest specjalnymi plombami identyfikacyjnymi. W pamięci fiskalnej zapisany jest (w procesie produkcji) numer unikatowy urządzenia nadany przez Ministerstwo Finansów. Numer ten będzie drukowany na każdym paragonie i raporcie fiskalnym (po zafiskalizowaniu kasy).

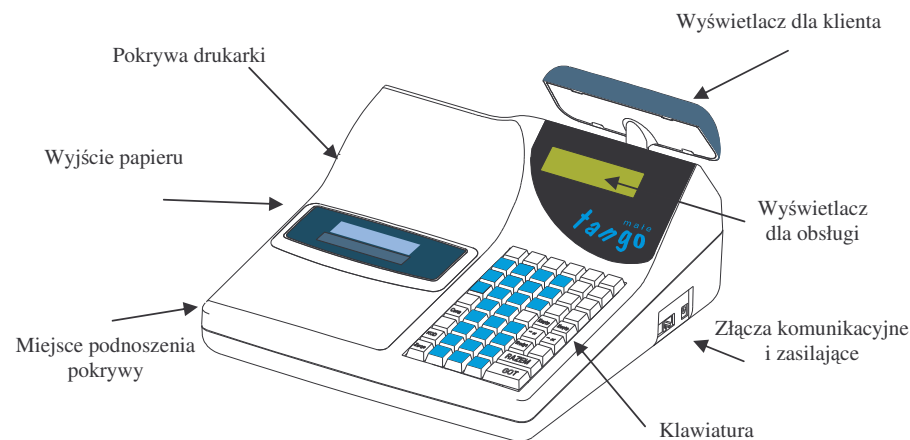
Kasa **MAŁE TANGO / RUMBA** może pracować w trybie fiskalnym i niefiskalnym. W trybie fiskalnym (po zafiskalizowaniu) kasa rejestruje wszelką sprzedaż, która jest dokonywana za jej pośrednictwem. Dane te, z rozbiciem na poszczególne stawki PTU, wartości sprzedaży, ilości wystawionych paragonów, ilości dokonanych zmian w bazie towarowej zapisywane są do pamięci fiskalnej podczas wykonywania raportu dobowego zerującego. Do pamięci zapisywane są również wszelkie zerowania

systemowe z uwzględnieniem daty i godziny oraz przyczyny zerowania. W pamięci znajduje się również zapisany NIP użytkownika oraz aktualnie zaprogramowane stawki PTU. W trybie fiskalnym możemy wykonać raport okresowy będący odczytem z pamięci fiskalnej zapisanych danych.

Przed fiskalizacją – w trybie niefiskalnym (treningowym) wszystkie w/w dane (oprócz numeru unikatowego) przechowywane są w pamięci RAM kasy i mogą być dowolnie kasowane i modyfikowane bez zapisywania ich do pamięci fiskalnej. W trybie niefiskalnym nie ma możliwości wykonania raportu okresowego, gdyż w pamięci fiskalnej nie ma zapisanych żadnych raportów dobowych.

2.3. Wygląd kasy

Na poniższym rysunku przedstawiono wygląd i ważniejsze elementy kasy Małe Tango. Kasa RUMBA z zewnątrz różni się jedynie pokrywą drukarki, która (ze względu na zastosowany mechanizm drukujący) jest wyższa.

2.4. Pokrywa drukarki

Pod pokrywą znajduje się mechanizm drukujący wraz z mechanizmem odwijania i nawijania papieru. Aby zdjąć pokrywę mechanizmu drukującego należy chwycić pokrywę w miejscu podnoszenia wskazanym na rysunku i podnieść przód pokrywy ku górze. Z tyłu pokrywa trzymana jest dwoma zaczepami. Zakładanie pokrywy odbywa się w odwrotnej kolejności: najpierw należy umieścić zaczepy z tyłu pokrywy w odpowiednich miejscach w obudowie kasy, następnie przód pokrywy opuścić ku obudowie kasy trafiając na odpowiednie zatrzaski.

2.5. Złącza komunikacyjne i zasilające

Złącza komunikacyjne i zasilające znajdują się w prawej bocznej ścianie kasy

Złącza typu RJ (tzw. telefoniczne) służą do komunikacji kasy z urządzeniami zewnętrznymi (komputer, waga, Czytnik kodów kreskowych (skaner), terminal EFT). Złącze typu walcowego jest złączem zasilania kasy

2.6. Mechanizm drukujący

W kasie **MAŁE TANGO** zastosowano (w zależności od opcji kasy) następujące mechanizmy drukujące:

- dwustacyjny termiczny FTP 634
- dwie rolki papieru szer. 38 mm
- 2 x 22 znaki w wierszu
- prędkość druku: 50 mm / sek.

W kasie **RUMBA** zastosowano mechanizm:

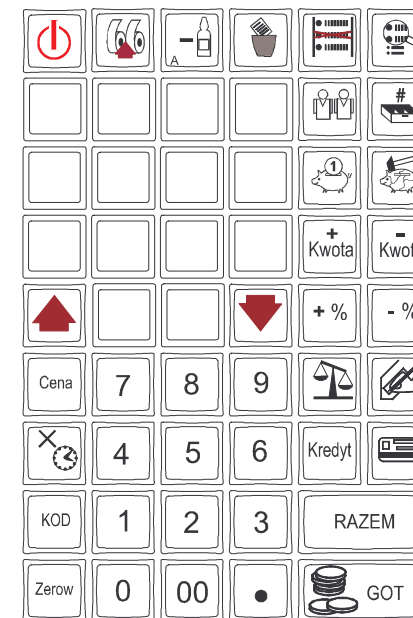
- dwustacyjny termiczny CITIZEN LT482
- dwie rolki papieru termicznego szer. 49 mm
- 2 x 29 znaków w wierszu
- prędkość wydruku: 12,5 linii / sek.

Mechanizm drukujący drukuje na dwóch paskach papieru paragony i wydruki będące potwierdzeniem działania kasy, raporty, wydruki kontrolne. Jeden pasek papieru jest nawijany wewnątrz kasy na nawijacz, jest to tzw. kopia lub dziennik, natomiast druga taśma papieru jest odrywana i wręczana klientom (paragon fiskalny) lub jeśli to jest raport – przechowywana przez obsługującego.

2.7. Klawiatura

Klawiatura kasy **MAŁE TANGO / RUMBA** posiada 52 klawisze, które mają naniesiony opis informujący o zastosowaniu klawisza.

Wygląd klawiatury:

Opis znaczenia klawiszy:

Klawisz służy dołączania i wyłączania kasy (należy nacisnąć i przytrzymać przez ok. 2s)

Klawisz służy do przewijania (podciągania) rolek papieru

Klawisz służy do rejestracji zwrotu opakowań

Klawisz służy do anulowania paragonu (kosz)

Klawisz służy do stornowania (usuwania) jednej pozycji z paragonu

Klawisz służy do wejścia do edycji paragonu (przeglądania na wyświetlaczu obsługi)

- Klawisz służy do logowania (rejestrowania) kasjera
- Klawisz służy do otwierania szuflady i rejestracji numeru bez sprzedaży
- Klawisz służy do potwierdzania wpłaty gotówki do kasy
- Klawisz służy do potwierdzania wypłaty gotówki z kasy
- Klawisz służy do dodania narzutu kwotowego do pozycji lub całego paragonu
- Klawisz służy do udzielania rabatu kwotowego na pozycję lub cały paragon
- Klawisz służy do dodania narzutu procentowego do pozycji lub całego paragonu
- Klawisz służy do udzielania rabatu procentowego na pozycję lub cały paragon
- Klawisz służy do zmiany poziomu Działów lub PLU, oraz „w górę” przy przeglądaniu paragonu podczas edycji (działa również jako SHIFT podczas programowania)
- Klawisz służy do zmiany poziomu Działów lub PLU, oraz „w dół” przy przeglądaniu paragonu podczas edycji
- Klawisz służy do komunikacji kasy z wagą – odczytanie wagi towaru
- Klawisz służy do akceptacji płatności czekiem – kończy paragon
- Klawisz służy do akceptacji płatności jako kredyt – kończy paragon
- Klawisz służy do akceptacji płatności kartą kredytową – kończy paragon
- Klawisz służy do sumowania pozycji na paragonie, oraz do wyświetlania sumy za poprzedni paragon

- Klawisz służy do zakończenia paragonu przy płatności gotówką
- Klawisz służy do potwierdzenia, że wpisana liczba była ceną artykułu oraz do wejścia w tryb sprawdzania zaprogramowanej ceny towaru.
- Klawisz służy do mnożenia ilości, przejścia w tryb wyświetlania daty i godziny
- Klawisz służy do potwierdzenia, że wpisana liczba była kodem towaru oraz do powtórnego wprowadzenia ostatniego towaru.
- Klawisz służy do wychodzenia z sytuacji błędnych, wyłączanie sygnału dźwiękowego „błąd”
- Klawisze służą do wybierania Działu lub PLU bezpośredniego, Klawisze te posiadają wymienną wkładkę na której można opisać co jest zaprogramowane pod danym klawiszem
- Klawisze: są klawiszami numerycznymi, służą do wpisywania cen, ilości, numerów PLU, wybierania numerów opcji przy programowaniu, itp.
- Klawisz (przecinek) służy do oddzielania całości od części dziesiętnej wprowadzanej ilości lub wartości.

Prawie wszystkie klawisze posiadają jeszcze szereg innych funkcji przy programowaniu ręcznym kasy i przy wykonywaniu raportów. Na klawiszach są również naniesione litery i znaki które można używać przy programowaniu kasy. Dodatkowe znaczenie klawiszy jest opisane przy programowaniu każdej z funkcji kasy.

W rozdziale DODATKOWE FUNKCJE KLAWISZY zostały opisane inne funkcje jakie klawisze mają podczas programowania: przypisane litery, funkcje edycyjne, itp.

2.8. Wyświetlacze

Kasa fiskalna **MAŁE TANGO / RUMBA** wyposażona jest w dwa wyświetlacze:

- **obsługa:** alfanumeryczny LCD, 2 x 16 znaków – wyświetlający cyfry komunikaty tekstowe podczas sprzedaży, programowania kasy oraz wykonywania raportów;
- **klienta:** numeryczny LED, 9 pozycji (możliwość podniesienia i obrotu – tak, aby był dobrze widziany przez kupującego)

2.9. Tryby pracy kasy

Zmiana trybu pracy odbywa się poprzez wpisanie sekwencji z klawiatury. Kasa rozróżnia cztery tryby pracy do który można przejść po wpisaniu:

1	RAZEM	- tryb sprzedaży
2	RAZEM	- tryb raportów niezerujących
3	RAZEM	- tryb raportów zerujących
4	RAZEM	- tryb programowania

3. URUCHAMIANIE KASY

Po naciśnięciu i przytrzymaniu klawisza kasa uruchomi się wykonując wewnętrzne testy systemowe. Następnie kasa przejdzie do trybu sprzedaży. Kasa zasilana wyłącznie z baterii wewnętrznej posiada (dla oszczędności energii) opcje automatycznego wyłączenia się, w przypadku, gdy nie będzie używana przez określony czas. W Opcjach Globalnych (PROGRAMOWANIE, 7X/T, na pozycji 29) jest możliwość ustawienia czasu, po jakim kasa samoczynnie się wyłączy. Po ponownym załączeniu

klawiszem kasa uruchomi się bez wykonywania testów systemowych. Aby wyłączyć kasę, należy nacisnąć i przytrzymać ten sam klawisz przez ok. 2 sek.

3.1. Logowanie i wylogowanie kasjera

Po włączeniu kasy na wyświetlaczu pojawi się na chwilę komunikat: TRYB SPRZEDAŻY, a potem, (jeśli w kasie jest zaprogramowany kasjer) kasa zapyta o hasło kasjera. Należy wówczas wpisać cyfry zaprogramowanego kodu kasjera. Wpisywanie kodu odbywa się w ten sposób, że tzn. na wyświetlaczu nie pojawią się wpisywane

cyfry, lecz gwiazdki. Po wpisaniu hasła kasjera należy nacisnąć klawisz: Cała prowadzona sprzedaż, dokonywane wpłaty i wypłaty, zwroty zaliczane będą „na konto” kasjera którego hasło zostało wpisane. Będzie to widoczne na wydruku raportu kasjerów.

Po zalogowaniu kasjera na wyświetlaczu pojawia się 0 – kasa jest gotowa do pracy w trybie sprzedaży. Wylogowanie kasjera następuje przez naciśnięcie klawisza

 bez wpisywania kodu. Kasa przechodzi w tryb oczekiwania na podanie hasła kasjera. Nie ma wówczas możliwości prowadzenia sprzedaży, nie ma możliwości dokonywania wpłat i wypłat, otwarcia szuflady. Będzie to możliwe po podaniu właściwego hasła kasjera.

Jeśli podczas pracy kasy następuje zmiana kasjera to przychodzący kasjer po-

winien wpisać swoje hasło i potwierdzić go klawiszem . Wszystkie dokonane od tej chwili transakcje, wpłaty i wypłaty liczone będą jako obrót zalogowanego kasjera.

Jeśli w kasie nie ma zaprogramowanego żadnego kasjera, kasa nie będzie kontrolować kodu kasjera, i wszystkie operacje z kasą będą dostępne.

UWAGA! Nie jest wówczas dostępny raport obrotów kasjerów (RAPORTY NIEZERUJĄCE lub RAPORTY ZERUJĄCE 4). Jeżeli kasa posiada zaprogramowanych kasjerów lecz nie jest zaprogramowane hasło OPERATORA (patrz pkt 4.8) to kasjerzy mają także dostęp do trybów 2, 3 i 4 lecz będzie się to wiązało z podaniem poprawnego hasła kasjera i kontrolą wykonanych czynności poprzez drukowanie w stopce wydruków jego numeru identyfikacyjnego. W przypadku zaprogramowania hasła OPERATORA kasjerzy ani nikt postronny nie posiadają dostępu do trybów pracy kasy 2,3 i 4. Hasło OPERATORA może być również podawane w trybie sprzedaży (tryb.1.) i będzie ono wówczas umożliwiało sprzedaż

osobie nadzorującej kasę poprzez rejestrację na jej indywidualne konto, na wydruku w stopce będzie to oznaczone symbolem "op". OPERATOR posiada również możliwość wglądu w hasła kasjerów poprzez wykonanie raportu ustawień kasjerów.

3.2. Podłączanie i konfiguracja czytnika kodów kreskowych.

Kasa może współpracować z czytnikiem kodów kreskowych (skanerem). W zależności od opcjonalnego wyposażenia kasy (jedno lub trzy złącza RS) może współpracować nawet z trzema skanerami równocześnie. Doboru oraz konfiguracji czytnika powinien dokonać uprawniony serwisant. Gniazdo skanera znajduje się w lewej bocznej ścianie kasy. Podłączać skaner do kasy należy tylko przy wyłączonym zasilaniu kasy. W PROGRAMOWANIU na pozycji 6 jest możliwość wyboru urządzenia współpracującego. Należy tutaj ustawić jako urządzenie współpracujące SKANER na właściwym złączu RS (opis w rozdz. 4.6).

Jeśli identyfikacja towarów odbywać się będzie za pomocą skanera, należy zwrócić uwagę na ustawienie opcji w "opcjach globalnych" (tryb PROGRAMOWANIE): czy kasa ma kontrolować poprawność kodu EAN (opcja nr 18 w Opcjach Globalnych), jaki typ kodu wagowego ma być obsługiwany przez kasę (opcja nr 25 w Opcjach Globalnych). Sposób konfiguracji opcji opisano w rozdziale 4.7. Dopuszczalne wartości ustawień opcji 25 (kodów ważonych) opisano w następnym rozdziale.

3.2.1. Kody ważne

Jeśli w sklepie zastosowano elektroniczne wagi metkujące, które w kodzie kreskowym mogą kodować numer PLU ważonego towaru, jego wagę lub cenę, a kasa współpracuje ze skanerem, należy odpowiednio skonfigurować opcję nr 25 w "opcjach globalnych" (tryb PROGRAMOWANIE – rozdz. 4.7) aby kasa bezbłędnie identyfikowała kody wydrukowane przez elektroniczną wagę metkującą.

W poniższej tabeli przedstawiono sposoby konfiguracji kodu wagowego dla kasy. Wartość 0 wyłącza obsługę kodów wagowych, umożliwiając identyfikację towaru przy użyciu kodu EAN13 rozpoczynającego się od cyfry 2 tak, jak według każdego innego kodu EAN. Ponadto dopuszczalne są wartości:

Wartość	EAN/JEAN	PLU (ilość znaków)	Waga (ilość znaków)
1	2XCCCCAWWWWB	CCCC (4)	WWWWW (5)
3	2XCCCCCWWWWB	CCCCC (5)	WWWWW (5)
4	2XDCCCCWWWWB	CCCC (4)	WWWWW (5)
5	2XDDCCCWWWWB	CCC (3)	WWWWW (5)

Wartość	EAN/JEAN	PLU (ilość znaków)	Cena (ilość znaków)
6	2XCCCCXPPPPB	CCCCC (5)	PPPP (4)
7	2XCCCCAPPPPB	CCCC (4)	PPPP (5)
8	2XCCCCPPPPPB	CCCCC (5)	PPPP (5)
9	2XCCCCPPPPPB	CCCC (4)	PPPPP (6)
10	23CCCCAPPPPB 24CCCCAPPPPB 27CCCCAWWWWB	CCCC (4)	PPPP (5)

	29CCCCAWWWWB		
--	--------------	--	--

gdzie:

X – dowolna cyfra

C – cyfra wewnętrznego kodu towaru

W – cyfra liczby oznaczającej masę / ilość towaru (z dokładnością do 1 kg)

P – cyfra liczby oznaczającej cenę towaru (z dokładnością do 1 grosza)

A – cyfra kontrolna wartości masy / ilości lub ceny

B – cyfra kontrolna kodu EAN

Każdy kod EAN8 bądź EAN13 z 2- lub 5-cyfrowym rozszerzeniem może być używany do identyfikacji towarów nie podlegających sprzedaży z wagi.

Ustawienie odpowiedniej wartości flagi najlepiej skonsultować z serwisantem.

Ważne jest, że cyfry CCCC wewnętrznego kodu towaru muszą być **kodek krótkim** kasy, czyli kodek o ograniczonej wartości maksymalnej. Dla kas Małe Tango / Rumba kodami krótkimi są kody z zakresu od 1 do 6349 (opis w rozdz. 4.3). W bazie towarowej kasy programowane są tylko kody towarów (CCCC) bez identyfikatora kodu ważonego (2X, 23, 24, 27, 29).

3.3. Podłączanie wagi

Kasa może współpracować z elektroniczną wagą kalkulacyjną. W zależności od wyposażenia kasy (1 lub 3 złącza RS232C) można podłączyć od 1 do 3 elektronicznych wag równocześnie. **UWAGA! Jeśli chcemy korzystać z dwóch lub trzech wag równocześnie muszą to być wagi tego samego typu!** Gniazda do podłączenia wagi znajdują się w prawej bocznej ścianie kasy – gniazda te są zamienne: waga, czytnik, komputer lub terminal EFT. Doboru wagi powinien dokonać uprawniony serwisant. Po podłączeniu wagi w trybie PROGRAMOWANIE należy przyporządkować do portów komunikacyjnych właściwe urządzenia współpracujące (rozdział 4.6). Kasę należy również skonfigurować do współpracy z danym typem wagi. Służą do tego odpowiednie flagi w opcjach globalnych (PROGRAMOWANIE).

3.4. Podłączanie komputera

Kasy **MAŁE TANGO / RUMBA** posiadają możliwość współpracy z komputerem. Do podłączenia kasy z komputerem niezbędny jest specjalny przewód połączeniowy. Należy pamiętać o ustawieniu w opcjach globalnych (Programowanie, 7X/T) urządzenia współpracującego na KOMPUTER. Również w opcjach globalnych należy ustawić właściwą prędkość transmisji – taką samą jak w komputerze (domyślnie ustawione jest 9600)

3.5. Podłączenie Terminala płatniczego EFT

Do kasy Małe Tango / Rumba można podłączyć terminal płatniczy EFT. Terminal ten realizuje płatności kartami płatniczymi. Preferowanym urządzeniem jest terminal Trintech COMPACT 9000i, współpracujący z Centrum Rozliczeniowym PKO S.A. Dzięki połączeniu kasy z terminalem zakończenie paragonu przy płatności kartą płatniczą powoduje skomunikowanie się kasy z terminalem, przesyłana jest od

razu do niego informacja z kwotą do zapłaty (wyeliminowana możliwość pomyłki przy przepisywaniu kwoty z paragonu do terminala oraz przyspieszona sama transakcja). Dalszy sposób obsługi terminala znajdzie Użytkownik w Instrukcji Obsługi terminala. Po pozytywnie zakończonej płatności, terminal przesyła do kasy potwierdzenie, co automatycznie kończy paragon.

Podłączenia terminala do kasy powinien dokonać uprawniony serwisant, posiadający uprawnienia na serwisowanie kas Małe Tango / Rumba oraz terminali płatniczych.

Podłączenia należy dokonać przy wyłączeniu zasilania tak kasy, jak i terminala płatniczego. Do podłączenia służy dowolne złącze RS232 w prawej bocznej ścianie kasy (rozdz. 2.5). Po podłączeniu terminala konieczne jest ustawienie na wybranym złączu RS232C urządzenia współpracującego terminal EFT (rozdz. 4.6).

Ustawienie **terminala EFT** jako urządzenia współpracującego uaktywnia dodatkowe możliwości kasy (opisana powyżej komunikacja z terminalem), oraz:

- przy zamkniętym paragonie naciśnięcie klawisza otwiera **Menu Terminala**, w którym są dostępne pozycje:

1. Otwarcie dnia – po wybraniu tej funkcji i zatwierdzeniu klawiszem następuje komunikacja z terminalem (jeśli terminal tego wymaga, po tym poleceniu może nastąpić komunikacja terminala z Centrum Rozliczeniowym)
2. Zamknięcie dnia – po wybraniu tej funkcji i zatwierdzeniu klawiszem następuje komunikacja z terminalem, czego efektem może być komunikacja z Centrum Rozliczeniowym i zrzut danych za dany dzień.
3. Raport według organizacji – po wybraniu tej funkcji i zatwierdzeniu

klawiszem następuje komunikacja z terminalem i terminal wykona raport zrealizowanych transakcji z podziałem na typy kart płatniczych. Jeśli terminal nie ma własnej drukarki, raport ten zostanie wydrukowany na drukarce kasy.

Po **Menu Terminala** poruszamy się klawiszami i .

3.6. Wymiana papieru

Wymiana papieru jest czynnością, którą użytkownik dość często będzie wykonywał podczas pracy z kasą, dlatego bardzo uważnie powinien przeczytać ten punkt instrukcji obsługi, aby szybko i bez problemu wykonywać tę operację.

UWAGA!

Koniec papieru sygnalizowany jest komunikatem na wyświetlaczu obsługi oraz przerywanym sygnałem dźwiękowym. Komunikatu tego nie da się skasować wcześniej niż po założeniu nowej rolki papieru. Umieszczenie czujników papieru powoduje, że papier zużywany jest do końca. W rolkach papieru dostarczanych przez producenta

zbliżanie się do końca rolki sygnalizowane jest kolorowym paskiem. Nie zawsze trzeba wymieniać obydwie rolki papieru równocześnie. Zależy to od długości nawiniętego papieru.

Aby wymienić rolki papieru na nowe należy:

W kasie MAŁE TANGO

1. Podnieść pokrywę mechanizmu drukującego;
2. Za pomocą klawisza wysunąć resztkę papieru z mechanizmu, z łoża odwijacza usunąć pozostałości po starym papierze, jeśli wymienianym papierem jest kopia paragonu (prawy pasek papieru) zdjąć szpulę z nawiniętą kopią.
3. Odwinąć kawałek papieru na nowych rolkach, koniec papieru musi być równo obcięty;
4. Wprowadzić koniec nowego papieru do mechanizmu drukującego. Za po-

mocą klawisza wysunąć go tak, aby wystarczająca jego ilość wyszła ponad mechanizm drukujący, nawinąć prawy pasek papieru na szpulę nawijacza;

5. Założyć pokrywę mechanizmu drukującego przewlekając taśmę paragonu

przez otwór w pokrywie. Klawiszem sprawdzić poprawność obiegu

papieru. Klawiszem skasować komunikat: *Brak papieru*.

Uwaga! W przypadku zacięcia się papieru w mechanizmie lub jego niepoprawnego przesuwu można podnieść dźwignię zwalniającą docisk papieru w mechanizmie drukującym. W mechanizmie CP305 jest to zielona dźwignia znajdująca się po lewej stronie mechnizmu, w mechanizmie FTP634 jest to szara dźwignia po prawej stronie mechanizmu.

W kasie RUMBA

1. Podnieść pokrywę mechanizmu drukującego;
2. Podnieść białą dźwignię znajdującą się u góry po prawej stronie mechanizmu drukującego – zwolniony zostanie docisk papieru;
3. Ręcznie wysunąć z mechanizmu resztkę papieru, z łoża odwijacza usunąć pozostałości po starym papierze, jeśli wymienianym papierem jest kopia paragonu (prawy pasek papieru) zdjąć szpulę z nawiniętą kopią.
4. Odwinąć kawałek papieru na nowych rolkach, koniec papieru musi być równo obcięty;
5. Wprowadzić i przesunąć papier przez mechanizm drukujący, nawinąć prawy pasek papieru na szpulę nawijacza, lewy pasek papieru wysunąć z mechanizmu;
6. Opuścić białą dźwignię dociskającą papier;

7. Założyć pokrywę mechanizmu drukującego przewlekając taśmę paragonu

przez otwór w pokrywie. Klawiszem sprawdzić poprawność obiegu papieru - papier przewijany jest równocześnie na obydwu rolkach. Klawiszem

skasować komunikat: *Brak papieru*.

3.7. Mechanizm starzenia kodów PLU

Kasa MAŁE TANGO / RUMBA ma możliwość kontroli kodów towarowych, które nie były używane w określonym zakresie czasu. W Opcjach Globalnych (PROGRAMOWANIE, 7) opcja nr 27 **Czas starzenia PLU** jest możliwość określenia w tygodniach czasu, po którym towar, jeśli nie zostanie sprzedany jest uważany jako nieużywany (martwy). Czas starzenia można ustawiać od 1 do 52 tygodni. Po wpisaniu cyfry ilości tygodni pokaże się na wyświetlaczu data, kiedy nastąpi kolejne starzenie kodów. Podczas wykonywania Raportu Dobowego zerującego w tym właśnie dniu nastąpi przeszukanie bazy PLU i oznaczenie towarów, które nie były sprzedawane w kontrolowanym okresie.

W trybie PROGRAMOWANIE, na pozycji 11 jest opcja: Usuw kod nieużyw. – w funkcji tej możemy przeglądać na wyświetlaczu kody PLU które nie były używane jak również możemy usunąć z bazy PLU te towary które uznamy za niepotrzebne w bazie i zrobimy w niej miejsce na nowe towary. Sposób wykonywania raportu kodów nieużywanych został opisany w rozdziale 6.8.

Jeśli wartość czasu starzenia zostanie ustawiona na 0, to mechanizm kontroli starzenia zostaje wyłączony.

4. PROGRAMOWANIE KASY

Zaprogramować kasę, oznacza przystosować ją do potrzeb sprzedawcy w danym sklepie. Przed przystąpieniem do programowania należy dokładnie zapoznać się z parametrami kasy, jej możliwościami, aby po zaprogramowaniu obsługa tej kasy była najprostsza, gdyż każda sprzedaż będzie odbywać się za pomocą tej kasy, więc sprzedawca musi dość szybko operować klawiaturą i prowadzić sprzedaż. Należy zdecydować, jaki układ klawiatury będzie najbardziej przyjazny dla obsługującego – przydzielenie klawiszy bezpośrednich dla Działów Towarowych, dla PLU, czy podzielić je pomiędzy Działy a PLU.

Aby programowanie kasy było możliwe należy przestawić kasę w tryb PRO-

GRAMOWANIE (sekwencja:). Przy każdym programowaniu opisane są również warunki, jakie należy spełnić, aby móc oprogramować (zmienić) daną funkcję.

4.1. Programowanie: (1) Tekst Reklamowy

Kasa ma możliwość drukowania tekstu reklamowego (komercyjnego) pod każdym paragonem. Przykładowe teksty reklamowe zostały zawarte w programie kasy i tylko spośród nich można dokonać wyboru drukowanego tekstu.

Zmienić tekst reklamowy można w dowolnym momencie pracy kasy (zamknięty paragon!) bez konieczności wykonywania wcześniej żadnych raportów jedynie z klawiatury kasy (nie można takiego wyboru dokonać z poziomu komputera!).

Dostępne są następujące pozycje:

0 – brak tekstu

1. **Tekst nr 1:** Dziękujemy za zakupy!
2. **Tekst nr 2:** Dziękujemy! Zapraszamy!
3. **Tekst nr 3:** Zapraszamy ponownie!
4. **Tekst nr 4:** Zakupy u nas to dobry wybór!
5. **Tekst nr 5:** Wesołych Świąt!

Instrukcja programowania (tryb PROGRAMOWANIE:):

  (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 1 i nacisnąć

klawisz - wejście w tryb programowania tekstu reklamowego, następnie

wybieramy numer wybranego tekstu, np. i klawiszem zatwierdzamy

wybór. Naciskając klawisz wychodzimy z trybu programowania tekstu reklamowego. Po ponownym wejściu do funkcji programowania tekstu reklamowego -

Instrukcja programowania:

Jako instruktaż zaprogramujemy dwa działy. Dział nr 3 **Mięso**, towar zwolniony z PTU, cena otwarta, sprzedaż normalna, Tablica HALO nr 1, brak stałej ceny działu. Następnym działem (nr 15) będzie dział **Alkohol niskoproc.** PTU 22% (stawka A), cena za-programowana / otwarta, sprzedaż normalna, HALO nr 5, stała cena działu 2,50zł.

Tryb pracy PROGRAMOWANIE, naciskamy klawisze: (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 2 i nacisnąć – wejście do programowania Działów Towarowych. Na wyświetlaczu pojawia się komunikat:

Numer działu:

Wybieramy numer działu który chcemy oprogramować: i zatwierdzamy klawiszem (lub klawisz bezpośredni Działu 3). Na wyświetlaczu pojawia się komunikat:

3 Dział 3
PTU – nieaktywne

Zaprogramujemy nazwę działu: **Mięso**: – wejście do edycji nazwy działu, na wyświetlaczu pojawia się dotychczasowa nazwa oraz kursor na pierwszej literze nazwy działu. Od tej chwili do wyjścia z edycji programowania nazwy klawiatura działu w trybie tekstowym. Wykorzystujemy klawisze z naniesionymi literami, znakami, lub klawiaturę numeryczną według Tablicy przekształceń oraz klawisze opisane w rozdziale DODATKOWE FUNKCJE KLAWISZY. Podczas wpisywania nazwy na wyświetlaczu możemy kontrolować co wpisujemy i ewentualnie na bieżąco korygować błędy. Po wpisaniu nazwy wychodzimy z trybu edycji nazwy klawiszem

Nazwa została zapisana. Dalej programujemy opcje (flagi) A, B i C:

– ustawiono opcje: PTU (A) zwolniony (przyjmujemy, że zwolnieniu z podatku odpowiada litera G, a więc cyfra 7), cena (B) otwarta (1), sprzedaż (C) normalna (0). Opcje te można programować osobno (według schematu). Programowanie takie zostanie przedstawione przy następnym dziale. Następnie należy

zaprogramować nr pozycji w tabeli HALO: – przyporządkowano 1 pozycję tabeli HALO. Dział został oprogramowany. Zaprogramowanie całkowite działu nastąpi po przejściu do programowania innego działu lub wyjściu z programowania za pomocą

klawisza .

Podczas programowania wszystkie opcje można przeglądać na wyświetlaczu poruszając

się za pomocą przycisków: oraz . Na wyświetlaczu naraz są widoczne 2 spośród 5 linii. Poruszając się tymi klawiszami będziemy widzieć:

1 Mięso
PTU – zwolniony

Po naciśnięciu klawisza zobaczymy:

PTU – zwolniony
Otwarta

Po naciśnięciu klawisza :

Otwarta
HALO[1]=20000000.00zł

Jeszcze raz .

HALO[1]=20000000.00zł
CENA=0,00zł

Przeglądu na wyświetlaczu można dokonywać w dowolnym momencie programowania działu.

Programujemy następny dział: **Alkohol** – dział nr 15. Klawisze: – wejście do edycji programowania działu nr 15. Programujemy nazwę działu:

– wejście w tryb programowania nazwy, klawiatura przestawiona jest w tryb tekstowy. Wpisujemy nazwę (jak w poprzednim przypadku) po wpisaniu nazwy

nacisnąć – wyjście z programowania nazwy. Programujemy opcje A, B, C – tym razem osobno. Domyślnie wszystkie opcje ustawione są identycznie jak w

poprzednio programowanym dziale.   – zaprogramowano stawkę PTU A

(22%),   – opcja B – rodzaj ceny zadeklarowano jako zaprogramowana / otwarta (3). Sposób sprzedaży normalny nie wymaga wpisywania ustawień (załączenie

lub wyłączenie flagi *powtarzalny* następuje przez naciśnięcie klawisza ,

natomiast flagi *pojedynczy* – przez naciśnięcie klawisza ,). Przyporządkujemy dział do tabeli

HALO nr 5:   Stała cena działu ma być 2,50 zł, więc:
    Dział został oprogramowany. Naciskając klawisze lub

 zobaczmy na wyświetlaczu:

15 Alkohol
PTU=22.00%

Po naciśnięciu klawisza zobaczmy:

PTU=22,00%
Zapr/Otw

Po naciśnięciu klawisza :

Zapr/Otw
HALO[5]=10000000,00zł

Jeszcze raz

HALO[5]=10000000,00zł
CENA=2,50zł

Wyjście z programowania Działów Towarowych klawiszem

RAZEM

Kolejność programowania opcji (A, B, C), pozycji z tabeli HALO, ceny, nazwy, jest dowolna.

Jeśli jeszcze raz wejdziemy do programowania działów towarowych – sekwencja:

RAZEM

i naciśniemy klawisz to nastąpi wydruk (raport) ustawień zaprogramowanych działów.

4.3. Programowanie: (3) Artykuły PLU oraz opakowania

Kasa w zależności od długości zaprogramowanych nazw towarów i oraz rodzaju kodów może mieć zaprogramowane od ok. 6000 do 7500 różnych towarów. Każdy towar może mieć nazwę liczącą od 2 do 18 znaków (zarówno liter jak i cyfr) **UWAGA! Kasa kontroluje unikalność nazwy, oznacza to, że towar o danej nazwie może wystąpić w bazie towarowej tylko raz! Przy próbie zaprogramowania**

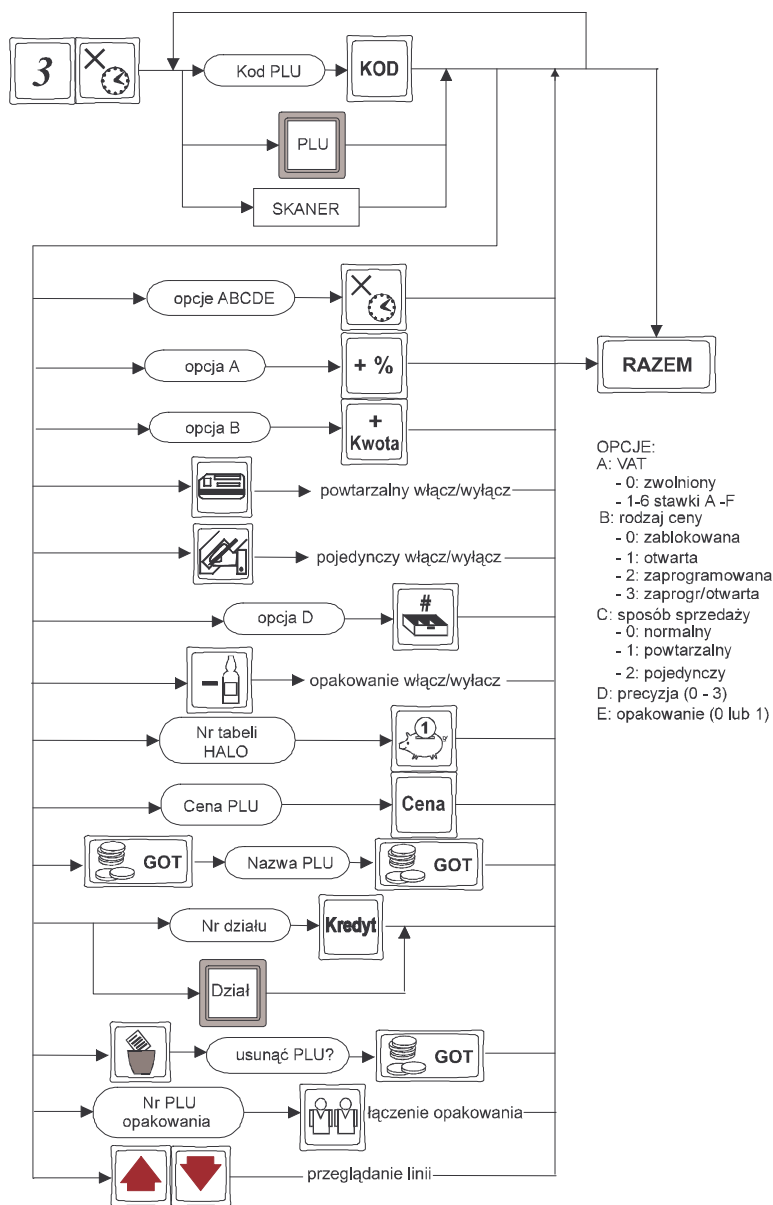
towaru o nazwie, która już istnieje, kasa zgłosi błąd. Każdy towar musi mieć zaprogramowany kod wybierany z klawiatury lub odczytywany skanerem. W kasie rozróżnia się dwa rodzaje kodów: **kody krótkie** i **kody długie**. **Kody krótkie** stosuje się najczęściej do prostej identyfikacji towarów dla sprzedaży ręcznej. Kody te charakteryzują się ograniczoną maksymalną wartością - od 1 do 6349 oraz ignorowaniem zer nieznaczających, co oznacza, że podając np. 003 kasa przyjmie kod towaru o nr 3. Powyżej tych wartości kasy będą identyfikować już kod jako **kod długi** (np. kod kreskowy EAN). Kody długie przyjmują wszystkie cyfry a zera nieznaczające nie są ignorowane. Oznacza to, że nie można identyfikować kodu np. 000002 jako nr 2. Aby dokonana została identyfikacja muszą być przekazane wszystkie cyfry kodu.

Każdy towar musi być przyporządkowany do stawki PTU. Może mieć zaprogramowaną cenę, deklarację rodzaju ceny, przyporządkowanie do któregoś z istniejących Działów Towarowych, określoną precyzję (z iloma miejscami po przecinku może być podana ilość towaru).

Jeśli programowany towar ma być opakowaniem zwrotnym to po włączeniu opcji *opa-*

kowanie zwrotne (klawiszem) niedostępne są opcje: przypisania do Działu, przypisania do stawki PTU. **Cena musi być zaprogramowana.** Zarówno sprzedaż jak i zwrot takiego towaru (opakowania) drukowane jest pod paragonem fiskalnym. Gospodarka opakowaniami prowadzona jest w oddzielnych raportach. Zaprogramowana nazwa takiego opakowania drukowana jest **tylko** na raporcie opakowań zwrotnych, natomiast podczas sprzedaży i zwrotów drukowany jest deskryptor: **Opak. zwr.** i numer PLU pod jakim opakowanie zostało zaprogramowane.

Schemat programowania PLU:

Objaśnienie opcji przy programowaniu PLU:

A – Przyporządkowanie stawki PTU do towaru:

- 1 – Przyporządkowanie towaru do stawki A;
- 2 – Przyporządkowanie towaru do stawki B;
- 3 – Przyporządkowanie towaru do stawki C;
- 4 – Przyporządkowanie towaru do stawki D;
- 5 – Przyporządkowanie towaru do stawki E;
- 6 – Przyporządkowanie towaru do stawki F;
- 7 – Przyporządkowanie towaru do stawki G;

B – Rodzaj ceny:

- 0 – **zablokowana** – cena jest zablokowana, nie ma możliwości sprzedania artykułu;
- 1 – **otwarta** – cena musi być podana z klawiatury w momencie sprzedaży
- 2 – **zaprogramowana** – towar ma zaprogramowaną cenę i tylko z tą ceną można go sprzedawać. Nie można wpisać z klawiatury innej ceny;
- 3 – **zaprogramowana / otwarta** – towar może być sprzedawany z ceną jaka jest zaprogramowana ale można również podać z klawiatury inną cenę i towar zostanie z nią sprzedany.

C – Sposób sprzedaży:

- 0 – **normalny** – dla sprzedaży danego artykułu nie wprowadza się żadnych obostrzeń ani zezwoleń
- 1 – **powtarzalny** – jeśli sprzedamy towar oznaczony tą flagą wpisując wcześniej cenę z klawiatury, to powtórne naciśnięcie klawisza KOD lub klawisza kodu bezpośredniego spowoduje sprzedaż jeszcze raz tego artykułu z tą samą ceną co poprzednio bez konieczności powtórzenia wpisywania ceny i numeru PLU;
- 2 – **pojedynczy** – jeśli towar oznaczony tą flagą zostanie sprzedany, nastąpi automatyczne zamknięcie paragonu (opcja używana przy sprzedaży bardzo drogich towarów, lub jeśli zachodzi konieczność, by na paragonie nie było innych pozycji poza tym towarem);

D – Precyzja:

- 0 – 3 – Określenie z iloma miejscami po przecinku może być podawana ilość danego towaru. Jeśli jest to np. mięso – należy ustawić precyzję 3 (można sprzedać wówczas np. 1,348 kg mięsa), jeśli towarem jest np. rower lub oranżada to precyzję należy ustawić na 0 (nie może być sprzedany taki towar w ilości np. 1,5 tylko w całościach) **UWAGA! Jeśli do jakiegoś towaru chcemy dołączyć opakowanie, to precyzja tego towaru musi być ustawiona na 0. Jeśli przy towarze ustawimy flagę że jest on opakowaniem, precyzja automatycznie zostanie przestawiona na 0;**

E – Opakowanie:

- 0 – Programowany towar nie jest opakowaniem;
- 1 – Programowany towar jest opakowaniem (np. butelka), może być wiązany z innymi towarami w tandemy. Opakowanie nie ma przyporządkowanej stawki PTU, nie jest przyporządkowane do żadnego działu, musi mieć zaprogramowaną cenę.

Zaprogramować nowy artykuł PLU można w dowolnym momencie pracy kasy (zamknięty paragon!) z klawiatury (Programowanie, 3 X/T) oraz z komputera. Przy programowaniu nowych artykułów z komputera „pomiędzy paragonami” nie jest konieczne przestawianie kasy w tryb PROGRAMOWANIA – można to zrobić również w TRYBIE SPRZEDAŻY.

UWAGA! Każda zmiana w bazie towarowej kasy (dodanie nowego towaru, usunięcie, zmiana nazwy, stawki PTU) jest drukowana zaraz po jej zatwierdzeniu!

Aby zmienić nazwę zaprogramowanego już artykułu PLU, lub zmienić stawkę PTU przyporządkowaną do artykułu należy wcześniej wykonać raport dobowy (RAPORTY ZERUJĄCE 6 X/T) zerujący oraz raport zerujący obrotów (danego) PLU. Wykonywanie takiego raportu opisano w rozdziale 6.3. niniejszej instrukcji. Dopiero po wykonaniu tych raportów będzie możliwa zmiana nazwy lub stawki PTU.

Zmiana innych opcji przy programowaniu PLU (cena, tablica HALO, rodzaj ceny, rodzaj sprzedaży, precyzja, przyporządkowanie do działu) – w dowolnym momencie pracy (zamknięty paragon) z klawiatury (PROGRAMOWANIE, 3 X/T) lub z komputera – tryb PROGRAMOWANIE lub SPRZEDAŻY.

Instrukcja programowania artykułów PLU z klawiatury (tryb PROGRAMOWANIE):

W niniejszej instrukcji przedstawione zostanie programowanie czterech artykułów, dwóch z kodem klawiaturowym i dwóch z kodem odczytywanym za pomocą skanera.

Pierwszym artykułem jest **Mięso wołowe**, numer PLU 1, z ceną 12,40 zł, należec będzie do Działu 3, towar zwolniony z podatku PTU, cena zaprogramowana / otwarta, sposób sprzedaży – normalny, precyzja 3, ograniczenie kwoty (HALO) z pozycji nr 13 – 100zł.

Drugim artykułem będzie **Butelka 0,33L**, numer PLU 8, cena 0,30 zł. Pozostałych flag i opcji dla opakowania nie programujemy.

Trzecim artykułem będzie **Piwo b/al. 0,33l**, numer PLU będzie odczytywany skanerem, cena 2,35 zł, należec będzie do Działu 5, PTU 22% (stawka A), cena zaprogramowana / otwarta, sposób sprzedaży – powtarzalny, precyzja 0, do tego artykułu dołączone będzie w tandem opakowanie – wcześniej zaprogramowana butelka 0.33l – nr PLU 8.

Czwartym artykułem będzie **Konserwa mięsna**, numer PLU odczytywany z towaru skanerem, cena 4,15 zł, należec będzie do Działu 4, PTU 7% (stawka B), cena zaprogramowana / otwarta, sposób sprzedaży: powtarzalny, precyzja 0 (nie można sprzedać pół konserwy).

Przebieg programowania:

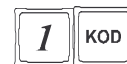

(lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 3 i nacisnąć

– wejście w tryb programowania artykułów PLU. Na wyświetlaczu pojawia się komunikat:

Kod PLU:

– weszliśmy do programowania kodu PLU numer 1. Można teraz wpisać

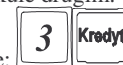
nazwę towaru. – wejście do edycji nazwy – na wyświetlaczu pojawia się kursor w miejscu gdzie będziemy wpisywać nazwę. Od tej chwili klawiatura jest przedstawiona w tryb tekstowy – wpisujemy nazwę **Mięso wołowe** naciskając odpowiednie klawisze z naniesionymi literami, lub za pomocą klawiatury numerycznej używając Tablicy przekształceń. Dodatkowe informacje na temat funkcji klawiszy i kodów cyfrowych znajdują się w rozdziale: DODATKOWE FUNKCJE KLAWISZY.

Jeśli wpisujemy już całą nazwę artykułu naciskamy klawisz – wychodzimy z edycji nazwy artykułu, klawiatura wychodzi z trybu tekstowego. Teraz należy

zaprogramować ustawienia dla artykułu. – zaprogramowaliśmy kolejno opcje: stawka zwolniona (7) – (przyjmujemy, że zwolnienie z PTU oprogramowane jest na pozycji G stawek podatkowych), cena zaprogramowana/otwarta (3), sposób sprzedaży normalny (0), precyzja do trzech miejsc po przecinku (3), towar nie jest opakowaniem (0). Opcje te można było programować każdą osobno – przebieg takiego programowania zostanie przedstawiony przy artykule drugim.

Następnie: – przypisanie artykułu do działu 3.

– zaprogramowano cenę 12,40 zł.

– przypisano kontrolę maksymalnej kwoty sprzedaży do tabeli HALO numer 13.

Towar został oprogramowany. Całkowite zaprogramowanie towaru nastąpi po przejściu do programowania następnego PLU – podaniu innego numeru PLU i naciśnięciu

klawisza, lub odczytaniu z innego artykułu kodu za pomocą skanera, lub przez

naciśnięciu klawisza – nastąpi zakończenie programowania i wyjście z programowania artykułów PLU.

Wszystkie programowane opcje wyświetlane są na wyświetlaczu obsługującego. Można

przeglądać je na wyświetlaczu poruszając się po nim za pomocą klawiszy oraz

. Zawsze widoczne są dwie linie spośród ośmiu. Ostatnio zmieniana linia (wartości) widoczna jest w górnym wierszu.

Następnym artykułem jaki chcemy zaprogramować jest **Butelka 0,33L**. Wpisujemy

więc kod PLU pod jakim chcemy oprogramować ten towar: - programowanie poprzedniego artykułu zostało zapisane, weszliśmy do edycji towaru o

numerze PLU 8. Należy wpisać nazwę towaru: - wejście do edycji nazwy, na wyświetlaczu pojawia się kursor w miejscu gdzie będziemy wpisywać nazwę. Tak jak przy poprzednim artykule wpisujemy nazwę używając klawiszy z literami lub korzystając z Tabeli przekształceń. Po wpisaniu nazwy zatwierdzamy ją klawiszem

 - wyjście z edycji nazwy. Teraz zaprogramujemy opcje (flagi) dla

artykułu. Towar ma być opakowaniem (opcja E) – naciskamy więc klawisz - towar jest opakowaniem. Zaprogramujemy teraz cenę towaru – klawisze:

 - została zaprogramowana cena towaru 0,30 zł. Artykuł został oprogramowany, zatwierdzenie tego programowania nastąpi po wejściu do edycji

RAZEM

programowania innego artykułu lub przez naciśnięcie klawisza - wyjście z programowania PLU.

UWAGI:

Programowania opcji (A,B,C,D,E) oraz działu, ceny, opakowania, tabeli HALO itd. można dokonywać w dowolnej kolejności.

Jeśli rodzaj ceny zostanie ustawiony jako zaprogramowana lub zaprogramowana / otwarta, to musimy zaprogramować jakąś cenę towaru, w przeciwnym razie kasa zgłosi błąd: *Nie podano ceny*.

Trzecim towarem który chcemy zaprogramować jest **Piwo b/al. 0,33L**. Odczytujemy skanerem z artykułu jego kod kreskowy – nastąpi wejście do edycji towaru o kodzie

sczytanym skanerem. Wpisujemy nazwę towaru: wpisanie nazwy

 - zatwierdzenie nazwy. Przy programowaniu pierwszego artykułu pokazano jak wspólnie programować wszystkie opcje od A do E. Teraz pokażemy jak opcje te programować każdą z osobna. Zaprogramujemy następujące ustawienia: stawka A – 22% (1), cena (B) zaprogramowana / otwarta (3), sprzedaż (C) – powtarzalna (1),

precyzja (D) – 0, towar nie jest opakowaniem (E=0). Zaczynamy od opcji A – stawka

PTU. Naciskamy kolejno: - numer stawki PTU i zatwierdzamy ją

klawiszem . Następnie Rodzaj ceny: rodzaj i klawiszem potwierdzamy rodzaj ceny. Dalej: sposób sprzedaży: powtarzalny – flagę tę załączamy i

wyłączamy klawiszem . Precyzja 0 – sprzedaż tylko w całościach i

potwierdzenie, że to flaga precyzji klawiszem . Ostatnią flagę mówiącą, czy

towar jest czy nie jest opakowaniem załącza i wyłącza się klawiszem .

Towar należy do działu 5: . Do artykułu tego dołączamy opakowanie

(wcześniej zaprogramowana butelka) o numerze PLU 8:   - opakowanie zostało dołączone – na wyświetlaczu pokaże się informacja o nim.

Programowania opcji A,B,C,D,E oraz działu, ceny, opakowania, tabeli HALO itd. można dokonać w dowolnej kolejności!

Czwartym artykułem jest **Konserwa mięsna**. Odczytujemy numer PLU skanerem z towaru – wchodzimy do programowania tego artykułu. Programujemy nazwę:

 - wejście do edycji nazwy, wpisujemy nazwę (litery na klawiszach, Tabela

przekształceń) - zapisanie nazwy artykułu. Opcje A,B,C,D,E:

 - zaprogramowano: PTU B (7%), cena zaprogramowana / otwarta, sposób sprzedaży powtarzalny, precyzja 0, towar nie jest opakowaniem.

Programujemy przyporządkowanie do działu 4: .

cena: - zaprogramowano cenę 4,15 zł. Artykuł został

RAZEM

oprogramowany. Wychodzimy z trybu programowania PLU klawiszem . Zakończono programowanie czterech (wcześniej zakładanych) artykułów.

4.4. Programowanie: (4) Kasjerzy

W kasie **MAŁE TANGO / RUMBA** istnieje możliwość zaprogramowania ośmiu różnych kasjerów. Każdy z nich będzie identyfikowany numerem oraz własnym kodem cyfrowym (od 1 do 4 cyfr) tzw. hasłem kasjera. Każdy kasjer będzie też posiadał opis (może to być np. imię). Przy każdym włączeniu kasy lub przejściu do innego trybu

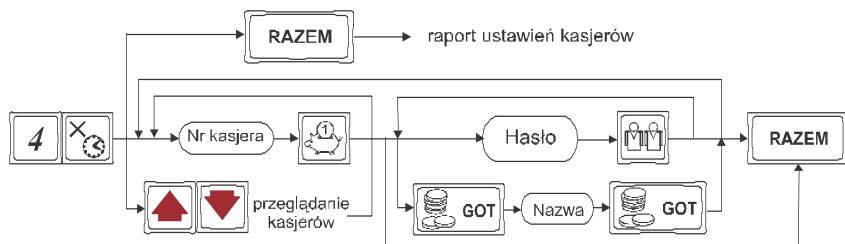
pracy kasa będzie pytać o kod (hasło) kasjera. Należy wówczas wpisać kod kasjera i

nacisnąć klawisz

UWAGA! Jeśli nie ma zaprogramowanego żadnego kasjera, kasa nie będzie kontrolować kodu kasjera, zezwalając każdemu na dostęp do funkcji kasy. Prowadzona sprzedaż nie będzie przypisana do żadnego kasjera, nie będzie również możliwości wykonania raportu obrotów kasjerów.

Programowania kasjerów można dokonać zarówno z klawiatury w trybie PROGRAMOWANIE w dowolnym momencie pracy kasy (zamknięty paragon!). Z komputera dane kasjerów można zaprogramować tylko przed fiskalizacją kasy).

Schemat programowania kasjerów z klawiatury (tryb PROGRAMOWANIE):

Instrukcja programowania:

  (lub za pomocą klawiszy i) przejść do pozycji nr 4 i nacisnąć – wejście do funkcji programowania kasjerów. Na wyświetlaczu pojawia się komunikat:

Numer kasjera:

Należy wpisać numer kasjera którego chcemy oprogramować np. 1 i zatwierdzamy

klawiszem . Na wyświetlaczu pojawia się komunikat:

Nazwa kasjera nr 1:

—

Teraz należy wpisać nazwę (opis) kasjera. Opis może być dowolny, np. imię i nazwisko

kasjera – maksymalnie 18 znaków. - wejście w tryb tekstowy klawiatury – możemy wpisywać litery naniesione na klawiszach, lub korzystając z tabeli

przekształceń liter i znaków (pkt 8.1). Po wpisaniu opisu kasjera naciskamy

- wyjście z trybu tekstowego klawiatury. Na wyświetlaczu:

Kasjer: opis
HASŁO:

Teraz wpisujemy cyfrowe hasło jakim programowany kasjer będzie się logował do kasy. Hasło może mieć od 1 do 4 cyfr. Po wpisaniu hasła zatwierdzamy je klawiszem

Kasa przechodzi do programowania następnego kasjera. Jeśli chcemy wyjść z

programowania kasjerów naciskamy klawisz: . Po ponownym wejściu do

funkcji programowania kasjerów i naciśnięciu klawisza wydrukowany zostanie raport ustawień zaprogramowanych kasjerów. Na wydruku nie będą widoczne hasła zaprogramowanych kasjerów. Wydruku zaprogramowanych kasjerów wraz z ich hasłami może dokonać uprawniony serwisant lub zaprogramowany OPERATOR.

Jeśli chcemy usunąć zaprogramowanego wcześniej kasjera, to po wejściu do programowania kasjerów (PROGRAMOWANIE, 4) i odszukaniu (za pomocą klawiszy

lub numer kasjera i) żadanego kasjera (będzie widoczny jego opis

na wyświetlaczu) naciskamy klawisz - kasjer (opis wraz z hasłem) zostanie usunięty.

Jeśli podczas wpisywania hasła użyjemy niewłaściwych znaków (innych od cyfr) lub jeśli dla któregoś kasjera wpisujemy hasło które już wcześniej było zaprogramowane dla innego kasjera, kasa zgłosi błąd pokazując na wyświetlaczu informację: „Błędny kod

kasjera” – należy klawiszem skasować błąd i wprowadzić inne (poprawne) hasło.

Jeśli zapomnimy jakie hasło zostało zaprogramowane (i tym samym nie mamy możliwości uruchomienia kasy i przeprogramowania kasjerów) **należy wezwać serwisanta aby ustawił kasę w tryb serwisowy i zrobił wydruk ustawień kasjerów.** Na wydruku tym oprócz nazw kasjerów będą widoczne ich hasła. **Jeśli w kasie zaprogramowany jest OPERATOR i kasa pracuje pod jego nadzorem (zalogowany operator), również on ma dostęp do podglądu haseł kasjerów.**

4.5. Programowanie: (5) Klawisze kodów bezpośrednich

Na klawiaturze kasy znajduje się 14 klawiszy, które możemy oprogramować jako bezpośrednie (szybkie) dla dowolnych artykułów PLU – sprzedaż takiego artykułu polegać będzie na naciśnięciu tylko tego (przypisanego) klawisza bezpośredniego. Możemy do tych klawiszy przypisać towary które najczęściej są sprzedawane w naszym sklepie. Klawisze te można oprogramować w trzech poziomach: bezpośrednim, z uży-

ciem klawisza (górny poziom) oraz z użyciem klawisza (dolny poziom). W sumie więc możemy zaprogramować 42 towary na klawiszach bezpośrednich.

Podczas sprzedaży, po naciśnięciu klawisza lub , w prawym górnym rogu wyświetlacza obsługi pokaże się znak graficzny (strzałki) sygnalizujący z którego poziomu klawiszy będziemy wybierać towary.

Niżej podano kolejność (numery) poszczególnych klawiszy wraz z poziomami. Kolejność numerowania klawiszy wynika z możliwości przydziału klawiszy bezpośrednich jako Działy i jako PLU (towary).

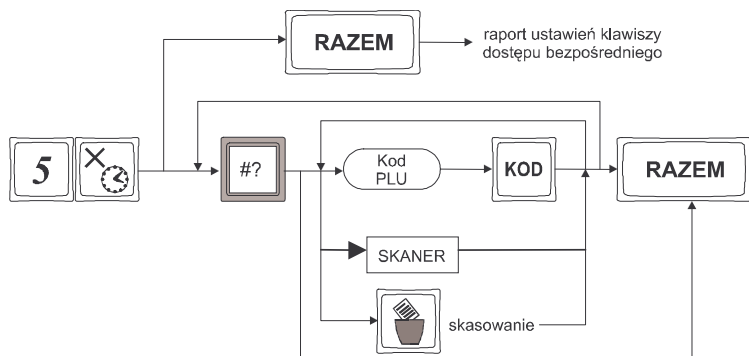
Numeracja dla opcji:

Tylko klaw. Działów:				Działy + KODY				Tylko klaw. KODÓW:			
13	14	34	35	13	14	13	14	34	35	13	14
6	7	27	28	6	7	6	7	27	28	6	7
20	21	41	42	20	21	20	21	41	42	20	21
11	12	32	33	11	12	11	12	32	33	11	12
4	5	25	26	4	5	4	5	25	26	4	5
18	19	39	40	18	19	18	19	39	40	18	19
9	10	30	31	9	10	9	10	30	31	9	10
2	3	23	24	2	3	2	3	23	24	2	3
16	17	37	38	16	17	16	17	37	38	16	17
	8	29	31		8	8	10		29	8	10
	1	22	24		1	1	3		22	1	3
	15	36			15	15	17		36	15	17
											

Szarym kolorem wyodrębniono klawisze zdefiniowane jako Działy towarowe. Pogrubioną czcionką zaznaczono numery poziomu podstawowego (bezpośredniego).

Programowania klawiszy bezpośrednich można dokonać w dowolnym momencie pracy kasy (zamknięty paragon!) zarówno z klawiatury jak i z komputera – tryb PROGRAMOWANIE.

Schemat programowania klawiszy kodów bezpośrednich z klawiatury (tryb PROGRAMOWANIE):

Instrukcja programowania:

Wchodzimy do edycji programowania klawiszy kodów bezpośrednich:
(lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 5 i nacisnąć – na wyświetlaczu pojawia się komunikat:

Klawisz kodu bezp.

Należy nacisnąć klawisz bezpośredni do którego chcemy przypisać towar. Klawisze

można wybierać bezpośrednio, z użyciem klawisza - górny poziom, oraz

klawisza - dolny poziom. Jeśli klawisz nie był przypisany do żadnego towaru, na wyświetlaczu pojawi się napis:

Brak przypisania towaru

Jeśli był przypisany towar to na wyświetlaczu pojawi się napis:

Towar przypisany
[nazwa towaru]

Aby przypisać towar do wywołanego klawisza należy wpisać numer PLU tego artykułu

i nacisnąć klawisz , lub skanerem odczytać kod EAN przypisywanego towaru. Na wyświetlaczu pojawi się zaprogramowana nazwa towaru którego numer wpisaliśmy.

Jeśli chcemy usunąć przypisany towar z klawisza bezpośredniego, należy po wywołaniu tego klawisza (na wyświetlaczu pojawi się nazwa przypisanego towaru) nacisnąć

klawisz - wybrany klawisz zostanie uwolniony od przypisanego wcześniej towaru.

4.6. Programowanie: (6) Urządzenie współpracujące

Funkcja ta pozwala określić, z jakimi urządzeniami zewnętrznymi kasa w danej chwili ma współpracować. Może współpracować z:

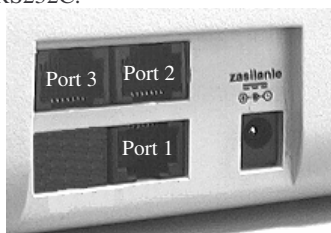
1. Komputer
2. Skaner
3. Waga

4. Terminal EFT (opcja)

W zależności od wyposażenia kasy (jedno lub trzy złącza RS232) programowanie urządzeń współpracujących odbywa się w następujący sposób:

Dla kasy z jednym portem RS232C

Należy wejść do trybu programowania urządzenia naciskając: (lub za pomocą klawiszy lub odnaleźć właściwą pozycję i nacisnąć). Na wyświetlaczu pojawi się numer i nazwa aktualnie ustawionego urządzenia zewnętrznego. Za pomocą klawiszy lub wybrać właściwe urządzenie i nacisnąć klawisz - urządzenie zostanie zatwierdzone i kasa wyjdzie z trybu programowania urządzenia współpracującego. Dla kas z trzema portami RS232C:

Na powyższym rysunku przedstawiono numerację portów w kasie Małe Tango / Rumba z dodatkowymi portami RS232C

Konfiguracja urządzeń zewnętrznych wówczas wygląda w następujący sposób:

Aby ustawić właściwe urządzenie należy wejść do trybu programowania urządzenia naciskając: (lub za pomocą klawiszy lub odnaleźć właściwą pozycję i nacisnąć). Na wyświetlaczu pojawi się komunikat:

Numer Portu :

Należy wpisać numer portu (złącza RS232C), lub za pomocą klawiszy lub wybrać właściwy port. Na wyświetlaczu pojawi się numer wybranego portu oraz nazwa aktualnie ustawionego na nim urządzenia zewnętrznego.

Należy wpisać za pomocą klawiatury numer właściwego urządzenia zewnętrznego wiedząc, że:

Na **porcie nr 1** dostępne są wartości: (urządzenia):

0. Komputer
1. Skaner
2. Waga

3. Terminal EFT

Na portach 2 i 3 dostępne są wartości:

0. Nieaktywny
1. Skaner
2. Waga
3. Terminal EFT

Po wpisaniu właściwej wartości należy zatwierdzić ją klawiszem . W identyczny sposób należy wybrać urządzenia na pozostałych portach. Po ustawieniu wszystkich portów wychodzimy z trybu programowania urządzenia zewnętrznego klawiszem .

4.7. Programowanie: (7) Opcje Globalne

W funkcji Opcje Globalne ustawia się szereg opcji (flag), które odpowiednio konfiguruje działanie kasy. Ustawienia te (dobrze skonfigurowane) mogą bardzo pomóc obsługującemu w codziennej pracy z kasą.

Nazwy i kolejność Opcji oraz wyjaśnienie, co oznaczają:

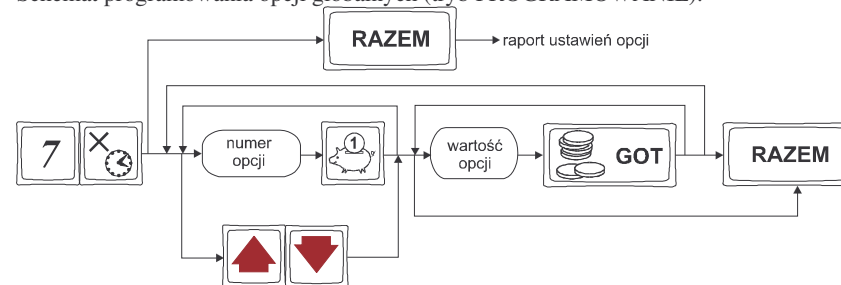
Nr	Nazwa – opis	Dozwolone wartości
1	Tylko klawisze kodów – wszystkie klawisze bezpośrednio mogą być klawiszami kodów PLU	0 – kody + działy 1 – tylko kody
2	Tylko klawisze działów – wszystkie klawisze bezpośrednio mogą być klawiszami działów	0 – działy + kody 1 – tylko działy
3	Wymagany klawisz RAZEM – przed naciśnięciem płatności musi być wciśnięty klawisz RAZEM	0 – nie wymagany 1 – wymagany
4	Drukuj RAZEM – każde wciśnięcie klawisza RAZEM spowoduje wydrukowanie podsumowania pozycji na paragonie	0 – nie drukowane 1 – drukowane
5	Drukuj EURO – wywołanie przeliczenia ceny lub wartości sprzedanych towarów na paragonie spowoduje dodrukowanie pod paragonem нефискального przeliczenia wartości paragonu na walutę EURO wraz z zaprogramowanym w kasie przelicznikiem PLN/EUR	0 – brak druku 1 – drukowanie
7	Druk udział działu – na raporcie obrotów działów drukowany będzie procentowy udział tego działu w całkowitej sprzedaży	0 – brak druku 1 – druk
8	Druk udział PLU – na raporcie obrotów PLU drukowany będzie procentowy udział tego towaru w sprzedaży	0 – brak druku 1 – druk
9	Druk kod PLU – na wydruku zestawienia towarów oraz raporcie PLU i opakowań oprócz nazwy drukowany będzie numer PLU towaru lub opakowania	0 – brak druku 1 – druk
10	Druk dział PLU – na wydruku zestawienia towarów oraz raporcie PLU dla każdego towaru drukowany będzie numer działu do jakiego przypisano towar	0 – brak druku 1 – druk

Nr	Nazwa – opis	Dozwolone wartości
11	Druk śr. Cenę PLU – przy każdym towarze drukowana będzie średnia cena za jaką sprzedawano towar	0 – brak druku 1 – druk
12	Druk num. Kasjera – określa czy w raporcie obrotów kasjerów drukować numery kasjerów;	0 – brak druku 1 – druk
13	Druk kod nieużyw. – na raporcie kodów nieużywanych drukowany będzie kod towaru	0 – brak druku 1 – druk
14	Druk dział nieużyw. – na raporcie kodów nieużywanych obok towaru drukowany będzie numer działu	0 – brak druku 1 – druk
16	Druk niedost bezp – określa czy w raporcie ustawień kodów bezpośrednich uwzględniać klawisze skonfigurowane aktualnie jako działy towarowe;	0 – brak druku 1 – drukowanie
17	Dozw. R. Ob. PLU – zezwolenie na wykonanie raportu obrotów PLU z klawiatury	0 – zabroniony 1 – dozwolony
18	Kontrola EAN – załącza lub wyłącza kontrolę poprawności sum kontrolnych czytywanego skanerem kodu kreskowego EAN wg zaleceń Państwowego Instytutu Normalizacyjnego	0 – wyłączona 1 – włączona
19	Podśw. Z akum. – w zależności od ustawienia flagi podczas pracy z akumulatora kasa będzie podświetlać lub wygasi podświetlenie wyświetlacza dla obsługi	0 – brak podświetlania 1 – podświetlanie
21	Cena w groszach – włączenie funkcji spowoduje, że jako ceny towarów należy wpisywać cenę bez znaku przecinka, natomiast muszą zawsze zostać wpisane pozycje groszy Przykład: 1 zł należy wpisać 100	0 – wyłączona 1 – włączona
25	Typ kodu wagowego – określa, do jakiego kodu wagowego został skonfigurowany skaner	0 – wyłączona obsługa patrz pkt 3.2.1
26	Typ wagi – określa rodzaj (typ) wagi, jaka została podłączona do kasy	0 – Medesa 1 – Angel
27	Czas starz PLU – w tygodniach określa czas, po jakim kasa ma oznaczyć nieużywane towary	0 – brak kontroli 1 – 52 – ilość tygodni
28	Prędkość transmisji do PC – określa prędkość transmisji między kasą a komputerem	2400 – 2400 bodów 4800 – 4800 bodów 9600 – 9600 bodów
29	Czas aut. wył. – definiowany (w minutach) przez użytkownika czas, po którym kasa samoczynnie się wyłączy jeśli nie będzie używana.	od 1 do 255
30	Jakość druku – w pozycji tej można regulować kontrast wydruku na paragonach.	1 do 15 10

W kolumnie Dozwolone wartości czcionką **pogrubioną** zaznaczono wartości zaprogramowane w kasie domyślnie

Konfiguracji opcji można dokonać w dowolnym momencie pracy kasy (zamknięty paragon!) – tryb PROGRAMOWANIE

Schemat programowania opcji globalnych (tryb PROGRAMOWANIE):

Instrukcja programowania opcji globalnych:

(lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 7 i nacisnąć – wejście do programowania opcji globalnych. Na wyświetlaczu pokazuje się komunikat:

Podaj numer opcji:

wpisujemy numer żądanej opcji i zatwierdzamy klawiszem lub za pomocą

klawiszy lub przechodzimy do żadanego numeru opcji. Na wyświetlaczu pokazywany jest numer wybranej opcji, jej nazwa, oraz w dolnej linii wyświetlacza aktualnie ustawiona wartość. Za pomocą klawiatury numerycznej możemy zmienić wartość opcji (dopuszczalne wartości przedstawione są w tabeli opcji globalnych).

Wpisaną wartość opcji zatwierdzamy klawiszem . Kolejno w identyczny sposób przechodzimy do wszystkich dostępnych opcji, modyfikując je zgodnie z własnymi potrzebami. Po ustawieniu wszystkich opcji wychodzimy z programowania

opcji klawiszem . Po ponownym wejściu do opcji globalnych (7 X/T)

i naciśnięciu klawisza nastąpi wydruk (raport) ustawień zaprogramowanych opcji.

4.8. Programowanie: (8) Hasło operatora:

Wykonywanie raportów oraz programowanie na kasie może być ograniczone dla osób niepowołanych. Można zaprogramować czterocyfrowe hasło, które będzie kontrolowane podczas próby wejścia do trybów raportów lub programowania. Dopiero znajomość tego hasła zezwala na dostęp do trybów programowanie, raporty. Zaprogramowa-

nie hasła załącza funkcję wymagania hasła. Jeśli chcemy zrezygnować z blokowania dostępu należy usunąć hasło operatora.

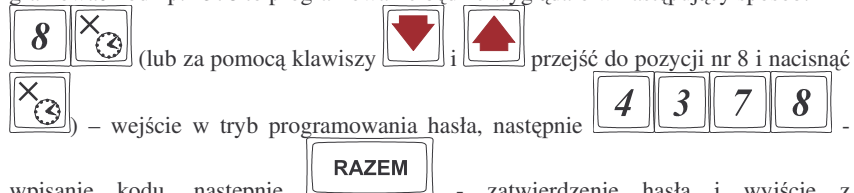
Hasło operatora można zaprogramować (zmienić) w dowolnym momencie pracy kasy (zamknięty paragon!) – tryb PROGRAMOWANIE.

Schemat programowania hasła operatora (tryb PROGRAMOWANIE):

Instrukcja programowania:

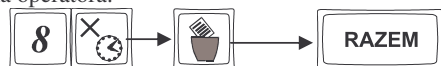
Jako kod dostępu do raportów trzeba zaprogramować 4 cyfry hasła. Jeśli chcemy zaprogramować kod np. 4378 to programowanie będzie wyglądało w następujący sposób:

wpisanie kodu, następnie - zatwierdzenie hasła i wyjście z programowania.

Hasło (kod operatora) musi się składać z czterech cyfr.

Usuwanie hasła operatora:

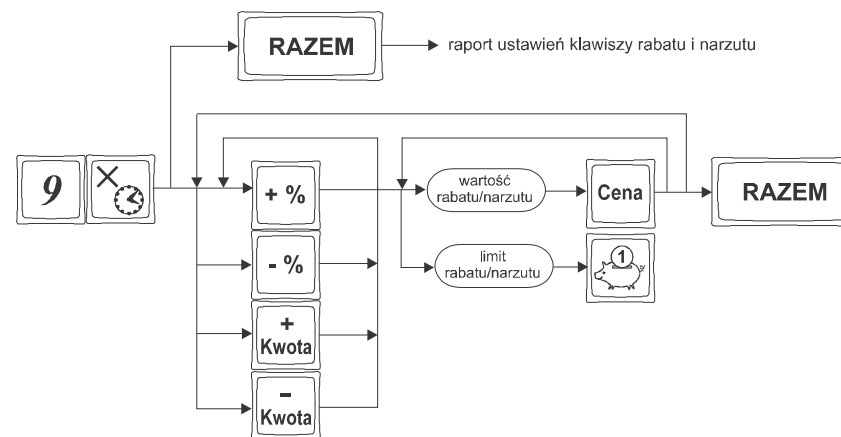
Hasło zostało usunięte.

4.9. Programowanie: (9) Klawisze Rabatu i Narzutu

Podczas sprzedaży sprzedawca może dokonywać narzutów i rabatów zarówno na poszczególne artykuły jak i na cały paragon. Narzutu i rabatu można udzielić zarówno w sposób kwotowy (konkretna kwota) jak i procentowy. Wysokość narzutów i rabatów może być przypisana klawiszom domyślnie, w celu szybszej obsługi. Zaprogramować można maksymalną wartość rabatu / narzutu, jaki można udzielić aby w przyszłości nie popełnić pomyłki.

Programowania można dokonać w dowolnym momencie pracy kasy (zamknięty paragon!) zarówno z klawiatury jak i komputera – tryb PROGRAMOWANIE.

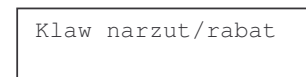
Schemat programowania klawiszy rabatu i narzutu (tryb PROGRAMOWANIE):

Instrukcja programowania:

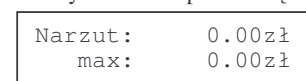
pojawia się komunikat:

Naciskamy ten z klawiszy, który chcemy oprogramować. Jeśli naciśniemy klawisz

(narzut kwotowy) to na wyświetlaczu pokaże się napis:

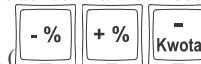
Należy wpisać wartości: domyślna jaka ma być przypisana do klawisza np. 5 i

zatwierdzić klawiszem , oraz maksymalny (dopuszczalny) np. 50 i zatwierdzić

klawiszem . Efekty tego programowania widać na wyświetlaczu. Klawisz został

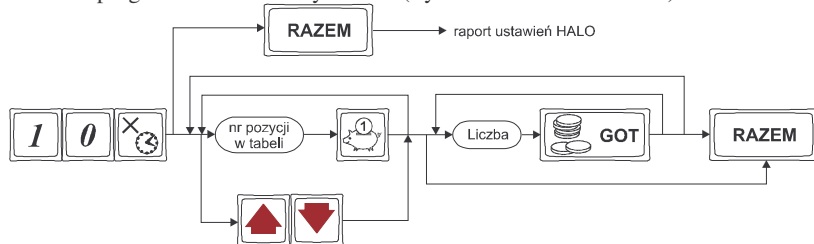

oprogramowany. Naciskając następny z klawiszy rabatu / narzutu ( ) przechodzimy do programowania tego klawisza. Programowanie identyczne jak pokazano. Na wyświetlaczu zamiast “Narzut” pojawi się “Rabat”, oraz zamiast deskryptora “zł” pojawi się “%” - w zależności od wybranego klawisza.

4.10. Programowanie: (10) Tablica HALO

W celu zabezpieczenia przed niefortunną pomyłką sprzedawcy polegającej na wpisaniu zbyt dużej ceny towaru istnieje możliwość oprogramowania Tablicy HALO (górny limit jednostkowej ceny towaru) – wpisujemy w niej w 15 pozycjach charakterystyczne maksymalne wartości cen jednostkowych (HALO). Potem, przy programowaniu Działów Towarowych i artykułów PLU należy odwołać się do poszczególnych pozycji Tablicy HALO.

Programowania można dokonać w dowolnym momencie pracy kasy (zamknięty paragon!) zarówno z klawiatury jak i komputera – tryb PROGRAMOWANIE. Schemat programowania Tablicy HALO (tryb PROGRAMOWANIE):

Domyślnie w kasie zaprogramowane są następujące wartości:

[0]	0,00 zł	brak kontroli HALO
[1]	20000000,00 zł	
[2]	10000000,00 zł	
[3]	5000000,00 zł	
[4]	2000000,00 zł	
[5]	1000000,00 zł	
[6]	500000,00 zł	
[7]	200000,00 zł	
[8]	100000,00 zł	
[9]	50000,00 zł	
[10]	20000,00 zł	
[11]	10000,00 zł	
[12]	1000,00 zł	
[13]	100,00 zł	
[14]	10,00 zł	
[15]	1,00 zł	

Instrukcja programowania:

Naciśnięcie klawiszy 1, 0 i klawisza z ikoną kółka z X (lub za pomocą klawiszy strzałek i klawisza z ikoną kółka z X) – wejście w tryb programowania tabeli HALO. Na wyświetlaczu pojawia się pytanie: "Numer pozycji:" Można wpisać numer tabeli HALO i

zatwierdzić klawiszem kółka z 1, lub za pomocą klawiszy strzałek i klawisza z ikoną kółka z X przejść dożądanego numeru. Na wyświetlaczu pokaże się:

HALO[1] =
20000000,00zł

cyfra [1] oznacza numer pozycji tabeli HALO (od 1 do 15) natomiast kwota 20000000,00zł oznacza maksymalną wartość za jaką można sprzedać towar przyporządkowany do tej tabeli. Możemy wpisać dla tej tabeli np. kwotę 57.00 zł. Naciskamy

więc kolejno klawisze: 5, 7 a następnie klawisz GOT - zaakceptowanie kwoty. Kwotę można podać z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku (groszy). Pozycja

nr 1 została oprogramowana. Przechodzimy do następnej (za pomocą klawiszy strzałek i klawisza z ikoną kółka z X) lub wpisując numer i potwierdzając klawiszem kółka z 1, identycznie programujemy następne pozycje wpisując potrzebne maksymalne kwoty. Po zaprogramowaniu ostatniej pozycji za pomocą klawisza RAZEM wychodzimy z programowania tablicy HALO.

4.11. Programowanie: (11) Usuwanie kodów nieużywanych

Opcja ta pozwala na przeglądanie i ewentualne usuwanie z bazy PLU kodów które nie były używane w okresie kontrolowanym przez mechanizm starzenia kodów towarowych.

Przeglądać nieużywane towary można w dowolnym momencie pracy kasy (zamknięty paragon!) – tryb PROGRAMOWANIE, natomiast usunąć towar można po wykonaniu raportu zerującego dobowego oraz zerującego raportu obrotów danego towaru.

Instrukcja przeglądania i usuwania towarów (tryb PROGRAMOWANIE):

Naciśnięcie klawiszy 1, 1 i klawisza z ikoną kółka z X (lub za pomocą klawiszy strzałek i klawisza z ikoną kółka z X) przejść do pozycji nr 11 i

naciśnięcie klawisza z ikoną kółka z X – wejście do opcji przeglądania i usuwania kodów nieużywanych. Na wyświetlaczu pojawia się pierwszy znaleziony w bazie towarowej towar, który jest oznaczony jako nieużywany.

Za pomocą klawisza strzałki możemy przejść do następnych, nieużywanych towarów. Jeśli chcemy usunąć z bazy PLU towar który jest właśnie wyświetlany na wyświetlaczu,

to wystarczy naciśnięcie klawisza kółka z X - towar zostanie usunięty, wydrukowane zostanie potwierdzenie usunięcia towaru z bazy PLU.

4.12. Programowanie: (12) Numer kasy

Każda kasa może mieć zaprogramowany dowolny numer jednocyfrowy (z zakresu 0 – 9) wyróżniający tę kasę na wydrukach spośród innych pracujących w jednym sklepie. Numer ten drukowany jest w stopce na wszystkich paragonach fiskalnych.

Programowania można dokonać w dowolnym momencie pracy kasy (zamknięty paragon!) zarówno z klawiatury jak i komputera – tryb PROGRAMOWANIE.

Schemat programowania numeru kasy (tryb PROGRAMOWANIE):

Instrukcja programowania:

Wejście w tryb programowania numeru kasy: przyciski 1, 2, X z kółkiem (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 12 i nacisnąć). Jedna cyfra z

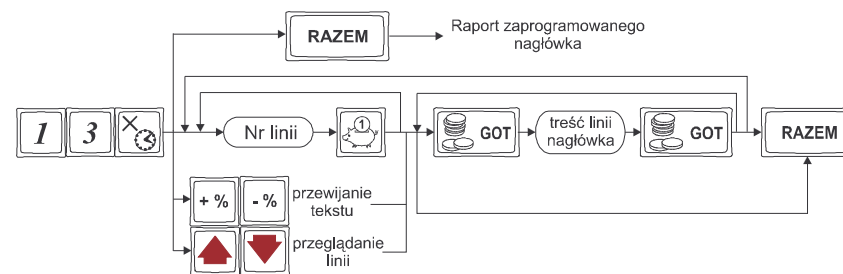
klawiatury numerycznej (przypisywany numer), np. a potem - zatwierdzenie i wyjście z programowania. Kasie został przyporządkowany (zaprogramowany) numer 7. Będzie on drukowany na każdym paragonie.

Domyślnie kasa ma zaprogramowany numer 0.

4.13. Programowanie: (13) Nagłówek

Możemy zaprogramować maksymalnie 7 linii nagłówka paragonu. Nagłówek ten będzie drukowany na każdym wydruku wychodzącym z kasy. Powinny się tam znaleźć dane użytkownika: nazwa firmy, adres, itp. Nagłówek ten nie jest zapisywany do pamięci fiskalnej, może więc być modyfikowany (po wykonaniu raportu dobowego zerującego). W każdej linii nagłówka można zaprogramować 22 znaki dla kasy Małe Tango, oraz 30 znaków dla kasy Rumba..

Schemat programowania nagłówka (tryb PROGRAMOWANIE, wykonany raport dobowy zerujący):

Instrukcja programowania:

przyciski 1, 3, X z kółkiem (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 13 i

nacisnąć - wejście w tryb programowania nagłówka. Na wyświetlaczu pokazuje się komunikat:

Podaj numer linii:

Za pomocą klawiszy i lub wpisując numer linii i potwierdzając

klawiszem przechodzimy do linii nagłówka którą chcemy oprogramować. Na wyświetlaczu pojawia się napis:

Linia 1:

Jeśli w danej linii był zaprogramowany jakiś tekst, będzie on widoczny w dolnej linii

wyświetlacza. Klawiszem wchodzimy do edycji linii – na wyświetlaczu pokazuje się kursor w miejscu gdzie akurat może być wpisywany tekst. Wcześniej wprowadzony tekst można poprawiać (dopisywać, przesuwać) lub należy go skasować (jeśli chcemy zmienić treść linii). Korzystając z liter, cyfr i znaków naniesionych na klawiszach lub z tabeli przekształceń wpisujemy żądany tekst, pamiętając, że dla kas Małe Tango w linii może być maksymalnie 22 znaki a dla kasy Rumba 30 znaków. Po

wpisaniu tekstu w danej linii zatwierdzamy go klawiszem – nastąpi przejście do następnej linii. Powtarzamy kroki programowania tekstu w drugiej linii, potem następnej. Po zaprogramowaniu wszystkich (potrzebnych) linii wychodzimy z

opcji programowania nagłówka klawiszem . Jeśli po wejściu w tryb

RAZEM

programowania nagłówka (13 X/T) naciśnięmy klawisz nastąpi wydruk kontrolny (raport) zaprogramowanego nagłówka.

4.14. Programowanie: (14) Data i Czas

Funkcja ta pozwoli użytkownikowi zaprogramować poprawną godzinę w kasie w zakresie ± 1 godzina. Zmiany daty lub czasu w większym zakresie może dokonać tylko uprawniony serwisant. Kasa nie przestawia automatycznie godziny przy przejściu z czasu letniego na zimowy (i odwrotnie), dlatego użytkownik musi sam przestawić godzinę w kasie. Lata przestępne są uwzględniane przez kasę.

Zmiana godziny możliwa jest tylko po wcześniejszym wykonaniu raportu fiskalnego dobowego zerującego (muszą być zerowe totalizery).

Przy każdym programowaniu czasu następuje wydruk potwierdzający programowanie. Na wydruku tym znajduje się poprzednia data i godzina jak również właśnie zaprogramowana data i godzina.

UWAGA ! Nie można zmienić daty na wcześniejszą niż ta, z jaką był ostatni zapis do pamięci fiskalnej – kasa zgłosi błąd. Zapis do pamięci fiskalnej raportu z datą późniejszą niż rzeczywista uniemożliwi późniejsze jej przestawienie na właściwą. Operacje te należy wykonywać bardzo uważnie!

Schemat programowania (tryb PROGRAMOWANIE, wykonany raport dobowy zerujący):

Opis programowania daty i czasu.

nacisnąć – wejście w programowanie daty i godziny. Na wyświetlaczu pojawia się komunikat:

Podaj datę (rrmmdd):
1998-02-12

użytkownik może jedynie potwierdzić wyświetloną datę klawiszem lub wycofać się z funkcji klawiszem ZEROW.

Na wyświetlaczu pojawi się komunikat:

Podaj czas (GGMM):
12:32

Wpisujemy aktualną godzinę: dwie cyfry – godzina (np. 09 lub 14) i dwie cyfry – minu-

ty. Po wpisaniu tych czterech cyfr należy jeszcze raz nacisnąć klawisz .

Nastąpi zapytanie o zaprogramowane wartości:

Czas prawidłowy?
1998-02-12 12:34

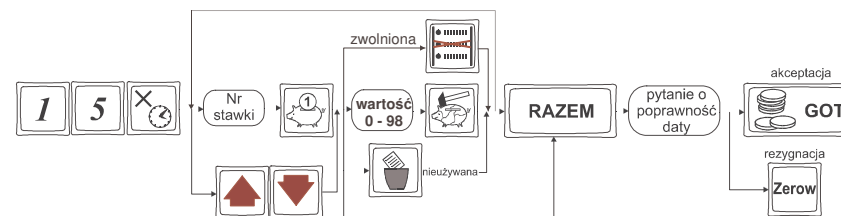

Zatwierdzamy klawiszem . Nastąpi zaprogramowanie daty i czasu oraz wydrukowane zostanie potwierdzenie programowania.

4.15. Programowanie: (15) Stawki PTU

Programowanie stawek PTU jest bardzo ważnym momentem programowania kasy, dlatego należy zrobić to bardzo uważnie. Według wysokości zaprogramowanych stawek kasa będzie naliczać należny podatek PTU. Wysokość stawek PTU określa Ministerstwo Finansów dla poszczególnych towarów. W kasie muszą być zaprogramowane wszystkie stawki PTU dla towarów, jakich sprzedaż prowadzi dana placówka handlowa. Kasa **MAŁE TANGO / RUMBA** ma możliwość oprogramowania 7 stawek PTU – (A,B,C,D,E,F,G) dla dowolnych wysokości od 0% do 97% oraz dowolną z nich jako zwolnioną. Każda zmiana stawek PTU może odbywać się tylko po wykonaniu raportu dobowego zerującego i jest (w kasie fiskalnej) zapisywana do pamięci fiskalnej z dokładnym określeniem daty i godziny zmiany. **Kasa MAŁE TANGO / RUMBA w trybie fiskalnym ma możliwość 30 – krotnej zmiany stawek PTU. Przy próbie wykonania 31 zmiany stawek PTU kasa zgłosi błąd i zmiana ta nie będzie możliwa.** Kasa nie pozwoli zaprogramować stawek PTU identycznych jak są zaprogramowane w danej chwili w kasie – zabezpieczenie przed niepotrzebnym zapisem do pamięci fiskalnej.

Schemat programowania stawek PTU (tryb PROGRAMOWANIE, wykonany raport dobowy zerujący):

Instrukcja programowania:

   (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji

nr 15 i nacisnąć - wejście w tryb programowania stawek PTU, następnie wpisujemy numer stawki, wiedząc, że stawka A to 1, B – 2, C – 3, D – 4, E – 5 i F – 6,

np. - wybrano stawkę A i klawisz . Na wyświetlaczu pojawi się komunikat: Stawka A= . Teraz należy wpisać wysokość stawki. Zaprogramujemy

stawkę A jako 22%. Naciskamy więc klawisze: i . Stawka A została wpisana (ale jeszcze nie zaprogramowana). Stawkę B oprogramujemy jako 7%.

B odpowiada numer 2. Naciskamy więc kolejno: - wybraliśmy stawkę B,

następnie . Stawka B została wpisana. Następnie wybieramy kolejne stawki i programujemy ich wysokość. Ostatnią ze stawek G oprogramujemy jako zwolnioną:

Za pomocą klawiszy i odszukujemy żadaną stawkę, zamiast wpisywać

jej wartość naciskamy klawisz: . Literze G odpowiadać będzie zwolnienie towarów z PTU. Jeśli jakaś stawka miała wpisaną wartość a chcemy aby pozostała nieoprogramowana, to po wejściu do danej stawki (widoczna na wyświetlaczu) należy

nacisnąć klawisz - stawka zostanie opisana jako nieoprogramowana. Jeśli ustalimy już wysokości lub nieużywanie poszczególnych stawek naciskamy klawisz

. Na wyświetlaczu pojawi się pytanie o poprawność daty. Jeśli stwierdzimy, że data nie jest poprawna należy wycofać się z programowania stawek

PTU naciskając klawisz . Jeśli data jest poprawna naciskamy klawisz

 - nastąpi programowanie stawek PTU i po chwili kasa wydrukuje potwierdzenie programowania z wysokościami poszczególnych stawek. Pytanie o poprawność daty jest bardzo ważnym momentem przy programowaniu stawek PTU w trybie fiskalnym kasy. **Jeśli nastąpiłoby zaprogramowanie stawek z błędną datą – pamięć fiskalna zostanie uszkodzona, trzeba będzie ją wymienić na koszt użytkownika.** Jeśli programowane stawki PTU będą identyczne jak już wcześniej zaprogramowane, kasa zgłosi błąd: Identyczne stawki są zaprogramowane.

4.16. Programowanie: (16) Numer unikatowy

W opcji tej użytkownik lub serwisant może odczytać numer unikatowy kasy zaprogramowany w procesie produkcji w pamięci fiskalnej.

4.17. Programowanie: (17) Numer NIP

Programowania NIP użytkownika dokonuje uprawniony serwisant. Operacja ta, wykonana przez nie przeszkoloną odpowiednio osobę, może doprowadzić do uszkodzenia kasy. Programowania NIP można dokonać tylko przed fiskalizacją. Numer ten w momencie fiskalizacji jest zapisywany do pamięci fiskalnej – po fiskalizacji nie ma możliwości zmiany NIP. Zobowiązuje się użytkownika do skontrolowania poprawności zaprogramowanego przez serwisanta NIP-u przed fiskalizacją. Po fiskalizacji kasy pozycja 17 jest niedostępna.

4.18. Programowanie: (18) Fiskalizacja

FISKALIZACJI DOKONUJE UPRAWNIONY SERWISANT – operacja ta jest nieodwracalna!!! Po fiskalizacji kasy pozycja 18 jest niedostępna

4.19. Programowanie: (19 – 20) Ustawienie raportu łańcuchowego

W pozycjach 19 i 20 programowania użytkownik ma możliwość zdefiniowania raportów łańcuchowych. Raport łańcuchowy wykonuje kilka zdefiniowanych wcześniej raportów automatycznie po sobie, bez konieczności pojedynczego wpisywania każdego raportu (przydatne, gdy ktoś codziennie wykonuje kilka raportów na zamknięcie dnia np. raport stanu kasy, obrotów PLU, kasjerów, oraz raport dobowy). W pozycji 19 można zdefiniować raporty wykonywane w trybie niezerującym, natomiast w pozycji 20 w trybie zerującym. Schemat wykonywania zdefiniowanego raportu łańcuchowego opisany został w rozdziale 6.13 niniejszej instrukcji.

Schemat ustawienia raportu łańcuchowego:

Tryb Programowanie ( ) pozycja 19 lub 20 ((lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 19 lub 20 i nacisnąć – wejście do pozycji programowania. Na wyświetlaczu pokazuje się komunikat: *Podaj numer:* należy podać numer raportu, który chcemy ustawić jako wykonywany łańcuchowo i za-

twierdzić ten numer klawiszem lub za pomocą klawiszy   odnaleźć żądany raport (kolejność wyświetlanych raportów i ich nazwy są identyczne jak w trybie RAPORTÓW ZERUJĄCYCH (Z) i NIEZERUJĄCYCH(X)) i ustawić flagę

wykonywania na 1 () i zatwierdzić klawiszem - dany raport będzie wykonany w cyklu raportu łańcuchowego. Przy raportach które chcemy wykonywać "w łańcuchu" ustawiamy wartość na 1 (raporty pomijane w raporcie łańcuchowym wartości muszą mieć ustawioną na 0)

Klawiszem wychodzimy z programowania ustawień raportu łańcuchowego.

UWAGA!!!

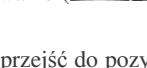
W raporcie łańcuchowym można wykonać raporty od nr 1 (stan kasy) do nr 6 (raport dobowy)

Przy raportach łańcuchowych nie ma możliwości podania zakresu wykonywania poszczególnych raportów (zakresu PLU, kasjerów, itd.)

4.20. PROGRAMOWANIE: (21) Kurs EURO

Kasy Małe Tango / Rumba umożliwiają przeliczanie wartości oraz ceny sprzedanych towarów na walutę EURO. Przeliczenie to odbywa się według zaprogramowanego w tej pozycji menu programowania przelicznika. Przelicznik programowany jest według wzoru: PLN / EUR i programuje się go z dokładnością do 4 miejsc po przecinku.

Sposób programowania przelicznika:

Tryb Programowanie ( ) pozycja 21 () (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 21 i nacisnąć – wejście do pozycji programowania kursu EURO. Na wyświetlaczu pokazuje się komunikat: *Kurs EURO: 0,0000*. Za pomocą klawiszy cyfr oraz przecinka zaprogramować żądaną wartość przelicznika i

zatwierdzić klawiszem . Przelicznik został zaprogramowany. Według tej wartości będą przeliczane wszystkie ceny oraz wartości sprzedanych towarów. W zależności od ustawienia flagi 5. Drukuj EURO w Opcjach Globalnych wartości te (wraz z przelicznikiem) mogą być drukowane pod paragonem fiskalnym. Przeprogramowania wartości przelicznika można dokonać w dowolnym momencie pracy kasy bez konieczności wykonywania żadnych raportów. Sposób obsługi przelicznika został opisany w rozdziale 5.24 niniejszej instrukcji.

4.21. PROGRAMOWANIE: Koniec pracy fiskalnej.

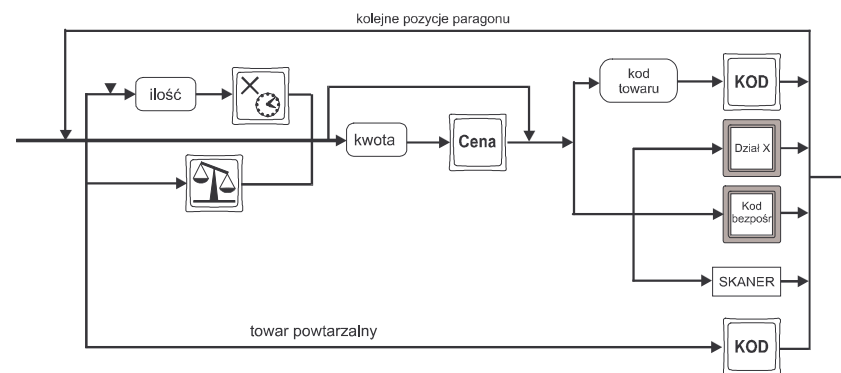
Operacja ta (możliwa do wykonania tylko przez serwis) kończy pracę kasy w trybie fiskalnym - np. z powodu zamknięcia działalności przez użytkownika, przestawiając kasę w tryb "tylko do odczytu". Na takiej kasie nie można prowadzić sprzedaży, dokonywać raportów fiskalnych dobowych. Po wykonaniu operacji zamknięcia trybu fiskalnego wykonywany jest raport fiskalny rozliczeniowy za podany okres.

5. SPRZEDAŻ ZA POMOCĄ KASY FISKALNEJ

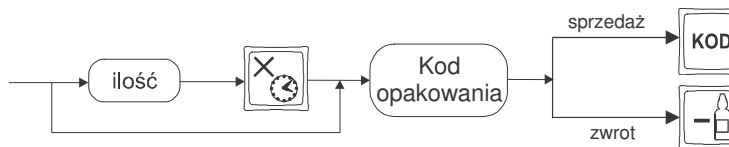
Sprzedaż przy użyciu kasy może się odbywać na kilka sposobów. Można prowadzić sprzedaż za pomocą Działów Towarowych lub za pomocą kodów PLU.

5.1. Schematy obsługi klawiatury w trybie sprzedaży

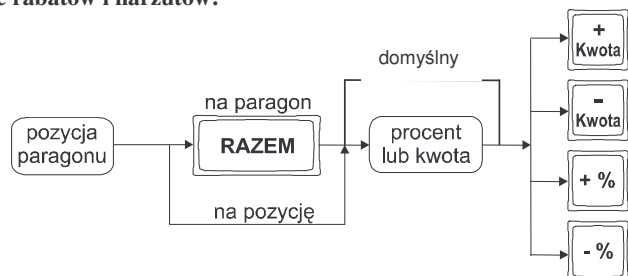
W podrozdziale tym przedstawione zostaną schematy obsługi klawiatury przy wprowadzaniu pozycji na paragon, udzielania rabatów i narzutów, sprawdzania ceny zaprogramowanych towarów, przeglądania paragonu, stornowania pozycji, zakończenia paragonu, zwrotu opakowań

Wprowadzanie pozycji paragonu:

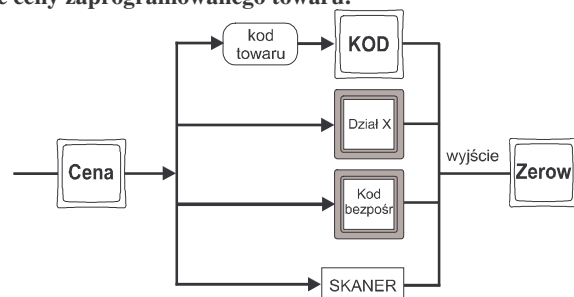
Więcej informacji (opis) znajdzie użytkownik w podrozdziałach od 5.3 do 5.7

Sprzedaż i zwrot opakowań:

Sprzedaż i zwrot opakowań zarówno w otwartym paragonie jak i oddzielnie – poza paragonem. Więcej informacji (opis) w podrozdziale 5.7, 5.8, 5.9

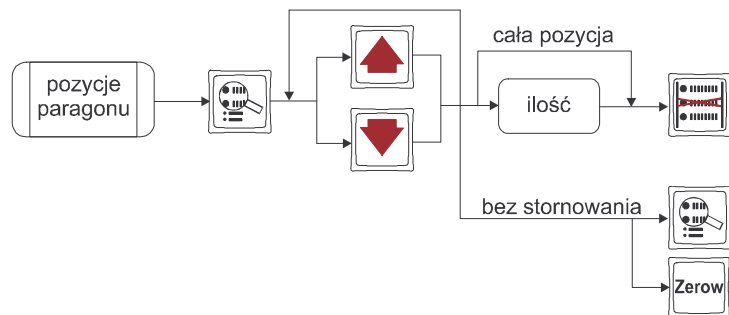
Udzielanie rabatów i narzutów:

Więcej informacji (opis) znajdzie użytkownik w podrozdziałach 5.18 i 5.19.

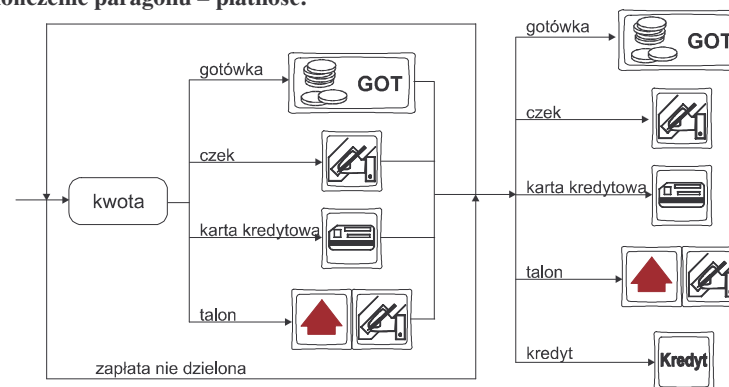
Sprawdzanie ceny zaprogramowanego towaru:

Więcej informacji (opis) w podrozdziale 5.21.

Uwaga!!! Dodatkowo kasa umożliwia przeliczenie na walutę EURO – dodatkowy opis w rozdziale 5.24 niniejszej instrukcji.

Przeglądanie paragonu, stornowanie pozycji z paragonu:

Więcej informacji (opis) w podrozdziale 5.12 i 5.13

Zakończenie paragonu – płatność:

Więcej informacji (opis) w podrozdziale 5.11.

UWAGA! Jeden paragon może zawierać maksymalnie 100 pozycji (towarów oraz opakowań).

5.2. Sprzedaż przy użyciu Działów Towarowych

Sprzedajemy 1,34 kg twarogu, w cenie 6 zł 30 gr. za kilogram. Twaróg należy do 1 Działu: Nabiał. Drugim towarem są 2 piwa w cenie 2 zł 15 gr. za sztukę. Piwo należy do 4 Działu: Alkohol.

Naciskamy kolejno klawisze:

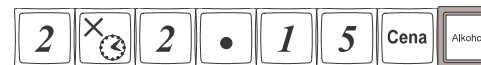

Na wyświetlaczu obsługi pokazuje się informacja o danych towaru:

Nabiał
x1.340 8.44zł

Sprzedaliśmy twaróg. Teraz kolej na piwo:

Naciskamy kolejno klawisze:

Na wyświetlaczu obsługi pokazuje się informacja o danych towaru:

Alkohol
x2 4.30zł

Teraz w zależności od formy, jaką klient zastosuje do zapłaty za zakupy naciskamy stosowne klawisze. Przypuśćmy, że klient płaci gotówką. Daje nam 20 zł. Naciskamy kolejno klawisze:

Jeśli wymagany klawisz razem to:

Następnie:

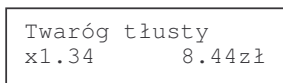
Wydrukowany zostaje paragon, na którym będą wszystkie sprzedane artykuły wraz z ilościami i kwotami, datą i godziną wydruku, numerem paragonu. Przykładowy wygląd paragonu zamieszczony jest w rozdziale 7 Przykładowe wydruki z kasy.

5.3. Sprzedaż przy użyciu kodów PLU

Zamiast „zbijać” sprzedaż w poszczególne działy, możemy dokonywać sprzedaży z utrzymaniem pełnej gospodarki towarowo – magazynowej wykorzystując bardziej precyzyjne określenie sprzedawanych towarów: Kody PLU. Również sprzedajemy 1,34 kg twarogu, w cenie 6 zł 30 gr. za kilogram. Twaróg ma numer PLU 45, posiada zaprogramowaną właściwą cenę. Drugim towarem są 2 piwa w cenie 2 zł 15 gr za sztukę. Piwo ma numer PLU 56, również posiada zaprogramowaną właściwą cenę.

Naciskamy kolejno klawisze:

Na wyświetlaczu obsługi pokazuje się informacja o danych pierwszego towaru:

Sprzedaliśmy twaróg. Teraz kolej na piwo:

Naciskamy kolejno klawisze:

Na wyświetlaczu obsługi pokazuje się informacja o danych drugiego towaru:

Zakończenie paragonu – płatność – identycznie jak przy sprzedaży za pomocą Działów.

5.4. Sprzedaż przy użyciu bezpośrednich klawiszy PLU

Na klawiaturze kasy MAŁE TANGO / RUMBA znajduje się 14 klawiszy, które można oprogramować jako bezpośrednie klawisze PLU. Każdy klawisz można opro-

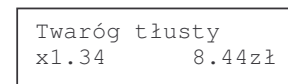
gramować w trzech poziomach: podstawowym, z użyciem klawisza (górny

poziom) i z użyciem klawisza (dolny poziom). Możemy więc ustawić 42 towary PLU bezpośrednio dostępne z klawiatury.

Twaróg, oprócz kodu 45 jest zaprogramowany bezpośrednio na podstawowej płaszczyźnie klawisza, piwo oprócz kodu 56 jest zaprogramowane w górnej płaszczyźnie innego klawisza.

Wówczas sprzedaż wygląda następująco:

Sprzedano twaróg, na wyświetlaczu:

teraz piwo:

Na wyświetlaczu:

Płatność: identyczna jak w poprzednich sposobach sprzedaży.

5.5. Sprzedaż za pomocą czytnika kodów kreskowych - skanera

Jeśli do kasy podłączony jest w skaner (czytnik kodów kreskowych) i w kasie oprogramowano istniejące kody towarowe z kodami kreskowymi, wówczas sprzedaż tych artykułów wyglądałaby następująco:

[odczyt skanerem z twarogu] [odczyt skanerem z jednego piwa]

Płatność: identyczna jak w poprzednich sposobach sprzedaży

Podczas sprzedaży za pomocą skanera można oprócz podania ilości również podać cenę artykułu, (jeśli cena nie jest zablokowana)

5.6. Sprzedaż przy podłączonej wadze

Jeśli do kasy podłączona jest waga, można jeszcze bardziej usprawnić sprzedaż artykułów ważonych. Zamiast wpisywania na klawiaturze wagi towaru odczytanej z elektronicznej wagi (może nastąpić pomyłka odczytu, zapisu) możemy wykorzystać możliwość komunikowania się kasy z wagą Sprzedajemy te same artykuły, co poprzednio z wykorzystaniem numerów PLU, skanera i wagi:

Jeśli waga pokazuje wagę towaru, naciskamy: potem: [odczyt skanerem z

twarogu] lub wpisać numer PLU twarogu:

Sprzedaliśmy twaróg. Teraz piwo: [odczyt skanerem z jednego piwa]

Płatność: identyczna jak przy poprzednich formach sprzedaży.

5.6.1. Sprzedaż z dwoma lub trzema podłączonymi wagami.

Jeśli kasa jest wyposażona w trzy złączka RS232 i została skonfigurowana na pracę z dwoma lub trzema wagami, podczas odczytywania wagi towaru przy sprzedaży

klawiszem na wyświetlaczu obsługi pojawi się komunikat *Waga nr ?* i pod spodem wyświetlone będą numery portów na których zaprogramowana jest waga jako urządzenie współpracujące: (1, 2 lub 3). Za pomocą klawiatury numerycznej należy wpisać numer portu (wagi) z której chcemy odczytać masę ważonego towaru.

Naciskamy: lub . Waga towaru zostanie wyświetlona na wyświetlaczu obsługi.

5.7. Sprzedaż towarów połączonych w tandemu

Podczas przystosowywania kasy do codziennej pracy, możemy tak ją oprogramować, że niektóre towary mogą być sprzedawane automatycznie z konkretnymi opakowaniami. Sprzedaż tych towarów odbywa się więc identycznie jak sprzedaż każdego innego towaru. Na wyświetlaczu obsługi w prawym górnym rogu wyświetlana jest litera T, sygnalizująca operatorowi, że oprócz towaru sprzedał również opakowanie. Podczas przeglądania sprzedanych pozycji na wyświetlaczu obsługi (edycji paragonu) widać będzie oprócz towaru również dołączone opakowanie. Natomiast na paragonie sprzedane opakowanie wydrukowane zostanie pod częścią fiskalną paragonu, jako **ROZLICZENIE OPAKOWAŃ ZWROTNYCH**.

5.8. Usuwanie opakowania z tandemu

Jeśli sprzedany artykuł posiada dołączone w tandemu opakowanie (np. piwo + butelka) a klient kupując ten artykuł ma opakowanie „na wymianę”, trzeba usunąć z paragonu pozycję będącą opakowaniem (wprowadzić zwrot przyniesionych butelek).

Należy wówczas (po sprzedaży artykułu głównego) nacisnąć klawisz czyli wejść

w edycję paragonu i nacisnąć klawisz . Jako że po naciśnięciu klawisza wyświetlana jest ostatnio sprzedana pozycja, tak więc na naszym podglądzie paragonu tą pozycją będzie właśnie dołączone opakowanie. Opakowanie zostanie przyjęte (zwró-

cone). Jeśli sprzedano np. 10 piw z opakowaniem a klient ma „na wymianę” 7 butelek, należy właśnie te 7 butelek usunąć z tandemu (przyjąć „na stan”). Po sprzedaży 10 piw

(automatycznie następuje wydruk 10 piw oraz 10 butelek) należy nacisnąć , potem wpisać liczbę butelek, jakie klient zwraca (w tym przypadku 7) i klawisz zwrotu

(przyjęcia) opakowań, czyli naciskać kolejno klawisze: . Te 7 opakowań zostaną zarejestrowane przez kasę jako zwrócone (przyjęte). Informacja ta znajdzie się na wydruku raportu opakowań zwrotnych.

5.9. Sprzedaż i zwrot opakowań (butelek)

Kasa **MAŁE TANGO / RUMBA** ma możliwość rejestracji sprzedaży i zwrotu opakowań. Sprzedaż i zwrot opakowania może nastąpić **w czasie sprzedaży (otwarty paragon) lub poza paragonem**. W obydwu przypadkach należy wpisać liczbę sprze-

dawanych lub zwracanych opakowań (butelek) nacisnąć klawisz a potem wpisać

kod PLU opakowania (butelki) i nacisnąć klawisz aby **sprzedać opakowanie**,

lub nacisnąć klawisz , aby **zwrócić (przyjąć) opakowanie**. Podczas sprzedaży samego opakowania możliwe jest podanie ceny opakowania innej niż zaprogramowana. Przyjmować opakowania można tylko po cenie zaprogramowanej (również sprzedaż opakowań w tandemie - tylko po cenie zaprogramowanej).

Jeśli sprzedaż lub zwrot opakowania miał miejsce w czasie paragonu – nadal możemy prowadzić sprzedaż lub zakończyć paragon. Jeśli natomiast w/w operacje z opakowaniami miały miejsce poza paragonem należy zakończyć rozliczenie opakowań klawi-

szem .

Zarówno w czasie paragonu jak i poza nim na jednym rozliczeniu opakowań można zwrócić kilka rodzajów opakowań.

Fakt (potwierdzenie) zwrotu opakowania drukowany jest zawsze jako oddzielne rozliczenie poza paragonem. Kwota ta będzie również widoczna jako bilans opak. na raporcie obrotów kasjera oraz na raporcie stanu kasy.

5.10. Automatyczne obliczanie reszty

Jeśli chcemy aby została automatycznie obliczona przez kasę reszta, jaką należy wydać klientowi płacącemu za zakupy, a informacja ta znalazła się również na wręczanym klientowi paragonie, należy przed zakończeniem paragonu klawiszem

 wpisać kwotę jaką klient podaje sprzedawcy. Wpisujemy więc np. 100 zł

(gdy do zapłaty było np. 83,20 zł) i dopiero wówczas naciśniemy klawisz płatności

Na paragonie zostanie wydrukowana reszta jaką należy (gotówką) klientowi zwrócić. Również na wyświetlaczu pojawi się ta informacja. Jeśli kwota wpisana będzie niższa od kwoty do zapłaty, kasa wyświetli komunikat: Pozostało:

xx,xx zł. Należy dopisać jeszcze wymaganą kwotę lub nacisnąć klawisz – kasa przyjmie, że żądana kwota została dopłacona. Obliczanie reszty można zastosować przy wszystkich akceptowanych przez kasę formach płatności. Wydaną resztą zawsze musi być GOTÓWKA.

Uwaga!!! Kasa umożliwia przeliczenie na walutę EURO – dodatkowy opis w rozdziale 5.24 niniejszej instrukcji.

5.11. Zakończenie paragonu przy różnych formach płatności

Kasa MAŁE TANGO / RUMBA daje możliwość rejestracji płatności za sprze-

dawane towary w 5 formach: gotówką , czekiem , kartą kredytową , jako kredyt , oraz talon – kombinacja klawiszy (kolejno)

Za jeden paragon można zastosować kilka rodzajów płatności. Np. jeśli klient do zapłaty za paragon ma 552 zł i 45 gr., ma czek na kwotę 250 zł, kartą kredytową chce zapłacić 200 zł a resztę gotówką. Można zrobić to w następujący sposób:

Jeśli wymagany klawisz RAZEM to: a następnie:

Po każdym rodzaju płatności na wyświetlaczu pokazywana jest kwota, jaką jeszcze

należy zapłacić. Po naciśnięciu klawisza następuje zakończenie paragonu.

Płatność jako kredyt – klawisz - nie może być poprzedzona wpisaniem kwoty kredytu, domyślnie kasa przyjmuje, że płatność kredyt jest na całą kwotę jaka została do zapłaty – paragon jest automatycznie kończony. Jeśli więc nie cała kwota do zapłaty za paragon jest “płacona” jako kredyt, należy najpierw zastosować częściową zapłatę inną

formą płatności (wpisując jakąś część kwoty i potwierdzając np.) a kredytem zakończyć paragon.

UWAGA! Podczas wprowadzania częściowej płatności, jeśli nie została

wprowadzona cała kwota do zapłaty klawiszem można anulować paragon!!!
Uwaga! Jeśli kasa współpracuje z terminalem płatniczym, płatność kartą płatniczą odbywa się w sposób opisany w rozdziale 5.11.1.

Uwaga!!! Kasa umożliwia przeliczenie na walutę EURO – dodatkowy opis w rozdziale 5.24 niniejszej instrukcji.

5.11.1. Zakończenie płatności przy współpracy z terminalem płatniczym EFT

Do kas Małe Tango i Rumba można podłączyć terminal płatniczy EFT. Terminal ten realizuje płatności kartami płatniczymi. Preferowanym urządzeniem jest terminal Trintech COMPACT 9000i, współpracujący z Centrum Rozliczeniowym PKO S.A. Dzięki połączeniu kasy z terminalem zakończenie paragonu przy płatności kartą płatni-

czą (klawisz) powoduje skomunikowanie się kasy z terminalem, przesyłana jest od razu do niego informacja z kwotą do zapłaty (wyeliminowana możliwość pomyłki przy przepisywaniu kwoty z paragonu do terminala oraz przyspieszona sama transakcja). Dalszy sposób obsługi terminala znajdzie Użytkownik w Instrukcji Obsługi terminala. Po pozytywnie zakończonej płatności, terminal przesyła do kasy potwierdzenie, co automatycznie kończy paragon. W przypadku nie udzielenia przez bank autoryzacji, kasa wyświetli komunikat: *Weryfikacja karty nieudana*. Należy wówczas zakończyć paragon inną formą płatności lub anulować paragon.

Uwaga!!! Kasa umożliwia przeliczenie na walutę EURO – dodatkowy opis w rozdziale 5.24 niniejszej instrukcji.

5.12. Przeglądanie otwartego paragonu na wyświetlaczu obsługi

Kasa fiskalna MAŁE TANGO / RUMBA posiada bardzo wygodną i praktyczną możliwość przeglądania otwartego paragonu na wyświetlaczu obsługującego (edycji paragonu). Nie trzeba podciągać tasiemki paragonu i sprawdzać, co było sprze-

dane, w jakiej ilości i za jaką cenę. Wystarczy nacisnąć klawisz i cały paragon (wszystkie sprzedane pozycje) można przeglądać na wyświetlaczu poruszając się po

nim przyciskami . Po wejściu do edycji paragonu na wyświetlaczu pojawia się ostatnio sprzedany artykuł (lub dołączone opakowanie) poprzedzony kolejnym numerem pozycji na paragonie. Funkcja ta jest bardzo przydatna, szczególnie przy opisanych niżej przypadkach usuwania (stornowania z paragonu) sprzedanej pozycji, zmiany ilości sprzedawanego towaru, lub odłączeniu opakowania od towaru. Wyjście z edycji

paragonu – przez naciśnięcie klawisza lub

5.13. Usuwanie pozycji z paragonu – stornowanie

Aby usunąć z paragonu (otwartego) sprzedaną pozycję należy nacisnąć klawisz

, czyli wejść do edycji paragonu, za pomocą klawiszy odnaleźć na

paragonie żadaną pozycję i nacisnąć klawisz . Nastąpi usunięcie (wystornowanie)

artykułu – na wyświetlaczu zniknie ta pozycja, na paragonie pojawi się informacja o usunięciu artykułu z paragonu. Po każdej operacji stornowania kasa wychodzi z trybu edycji paragonu. Nie ma możliwości popelnienia pomyłki przy dokonywaniu stornowania, gdyż nie trzeba powtórnie wpisywać z klawiatury numeru PLU, ceny.

5.14. Zmiana ilości sprzedanego artykułu

Aby zmienić ilość sprzedanego towaru (np. z 10 szt. na 6 szt.), gdy paragon nie został jeszcze zakończony, należy za pomocą klawisza wejść w edycję paragonu, za pomocą klawiszy oraz odnaleźć poszukiwany artykuł, następnie wpisać o ile sztuk zmniejszamy ilość (w tym przypadku 4) i nacisnąć klawisz . Na paragonie zostanie wydrukowana liczba, nazwa i cena stornowanego artykułu. Kasa automatycznie wyjdzie z trybu edycji paragonu, można prowadzić dalszą sprzedaż.

5.15. Anulowanie całego paragonu

Aby anulować cały paragon, należy nacisnąć klawisz **RAZEM** a potem . Paragon został anulowany. Jeśli chcemy anulować paragon, w którym rozpoczęliśmy wprowadzanie częściowej płatności (przed podaniem całej kwoty do zapłaty) należy nacisnąć klawisz .

5.16. Otwieranie szuflady

Aby otworzyć szufladę (opcja) gdy na kasie nie jest aktualnie prowadzona sprzedaż, należy nacisnąć klawisz . Nastąpi otwarcie szuflady. Szuflada jest również automatycznie otwierana przy zakończeniu paragonu oraz wykonywaniu raportów stanu kasy oraz wpłat i wypłat..

5.17. Numer bez sprzedaży

Jeśli chcemy na paragonie zanotować jakiś numer (np. numer karty kredytowej lub rabatowej klienta lub numer bonu) możemy to zrobić przed wprowadzeniem pierwszej pozycji paragonu (sprzedaniem pierwszego artykułu) należy wpisać ten numer a potem naciśnięmy klawisz , to wówczas nastąpi zapamiętanie tego numeru, a wydrukowany zostanie pod paragonem fiskalnym. Numer ten jest traktowany jako opis (tekst). Można dalej wprowadzać pozycje paragonu.

5.18. Udzielanie rabatu

Kasa **MAŁE TANGO / RUMBA** ma możliwość udzielania rabatu zarówno na poszczególne artykuły jak i na cały paragon. Rabaty te mogą być kwotowe i procentowe. Rabaty mogą być oprogramowane – domyślnie udzielać można rabatu na zaprogramowaną kwotę jak i stawkę procentową.

Jeśli chcemy udzielić rabatu np. 5 zł na sprzedaną pozycję (pozycja ta musi oczywiście mieć większą wartość niż 5 zł – w przeciwnym wypadku kasa zgłosi błąd), to po sprzedaży

tej pozycji naciskamy wartość rabatu, czyli a następnie klawisz - został udzielony rabat 5 zł na sprzedaną pozycję. Jeśli rabat kwotowy jest oprogramowany i domyślnie udziela pewną wartość kwotową rabatu, to po sprzedaży

artykułu wystarczy nacisnąć przycisk - zostanie udzielony domyślny rabat kwotowy.

Jeśli chcemy udzielić rabatu np. 5 % na sprzedaną pozycję, to po sprzedaży tego artykułu

naciskamy kolejno (wartość procentową rabatu): a następnie: - potwierdzenie, że rabat miał być procentowy.

Jeśli chcemy udzielić rabatu na cały paragon, to po sprzedaży wszystkich pozycji należy

nacisnąć klawisz: potem wpisać wartość rabatu (np. 5) i klawisz

rozróżnienia rodzaju rabatu: kwotowy: lub procentowy: . Również w takich przypadkach można zastosować wysokość rabatu zaprogramowaną (domyślną)

5.19. Dodawanie narzutu

Tak samo jak rabatu, można na kasie **MAŁE TANGO / RUMBA** dodawać narzut zarówno na poszczególne artykuły jak i na cały paragon. Narzuty te mogą być również kwotowe i procentowe. Narzuty również mogą być oprogramowane – domyślnie dodawać można zaprogramowaną kwotę jak i stawkę procentową.

Jeśli chcemy dodać narzut np. 2 zł do sprzedanej pozycji to po sprzedaniu tej pozycji

naciskamy wartość narzutu, czyli a następnie klawisz - został dodany narzut 2 zł do sprzedanej pozycji. Jeśli narzut kwotowy jest oprogramowany i domyślnie dodaje pewną wartość kwotową narzutu, to po sprzedaży artykułu

wystarczy nacisnąć klawisz - zostanie dodany domyślny narzut kwotowy.

Jeśli chcemy udzielić rabatu np. 2% na sprzedaną pozycję, to po sprzedaży tego artykułu

naciskamy kolejno (wartość procentową narzutu): a następnie: - potwierdzenie, że narzut miał być procentowy.

Jeśli chcemy udzielić narzutu na cały paragon, to po sprzedaży wszystkich pozycji należy

nacisnąć klawisz: , potem wpisać wartość narzutu (np. 2) i klawisz

rozróżnienia rodzaju narzutu: narzut kwotowy: , lub procentowy: . Dodane zostaną narzuty do całego paragonu.

5.20. Wpłata i wypłata gotówki z szuflady

Kasa **MAŁE TANGO / RUMBA** ma możliwość rejestracji wpłat i wypłat gotówki do szuflady. Aby dokonać wpłaty należy (nie może być otwarty paragon) wpisać

kwotę używając klawiatury numerycznej i następnie nacisnąć klawisz: . Nastąpi wydrukowanie potwierdzenia wpłaty i kwota ta zostanie również ujęta jako wpłata na raporcie kasjera. Stan gotówki w kasie zostanie powiększony o tę kwotę.

Jeśli chcemy wypłacić pieniądze z szuflady należy wpisać kwotę używając klawiatury

numerycznej i następnie nacisnąć klawisz . Nastąpi wydruk potwierdzający wypłatę z szuflady. Kwota ta zostanie ujęta w raporcie kasjera, stan gotówki w kasie zostanie pomniejszony o tę kwotę.

5.21. Sprawdzenie zaprogramowanej ceny towaru.

Kasa **MAŁE TANGO / RUMBA** ma możliwość sprawdzenia ceny, jaka została zaprogramowana dla danego artykułu PLU lub Działu. Sprawdzenia takiego można dokonać podczas sprzedaży (przy otwartym paragonie) jak również, gdy paragon nie jest rozpoczęty. Informacja o cenie będzie wyświetlona na wyświetlaczu obsługi, nie będzie drukowana na paragonie.

Należy przycisnąć klawisz , na wyświetlaczu pojawi się napis: **SPRAWDZANIE CENY**. Następnie należy (w zależności od sposobu prowadzenia

sprzedaży) wpisać kod kontrolowanego towaru i nacisnąć , lub za pomocą skanera odczytać kod EAN z towaru. Można też nacisnąć klawisz bezpośredniego PLU lub Działu. Na wyświetlaczu zostanie wyświetlona informacja o nazwie towaru i zaprogramowanej cenie.

Uwaga!!! Kasa umożliwia przeliczenie na walutę EURO – dodatkowy opis w rozdziale 5.24 niniejszej instrukcji.

5.22. Wyświetlenie należności za ostatni paragon

Jeśli chcemy sprawdzić, jaka była należność za ostatnio zamknięty paragon (jeśli już nam np. data i godzina zasłoniła tę informację), to wystarczy nacisnąć przycisk

RAZEM

. Na wyświetlaczu pojawi się napis: **POPRZEDNI PARAGON:** i tu będzie napisana kwota paragonu.

POPRZEDNI PARAGON:
45.89 zł

Uwaga!!! Kasa umożliwia przeliczenie na walutę EURO – dodatkowy opis w rozdziale 5.24 niniejszej instrukcji.

5.23. Wyświetlanie daty i godziny

Jeśli chcemy, aby wyświetlacz obsługi i klienta wskazywał aktualną godzinę i

datę, wystarczy nacisnąć (jeśli nie był otwarty paragon). W tryb wyświetlania daty i godziny kasa przechodzi automatycznie po 2 minutach nieużywania.

5.24. Obsługa waluty EURO

Kasa Małe Tango / Rumba umożliwia przeliczanie wartości sprzedanych towarów na walutę EURO. Przeliczenie na walutę EURO ma charakter jedynie informacyjny, a wszystkie dane o paragonie zostaną zapisane na raporcie fiskalnym dobowym do pamięci fiskalnej zawsze w walucie podstawowej.

Aby móc przeliczać ceny i wartości towarów oraz wartość paragonu na walutę EURO należy zaprogramować przelicznik, według którego wartości te będą przeliczane. Programowania dokonujemy według opisu w rozdziale 4.20 niniejszej instrukcji.

Po zaprogramowaniu należy określić, czy informacja o przelicznikach i wartościach mają być drukowane pod paragonem. Jeśli chcemy, aby pod paragonem wręczanym klientowi (podczas wystawiania którego użyto funkcji przeliczania na EURO) drukowana była informacja o wartości zapłaty przeliczona na EURO według zaprogramowanego kursu, należy w Opcjach Globalnych włączyć (na 1) opcję nr 5.Drukuj EURO. Jeśli opcja ta zostanie ustawiona na 0, wówczas informacja o wartości sprzedaży w EURO zostanie tylko wyświetlona na wyświetlaczach: obsługi z opisem EURO, natomiast na wyświetlaczu klienta wartość ta będzie wyświetlana przez 3 sekundy i dodatkowo wyświetlacz będzie wówczas mrugał.

Przeliczanie na EURO zaprogramowanej ceny towaru:

Podczas sprawdzania ceny towaru, jaka została zaprogramowana w bazie towarowej kasy (opis w rozdziale 5.21), w chwili wyświetlania ceny w zł należy kolejno nacisnąć

klawisze: . Na wyświetlaczu obsługi pojawi się nazwa towaru i cena przeliczona na EURO.

Przeliczanie na EURO ceny/wartości sprzedanego towaru:

Jeśli na wyświetlaczu (otwarty paragon) widoczna jest nazwa towaru, ilość oraz jego

cena/wartość, należy kolejno nacisnąć klawisze: . Na wyświetlaczu obsługi pojawi się nazwa towaru i cena przeliczona na EURO. Na wyświetlaczu klienta wartość

przeliczona na EURO będzie wyświetlana (mrugać) przez 3 sekundy, następnie wyświetlacz powróci do wyświetlania wartości w PLN.

Przeliczanie na EURO wartości sprzedanych towarów:

Po naciśnięciu klawisza (otwarty paragon), na wyświetlaczu pojawia się komunikat ***Razem*** i wartość zsumowanych pozycji. należy kolejno nacisnąć

klawisze: . Na wyświetlaczu obsługi pojawi się nazwa towaru i cena przeliczona na EURO. Na wyświetlaczu klienta wartość przeliczona na EURO będzie wyświetlana (mrugać) przez 3 sekundy, następnie wyświetlacz powróci do wyświetlania wartości w PLN.

Zakończenie paragonu z przyjęciem zapłaty w EURO:

Kasa umożliwia przyjęcie zapłaty za paragon w walucie EURO. Aby zakończyć para-

gon z przyjęciem zapłaty w EURO należy nacisnąć klawisz , a następnie

podać wartość przyjmowanej kwoty w EURO i nacisnąć klawisze . Kasa przeliczy przyjętą kwotę w EURO na PLN i wyświetli na wyświetlaczu obsługi resztę do wydania w PLN. Jeśli przed zatwierdzeniem zapłaty klawiszami

  nie zostanie podana żadna wartość, kasa przyjmie, że klient podał w EURO dokładnie taką kwotę, jaka była do zapłaty. Jeśli opcja 5.Drukuj EURO w Opcjach Globalnych została ustawiona na 1, wówczas pod paragonem zostanie wydrukowany нефискалный dodatek, na którym znajdują się wartości sprzedaży oraz reszty w EURO oraz zaprogramowany przelicznik (kurs) EURO. Przykładowy paragon z przyjęciem płatności w EURO (lub użyciem przelicznika) zamieszczony został w rozdziale 7.1 niniejszej instrukcji).

UWAGI!!!

Nie ma możliwości zapłaty częściowej w EURO!!!

Nie ma możliwości wydania pieniędzy (np. za opakowania zwrotne) w EURO.

Nie ma możliwości przeliczenia kwoty ujemnej (np. za opakowania zwrotne) na EURO.

Przeliczanie na EURO wartości poprzedniego paragonu:

W chwili wyświetlania wartości za ostatni paragon (opis w rozdziale 5.22) należy ko-

lejno nacisnąć klawisze: . Na wyświetlaczu obsługi pojawi się wartość przeliczona na EURO. Na wyświetlaczu klienta wartość przeliczona na EURO będzie wyświetlana (mrugać) przez 3 sekundy, następnie wyświetlacz powróci do wyświetlania wartości w PLN.

6. WYKONYWANIE RAPORTÓW

Kasa MAŁE TANGO / RUMBA daje możliwość wykonania 12 różnych raportów jako niezerujące (informacyjne, kontrolne) w trybie RAPORTY NIEZERUJĄCE, oraz 6 raportów zerujących – w trybie RAPORTY ZERUJĄCE. Procedury wykonywania tych raportów są identyczne zarówno w trybie Raportów Niezerujących jak i Raportów Zerujących (różny jest jednak ich skutek), dlatego omówione zostaną wspólnie dla obu trybów. Użytkownik wybierze tryb raportów w zależności od skutków, jakie ma nieść ze sobą wykonywany raport. Raporty od nr 7 do nr 12 występują tylko w trybie Raporty Niezerujące – nie są wykonywane jako zerujące z założenia.

Wykonanie raportów w trybie RAPORTY ZERUJĄCE powoduje wyzerowanie liczników naliczających odpowiednie wartości.

Kolejność raportów w trybie Raporty Niezerujące:

1. Raport stanu kasy
2. Raport obrotów w Działach
3. Raport obrotów w PLU
4. Raport obrotów kasjerów
5. Raport opakowań zwrotnych
6. Raport dobowy
7. Raport okresowy
8. Raport kodów nieużywanych
9. Zestawienie towarów
10. Zestawienie opakowań zwrotnych
11. Ostatni raport dobowy
12. Wykaz tandemów
13. Raport łańcuchowy
14. Raport miesięczny
15. Raport opisów stałych

Kolejność raportów w trybie Raporty Zerujące:

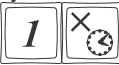
1. Raport stanu kasy
2. Raport obrotów w Działach
3. Raport obrotów PLU
4. Raport obrotów kasjerów
5. Raport opakowań zwrotnych
6. Raport dobowy
16. Raport łańcuchowy

6.1. Raport stanu kasy

W raporcie tym mamy informacje na temat stanu gotówki i innych środków płatniczych w szufladzie, dokonywanych wpłatach i wypłatach gotówki, dokonywanych zwrotach gotówki (za opakowania zwrotne).

Schemat wykonywania raportu:

Tryb RAPORTY NIEZERUJĄCE lub RAPORTY ZERUJĄCE (w Raportach Zerujących wraz z wydrukiem następuje zerowanie stanów środków płatniczych)

 (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 1 i nacisnąć) – wejście do wykonywania raportu stanu kasy, na wyświetlaczu pojawia się komunikat:

Potwierdź klawiszem
RAZEM

po naciśnięciu klawisza następuje wydruk raportu.

6.2. Raport obrotów w działach

Na raporcie obrotów działów towarowych mamy informację na temat wielkości sprzedaży z poszczególnych działów. Obok nazwy działu jest drukowana kwota za jaką dokonano sprzedaży w danym dziale. Raporty można wykonywać jako zerujące oraz jako podglądowe (niezerujące).

Instrukcja wykonywania raportu:

 (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 2 i nacisnąć) – na wyświetlaczu pojawia się pytanie:

Obroty w działach:
Od:

należy określić jakie działy ma obejmować raport: jeden wybrany dział, zakres działów od: ... do: ..., czy też wszystkie działy.

Naciśnięcie klawisza spowoduje wydruk raportu wszystkich zaprogramowanych działów towarowych z których prowadzona była sprzedaż. Można również zrobić raport dla konkretnego działu lub dla działów z zakresu. Po pytaniu o numer

działu można wpisać numer działu np. dział nr 4 – naciskamy klawisz i

potwierdzamy klawiszem . Jeśli teraz podamy numer następnego działu np. nr 8 to kasa wykona raport dla działów z zakresu od nr 4 do nr 8 (czyli działy nr 4, 5, 6,

7, 8). Naciskamy więc klawisz a potem – nastąpi wydruk raportu dla działów o numerach z przedziału od 4 do 8. Jeśli zaś chcieliśmy wykonać raport

tylko dla działu nr 4 to zamiast naciskać i wpisywać drugi numer (w tym

przykładzie 8), od razu naciskamy klawisz – zostanie wydrukowany raport dla działu numer 4.

Można również po pytaniu o nr działu nacisnąć klawisz bezpośredniżądanego działu – zostanie wydrukowany raport tylko tego działu.

6.3. Raport obrotów PLU

Na raporcie obrotów PLU (kodów towarowych) mamy informację na temat wielkości sprzedaży danego towaru. Obok nazwy PLU i jego numeru jest drukowana kwota za jaką dokonano sprzedaży danego towaru. Raporty można wykonywać jako zerujące oraz jako podglądowe (niezerujące).

Instrukcja wykonywania raportu:

 (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 3 i nacisnąć) – na wyświetlaczu pojawia się pytanie:

Obroty w kodach:
Od:

należy określić jakie KODY (towary) ma obejmować raport: jeden wybrany KOD, zakres KODÓW od: ... do: ..., czy też wszystkie KODY (towary).

Naciśnięcie klawisza spowoduje wydruk raportu wszystkich kodów towarowych (towarów) które zostały sprzedane od ostatniego raportu zerującego. Po pytaniu o numer kodu początkowego można wpisać numer PLU towaru np. PLU nr 455 – naci-

skamy klawisz   i potwierdzamy klawiszem . Jeśli teraz podamy numer innego PLU (towaru) np. nr PLU 500 to kasa wykona raport dla wszystkich towarów z przedziału od nr 455 do nr 500. Naciskamy więc klawisz   a potem – nastąpi wydruk raportu dla towarów o numerach PLU z przedziału od 455 do 500. W czasie wydruku – aż do ukończenia – na wyświetlaczu migać będzie komunikat: *Proszę czekać ...*

Jeśli zaś chcieliśmy wykonać raport tylko dla PLU nr 455 to po wpisaniu tego numeru,

zamiast zatwierdzać klawiszem i wpisywać drugi numer (w tym

przykładzie 500) od razu naciskamy klawisz – zostanie wydrukowany raport dla towaru nr PLU 455. Jeśli chcemy zrobić raport dla towaru który ma

zaprogramowany kod EAN (skaner) – należy po pytaniu o numer PLU odczytać skanerem z towaru ten kod lub wpisać kod EAN ręcznie z klawiatury – zostanie wykonany raport tylko dla tego towaru.

Można również po pytaniu o nr PLU nacisnąć klawisz bezpośredni żadanego PLU – zostanie wydrukowany raport tylko tego PLU (towaru).

WYDRUK MOŻNA PRZERWAĆ KALWISZEM ZEROW.

6.4. Raport obrotów kasjerów

Na raporcie obrotów kasjerów drukowane są informacje o wysokości sprzedaży, dokonywanych wpłatach i wypłatach, środkach płatniczych dla danego kasjera (lub wszystkich zaprogramowanych kasjerów) oraz przyjęciach i wydaniach opakowań zwrotnych.

Instrukcja wykonywania raportu (Tryb RAPORTY NIEZERUJĄCE lub RAPORTY ZERUJĄCE):

 (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 4 i nacisnąć) – wejście do wykonywania raportów kasjerów. Na wyświetlaczu pojawia się pytanie:

Obroty kasjera
Nr:

RAZEM

Naciśnięcie klawisza spowoduje wydruk raportu wszystkich kasjerów którzy zostali zaprogramowani. Podczas wydruku – aż do zakończenia – na wyświetlaczu migał będzie komunikat: *Proszę czekać ...*

Zamiast tego można wpisać numer jednego kasjera dla którego chcemy wykonać raport

np. kasjer nr 2 – naciskamy klawisz i potwierdzamy klawiszem **RAZEM** – zostanie wydrukowany raport dla kasjera numer 2.

Pod numerem 8 kasjera jest zarezerwowane miejsce dla operatora – jeśli sprzedaż prowadzona będzie przez operatora właśnie pod tym numerem kasjera należy wykonać raport o jego obrotach. Raport o wysokości obrotu operatora drukowany jest tylko, gdy była prowadzona przez niego sprzedaż – jeśli jego totalizery są zerowe, to nie ma możliwości wykonania tego raportu.

6.5. Raport opakowań zwrotnych

Kasa prowadzi gospodarkę opakowaniami zwrotnymi.

Po wejściu do wykonywania raportu opakowań zwrotnych (Tryb RAPORTY NIEZERUJĄCE lub RAPORTY ZERUJĄCE, zależnie od konsekwencji, jakie ma ze

sobą nieść wykonanie tego raportu), sekwencja: (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 5 i nacisnąć) – wejście do wykonywania raportu. Pokazuje się komunikat:

Kod początkowy:
Od:

Dalsze czynności – identyczne jak przy wykonywaniu raportu obrotów PLU.

6.6. Raport dobowy

Raport dobowy jest najważniejszym raportem jaki każdy użytkownik zobowiązany jest wykonać codziennie jako zerujący. Podczas wykonywania tego raportu w trybie pracy RAPORTY ZERUJĄCE następuje zapis do pamięci fiskalnej obrotu z całego dnia (od ostatniego raportu dobowego zerującego) z uwzględnieniem rozdziału kwot podatku na poszczególne stawki PTU, daty i godziny wykonania raportu, ilości wystawionych paragonów fiskalnych. Wydruk tego raportu oznaczony jest numerem unikatowym kasy i logo fiskalnym: stylizowanym z literki PL. **Wydruk ten należy starannie przechowywać – służy jako rozliczenie z Urzędem Skarbowym.**

Wykonanie tego raportu w trybie RAPORTY NIEZERUJĄCE jest tylko raportem informacyjnym, można go wykonywać w dowolnym momencie wiele razy dziennie. Będą na nim dane sumowane od ostatniego raportu zerującego.

Schemat wykonywania raportu dobowego:

Tryb RAPORTY NIEZERUJĄCE lub RAPORTY ZERUJĄCE (ZERUJĄCE obowiązkowo codziennie)

  (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 6 i nacisnąć) – wejście do wykonywania raportu dobowego. Na wyświetlaczu pojawia się pytanie:

Potwierdź klawiszem
RAZEM

RAZEM

należy potwierdzić klawiszem. Nastąpi pytanie o poprawność daty:

Data poprawna?
1998-03-29

jeśli data jest poprawna potwierdzamy klawiszem . Nastąpi wydruk raportu. Jeśli w danym dniu zaistniała potrzeba powtórnego wykonania raportu dobowego zerującego to po potwierdzeniu pytania o poprawność daty nastąpi pytanie:

Kolejny raport o tej samej dacie?

Potwierdzamy klawiszem

Wykonywanie kilku raportów dobowych zerujących w jednym dniu prowadzi do skrócenia czasu działania kasy – pamięć fiskalna zostanie zapisana wcześniej niż w ciągu przewidywanych 5 lat.

Jeśli podczas wykonywania raportu data pokazana przez kasę nie będzie zgodna z

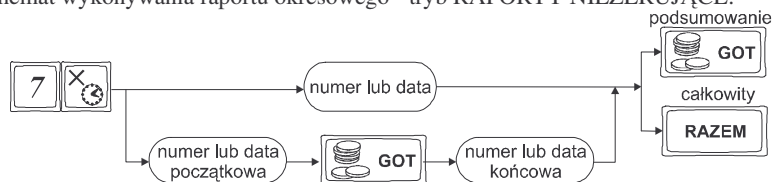
aktualną datą należy za pomocą klawisza wycofać się z wykonywania raportu i **niezwłocznie powiadomić serwis.**

Zapisanie raportu dobowego do pamięci fiskalnej z niewłaściwą datą spowoduje uszkodzenie pamięci fiskalnej i konieczność jej wymiany na nową na koszt użytkownika.

W trybie pracy RAPORTY NIEZERUJĄCE pytanie o poprawność daty jest pominięte.

6.7. Raport okresowy

Raport okresowy jest odczytem z pamięci fiskalnej w zadanym okresie czasu lub pomiędzy zadanymi numerami raportów fiskalnych. Na końcu raportu nastąpi podsumowanie należnego podatku PTU z rozbiciem na poszczególne stawki z zadanego okresu lub zakresu. Na raporcie tym znajdą się również wszelkie informacje o zmianach stawek PTU i wykonywanych zerowaniach w wybranym okresie (zakresie) Raport okresowy wykonany jako pełny jest raportem fiskalnym. Posiada oznaczenia: #FI-SKALNY# oraz logo fiskalne PL oraz numer unikatowy kasy. Raport okresowy wykonany jako podsumowanie nie jest raportem fiskalnym, nie ma na nim w/w oznaczeń. Schemat wykonywania raportu okresowego - tryb RAPORTY NIEZERUJĄCE:

Instrukcja wykonywania raportu okresowego:

(lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 7 i nacisnąć

- wejście w tryb wykonywania raportu okresowego. Na wyświetlaczu pojawia się komunikat:

Raport okresowy:
Od:

Należy podać zakres, za jaki ma być wykonany raport. Zakres może być podany w numerach (numery raportów dobowych) lub w datach – dla danego okresu. Jeśli po pytaniu *Od:* podamy liczbę mającą od 1 do 4 cyfr – potraktowane to będzie jako numer raportu dobowego, jeśli podamy liczbę 6 – cio cyfrową potraktowane to będzie jako data. Datę należy podawać w formacie: RRMDD (np. 980315). Podaną liczbę

zatwierdzamy klawiszem. Teraz należy podać zakres końcowy jaki ma obejmować raport. Należy wpisać datę, lub numer końcowy raportu okresowego.

Jeśli teraz naciśniemy klawisz - nastąpi wydruk podsumowania raportu okresowego dla podanego zakresu (dat lub numerów). Jeśli natomiast naciśniemy

RAZEM

klawisz - nastąpi całkowity wydruk raportu okresowego.

Można oczywiście wykonać raport dla konkretnej daty lub konkretnego numeru. Należy wówczas po podaniu początkowego numeru lub daty i zatwierdzeniu klawiszem

od razu przejść do zatwierdzenia raportu okresowego klawiszami

(podsumowanie) lub **RAZEM** (pełny wydruk raportu).

W raporcie wydrukowanym jako podsumowanie brak jest numeru unikatowego kasy. Drukowany jest on tylko na raporcie pełnym!!!

6.8. Raport kodów nieużywanych

Jednym z raportów jakie można otrzymać z kasy MAŁE TANGO / RUMBA jest raport kodów nieużywanych. Raport ten możemy uzyskać, jeśli mamy włączony mechanizm kontroli starzenia towarów (PROGRAMOWANIE, 7 x/t opcje globalne, opcja nr 27). W raporcie tym drukowane są towary, które nie były sprzedawane w okresie ustawionym jako czas starzenia. Drukowane są również na raporcie wielokrotności tego czasu starzenia (jeśli czas starzenia był ustawiony np. na 4 tygodnie, co 4 tygodnie przy towarach będzie odświeżana flaga nieużywania i zwiększana o 1 – flagą 2 będzie oznaczony towar który nie był sprzedawany od 8 tygodni. Jeśli zaś czas starzenia ustawimy na 26 – co pół roku będziemy mogli zrobić przegląd bazy. Po wejściu do wykonywania

raportu kodów nieużywanych (Tryb RAPORTY NIEZERUJĄCE, sekwencja:

(lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 8 i nacisnąć

) – wejście do wykonywania raportu. Pokazuje się komunikat:

Potwierdź klawiszem
RAZEM

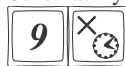
RAZEM

Ztwierdzamy klawiszem **RAZEM** - następuje wydruk raportu. Na wydruku obok towarów będzie napisana liczba tygodni, przez ile czasu dany towar nie był sprzedawany. Jeśli więc czas starzenia ustawiony był na 5 (5 tygodni), na wydruku będzie widnieć napis 5 tygodni obok towarów, które nie były sprzedawane ponad 5 tygodni (ale mniej niż 10 tygodni).

6.9. Zestawienie towarów zaprogramowanych

W opcji tej Użytkownik ma możliwość sprawdzenia (wydrukowania) wszystkich (zakresu, lub dowolnego) zaprogramowanych w kasie towarów wraz ze wszystkimi przypisanymi im parametrami. Zestawienie (wydruk) można wykonać zarówno dla całej bazy PLU jak i dla przedziału (od numeru PLU ... do numeru PLU) oraz dla pojedynczego towaru PLU. Zestawienie może być drukowane wg kodów lub według przyporządkowanej stawki PTU.

Schemat wykonywania zestawienia (tryb RAPORTY NIEZERUJĄCE):

(lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 9 i nacisnąć

) – wejście w tryb drukowania zestawienia.

Na wyświetlaczu pojawia się pytanie o kryterium drukowania: według kolejności numerów PLU czy według przyporządkowanej stawki PTU:

Według stawek (+%)
Według kodów (KOD)

+ %

Należy wybrać klawisz wskazujący odpowiednie kryterium: klawiszem wybieramy raport sortujący wydruk wg przyporządkowanych im stawek PTU,

KOD

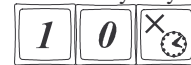
natomiast klawiszem **KOD** wybieramy raport sortujący wydruk według kodów PLU. Dalszy ciąg wykonywania zestawienia – identyczny jak przy raporcie Obrotów PLU (pkt 6.3)

Ustawienie flagi 10 w opcjach globalnych (PROGRAMOWANIE, 7) decyduje, czy oprócz nazwy będzie drukowany również kod PLU lub EAN.

6.10. Zestawienie opakowań zwrotnych

Funkcja ta pozwala na wydrukowanie zestawienia zaprogramowanych w kasie opakowań zwrotnych.

Schemat wykonywania zestawienia (tryb RAPORTY NIEZERUJĄCE):

(lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 10 i

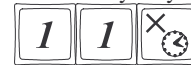
nacisnąć) – wejście w tryb drukowania zestawienia.

Dalszy ciąg wykonywania zestawienia – identyczny jak przy raporcie Obrotów PLU (pkt 6.3)

6.11. Ostatni raport dobowy

Funkcja ta pozwala na powtórne wydrukowanie ostatnio wykonywanego raportu dobowego zerującego. Jest to odczyt z pamięci fiskalnej tego raportu. Można go wykonać tylko jako niezerujący – tryb RAPORTY NIEZERUJĄCE. Wydruk ten będzie posiadał wszystkie informacje jakie znajdowały się na ostatnim raporcie fiskalnym (oprócz ilości zmian w bazie towarowej), oznaczony będzie informacją: Kopia raportu dobowego, niefiskalny, nie będzie posiadał logo fiskalnego w stopce paragonu ani numeru unikatowego kasy.

Schemat wykonywania raportu (tryb RAPORTY NIEZERUJĄCE)

(lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 11 i

nacisnąć) – wejście w tryb wykonywania raportu, na wyświetlaczu pojawia się komunikat:

Potwierdź klawiszem
RAZEM

RAZEM

Należy potwierdzić klawiszem **RAZEM** – zostaje wydrukowana kopia ostatnio wykonanego raportu dobowego (bez oznaczeń fiskalnych)

6.12. Wykaz tandemów

Raport ten służy do drukowania zestawienia kodów które w programowaniu artykułów PLU zostały połączone w tandemy z artykułami, które są oznaczone jako opakowanie. Wydruk można wykonać w dowolnym momencie pracy kasy (zamknięty paragon!)

Schemat wykonywania wydruku (tryb RAPORTY NIEZERUJĄCE):

   (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 12 i nacisnąć – na wyświetlaczu pojawi się:

Potwierdź klawiszem
RAZEM

RAZEM

Po naciśnięciu klawisza nastąpi wydruk opakowań z towarami do których zostały one dołączone.

6.13. Raport łańcuchowy

Raport ten służy do drukowania kolejno po sobie wcześniej zdefiniowanych (w programowaniu, pozycja 19 – niezerujące, 20 – zerujące) raportów. Tę opcję można wykorzystać, gdy ktoś codziennie drukuje te same raporty (np.: raport stanu kasy, sprzedaży PLU, obrotów kasjerów, raport dobowy). Zamiast kolejno podawać numery poszczególnych raportów, można wywołać raport łańcuchowy, który spowoduje automatyczne wykonanie wszystkich, wcześniej zdefiniowanych raportów.

Schemat wykonywania wydruku (tryb RAPORTY NIEZERUJĄCE lub RAPORTY ZERUJĄCE):

   (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 13 i nacisnąć - *Raport łańcuchowy* – na wyświetlaczu pojawi się:

Potwierdź klawiszem
RAZEM

RAZEM

Po naciśnięciu klawisza nastąpi wydruk kolejno wszystkich raportów, które zaznaczono do wykonywania “w łańcuchu”.

Jeśli w łańcuchu znajduje się Raport dobowy zerujący (fiskalny), przed wydrukiem raportów nastąpi pytanie o poprawność daty:

Data: 1999-01-25
poprawna?

Poprawną datę należy zatwierdzić klawiszem . Jeśli data nie jest poprawna należy wycofać się klawiszem i niezwłocznie powiadomić serwis!

Drukowane raporty można przerwać w dowolnej chwili klawiszem (oprócz raportu dobowego zerującego)

6.14. Raport miesięczny

Raport miesięczny jest raportem fiskalnym, służy do miesięcznego rozliczenia podatnika z kwot należnego podatku. Raport ten wykonuje się podobnie jak raport okresowy, jako zakres podaje się rok i miesiąc, za jaki chcemy wydrukować dane. Dostępny jest tylko w trybie fiskalnym kasy, lub w trybie "tylko do odczytu". Drukowane są wszystkie zapisy z pamięci fiskalnej z podanego miesiąca. Raport ten posiada oznaczenia: #FISKALNY# oraz logo fiskalne PL oraz numer unikatowy kasy.

RAPORT MIESIĘCZNY MOŻNA WYKONAĆ JEDYNE ZA ZAKOŃCZONY MIESIĄC!!!

Instrukcja wykonywania raportu miesięcznego:

   (lub za pomocą klawiszy i przejść do pozycji nr 14 i nacisnąć - wejście w tryb wykonywania raportu miesięcznego. Na wyświetlaczu pojawia się komunikat:

Podaj datę (rrmm):

Należy podać (w formacie rrmm) miesiąc za jaki ma być wykonany raport i zatwierdzić

klawiszem - nastąpi wydruk wszystkich rekordów zapisanych w pamięci fiskalnej w podanym miesiącu.

6.15. Raport opisów stałych

Raport ten służy do wydrukowania wszystkich opisów stałych zawartych w programie pracy kasy. Wraz z opisami drukuje się nazwa oraz wersja programu pracy kasy.

7. PRZYKŁADOWE WYDRUKI Z KASY

W rozdziale tym zostaną przedstawione przykładowe wydruki z kasy fiskalnej **RUMBA** z opisem, co oznaczają poszczególne pozycje na tych wydrukach. Ze względu na identyczne znaczenie zamieszczonych deskryptorów (opisów), skrótów i pozycji na wydrukach dla obu typów kas, zamieszczono jedynie wydruki z kasy Rumba. Przedstawione zostaną zarówno paragony fiskalne, wydruki raportów, będące efektem obsługi kasy wraz z opisem jak odczytywać zamieszczone tam informacje.

7.1. Paragon fiskalny

Paragon fiskalny jest drukowany podczas sprzedaży towarów i ich rejestracji na kasie fiskalnej. Przykładowy wygląd paragonu wraz z rozliczeniem opakowań zwrotnych:

NOVITUS IC S.A. 33-300 NOWY SĄCZ UL. MAŁOPOLESKA 118 TEL. 018 4440720 NIP: 123-123-12-12 2001-02-05 W000018 PARAGON FISKALNY Oranżada malinowa 8*0.55 4.40A Twaróg tłusty 1.34*6.80 9.14B Razem: 12.84 SP. OP. A: 4.40 PTU 22.00% 0.79 SP. OP. B: 8.44 PTU 7.00% 0.55 PTU: 1.34 SUMA zł: 12.84 F0000000004 kasa:0 kasjer:0 09:45 KJI 12345678 Opak. zwr. 7 8*0.40 3.20 Opak. zwr. 8-3*0.50 -1.50 SUMA zł: 14.54 Gotówka: 20.00 Reszta: 5.46	Nagłówek Nagłówek Nagłówek Nagłówek NIP użytkownika Data, kolejny numer wydruku Nazwa wydruku Nazwa artykułu (maks. 18 znaków) Ilość * cena jednostkowa, wartość, stawka PTU Nazwa artykułu(maks. 18 znaków) Ilość * cena jednostkowa, wartość, stawka PTU Razem – podsumowanie (opcja) Sprzedaż opodatkowana stawką A Wysokość stawki, kwota podatku A Sprzedaż opodatkowana stawką B Wysokość stawki, kwota podatku B Suma podatku PTU (A+B+...) Suma za towary na paragonie Numer paragonu fiskalnego Nr kasy, nr kasjera, godzina wydruku Logo fiskalne, numer unikatowy kasy Nr PLU sprzedanego opak. Ilość * cena jedn., wartość Nr PLU zwróconego opak (-) ilość *cena jedn., wartość Suma łączna (paragon + rozliczenie opakowań) Gotówka otrzymana od klienta Wydana reszta
--	--

Przykładowy paragon z przyjęciem zapłaty w EURO

W przykładzie wartość paragonu wynosiła 100 PLN, klient zapłaty dokonuje w walucie EURO, dając sprzedawcy 25 EURO.

NOVITUS IC S.A. NIP: 123-456-78-90 2004-06-09 W000008 PARAGON FISKALNY SPODNIE 1*100.00 100.00A Razem: 100.00 SP. OP. A: 100.00 PTU 22.00% 18.00 PTU: 18.00 SUMA zł: 100.00 Gotówka: 114.20 Reszta: 14.20 F0000000004 kasa:0 kasjer:0 12:30 KJI 000000000 *** NIEFISKALNY *** Wartość PLN: 100.00 PLN/EURO: 4.5680 Wartość EURO: 21.89 Gotówka EURO: 25.00 Reszta EURO: 3.11 *** NIEFISKALNY ***	Nagłówek NIP użytkownika Data, kolejny numer wydruku Nazwa wydruku – paragon fiskalny Nazwa artykuł, Ilość * cena jedn, wartość, stawka PTU Razem – podsumowanie (opcja) Sprzedaż opodatkowana stawką A Wysokość stawki, kwota podatku A Suma podatku PTU Suma za towary na paragonie w PLN Gotówka przeliczona na PLN z zapłaty w EURO ^{*1} Reszta w PLN do wydania klientowi ^{*2} Numer paragonu fiskalnego Nr kasy, nr kasjera, godzina wydruku Logo fiskalne, numer unikatowy kasy Dodruk niefiskalny pod paragonem Wartość paragonu w PLN Zaprogramowany w kasie przelicznik (kurs) Wartość paragonu w EURO wg zapogr. kursu ^{*3} Gotówka w EURO otrzymana od klienta Reszta w EURO do wydania klientowi ^{*4}
---	---

Uwagi:

^{*1} Po wpisaniu zapłaty w walucie EURO kasa przelicza przyjętą od klienta gotówkę EURO na PLN według zaprogramowanego w kasie przelicznika (z zaokrągleniem do dwóch miejsc po przecinku): 25 EUR x 4,5680 = 114,20 PLN.

^{*2} Reszta wynikająca z przeliczenia różnicy podanej przez klienta kwoty w EURO a wartością zapłaty za paragon z zastosowaniem zaprogramowanego przelicznika. Wartość tej reszty (w PLN) wyświetlana jest na wyświetlaczu klienta.

^{*3} Wartość paragonu przeliczona z PLN na walutę EURO według zaprogramowanego w danej chwili w kasie przelicznika (zaokrąglona do dwóch miejsc po przecinku): 100 PLN / 4,5680 = 21,09 EUR.

^{*4} Reszta w EURO wynikająca z różnicy podanej przez klienta gotówki w EURO a kwotą do zapłaty za paragon przeliczoną na EURO według zaprogramowanego przelicznika. Wartość ta nie jest wyświetlana na wyświetlaczu sprzedawcy ani klienta!!!

7.2. Wpłata do kasy

NOVITUS IC S.A.
33-300 NOWY SĄCZ
UL. NAWOJOWSKA 118
TEL. 018 4440720
NIP: 123-123-12-12
2001-02-05 W000018
*** NIEFISKALNY ***
POKWITOWANIE WPŁATY
Wpłata: 200.00
*** NIEFISKALNY ***
kasa:0 kasjer:0 09:46
12345678

Nagłówek

Nagłówek

Nagłówek

Nagłówek

NIP użytkownika

Data, numer wydruku

Rodzaj wydruku

Wartość wpłaty

Nr kasy, nr kasjera, godzina wydruku

Część cyfrowa numeru unikatowego

7.3. Wypłata z kasy

NOVITUS IC S.A.
33-300 NOWY SĄCZ
UL. NAWOJOWSKA 118
TEL. 018 4440720
NIP: 123-123-12-12
2001-02-05 W000019
*** NIEFISKALNY ***
POKWITOWANIE WYPŁATY
Wypłata: 200.00
*** NIEFISKALNY ***
kasa:0 kasjer:0 09:46
12345678

Nagłówek

Nagłówek

Nagłówek

Nagłówek

NIP użytkownika

Data, nr wydruku

Rodzaj wydruku

Wartość wypłaty

Nr kasy, nr kasjera, godzina wydruku

Część cyfrowa numeru unikatowego

7.4. Paragon anulowany

NOVITUS IC S.A.
33-300 NOWY SĄCZ
UL. NAWOJOWSKA 118
TEL. 018 4440720
NIP: 123-123-12-12
2001-02-05 W000017
PARAGON FISKALNY
Twaróg tłusty 4.280
0.60+6.30 4.280
Razem: 4.28
PARAGON ANULOWANY
*** NIEFISKALNY ***
kasa:0 kasjer:0 09:46
12345678

Nagłówek

Nagłówek

Nagłówek

Nagłówek

NIP użytkownika

Data, nr wydruku

Opis wydruku

Nazwa artykułu

Ilość * cena jedn., wartość

Razem – podsumowanie

Informacja o anulowaniu paragonu

Nr kasy, nr kasjera, godzina wydruku

Część cyfrowa numeru unikatowego

7.5. Raport obrotów PLU

NOVITUS IC S.A.
33-300 NOWY SĄCZ
UL. NAWOJOWSKA 118
TEL. 018 4440720
NIP: 123-123-12-12
2001-02-05 W000038
*** NIEFISKALNY ***
RAPORT OBROTU
KODOW TOWAROWYCH
ZERUJĄCY
Oranżada malinowa 46
Ilość: 46
Wartość: 25.30
Twaróg tłusty 174.680
Ilość: 174.680
Wartość: 1099.30
SUMA zł: 1124.68
Pozycji: 00002
*** NIEFISKALNY ***
kasa:0 kasjer:1 10:01
12345678

Nagłówek

Nagłówek

Nagłówek

Nagłówek

NIP użytkownika

Data, nr wydruku

Rodzaj wydruku

Tryb pracy Zerujący

Nazwa towaru

Ilość sprzedanych towarów

Wartość sprzedanych towarów

Nazwa towaru

Ilość sprzedanych towarów

Wartość sprzedanych towarów

Wartości wydrukowanych pozycji

Ilość pozycji na raporcie

Nr kasy, nr kasjera, godzina wydruku

Część cyfrowa numeru unikatowego

7.6. Raport fiskalny dobowy

NOVITUS IC S.A.
33-300 NOWY SĄCZ
UL. NAHOJOWSKA 118
TEL. 018 4440720
NIP: 123-123-12-12
2001-02-05 W000020
RAPORT FISKALNY DOBOWY

PTU A	22.00%
PTU B	7.00%
PTU C	0.00%
G	St. zw.

2001-02-05
nr rap.: 0010

SP.OP.A	3.61
SP.OP.B	7.89
SP.OP.C	0.00
SP.ZW.G	0.00
KW.PTU A	0.79
KW.PTU B	0.55
SUMA PTU	1.34
NALEZ:	12.04
IL.PAR.:	00001
WART.AN.PAR.:	4.20
IL.AN.PAR.:	1

IL.POZYCJI: 17
kasa:0 kasjer:0 09:47
KJ1 12345678

Nagłówek
Nagłówek
Nagłówek
Nagłówek
NIP użytkownika
Data, nr wydruku

Rodzaj wydruku – raport dobowy fiskalny
Zaprogramowana wysokość stawki A
Zaprogramowana wysokość stawki B
Zaprogramowana wysokość stawki C
Litera G – sprzedaż zwolniona z PTU

Data wykonania raportu
Nr kolejny raportu

Sprzedaż opodatkowana w stawce A
Sprzedaż opodatkowana w stawce B
Sprzedaż opodatkowana w stawce C
Sprzedaż zwolniona z podatku (G)
Kwota podatku A
Kwota podatku B
Łączna kwota podatku

Wartość sprzedaży
Ilość wydanych paragonów fiskalnych
Wartość paragonów anulowanych
Ilość paragonów anulowanych

Ilość pozycji (linii) wydruku na raporcie*

Nr kasy, nr kasjera, godzina wydruku

Logo fiskalne, numer unikatowy kasy

* ilość pozycji: ilość linii wydruku na raporcie liczona od linii: PTU A do linii: IL.AN.PAR.

7.7. Raport stanu kasy

NOVITUS IC S.A.
NIP: 123-456-78-90
2004-06-09 W000001
*** NIEFISKALNY ***
RAPORT STANU KASY
ZERUJĄCY

gotówka:	8623.90
czeki:	107.00
karty płat.:	27.00
kredyty:	55.00
talony:	50.00
W kasie:	3942.90
got. EURO:	75.00
got. EURO w PLN:	342.60
gosp.opat.:	7.50
wpłaty:	550.00
wypłaty:	750.00
storno:	15.00
rabat:	8.10
narzut:	4.50
IL.par.an:	00001

*** NIEFISKALNY ***
kasa:0 kasjer:0 13:27
88888888

Nagłówek
NIP użytkownika
Data, nr wydruku

Rodzaj wydruku
Tryb pracy kasy (zerujący)
Ilość gotówki w kasie *¹
Wartość płatności czekami
Wartość płatności kartami płatniczymi
Wartość sprzedaży „na kredyt”
Wartość płatności talonami

Suma środków płatniczych (PLN) w kasie
Wartość gotówki EURO przyjęta od klienta *²
Wartość powyższej gotówki w PLN *³
Bilans obrotu opakowaniami zwrotnymi
Wartość wpłat
Wartość wypłat
Wartość stornowanych pozycji
Wartość udzielonych rabatów
Wartość dodanych narzutów
Ilość paragonów anulowanych

Nr kasy, nr kasjera, godzina wydruku

Część cyfrowa numeru unikatowego

UWAGI!!!

*¹ W ilości gotówki uwzględnione są wszelkie wpływy i wypłaty gotówki do kasy z paragonów, wpłat, wypłat, również z paragonów zadeklarowanych jako płacone w EURO (przeliczone na PLN według przelicznika zaprogramowanego w kasie w chwili dokonywania sprzedaży).

*² Wartość gotówki w EURO zadeklarowanej jako przekazana przez klienta podczas zapłaty za paragony (opis w rozdziale 5.24).

*³ Wartość gotówki z punktu *² przeliczona na PLN według kursu z chwili dokonywania płatności w EURO. Wartość kursu EURO można zmienić w dowolnym momencie pracy kasy, dlatego wartość ta jest aktualizowana po każdym paragonie zadeklarowanym jako płatność w EURO a nie jako przeliczenie wartości z pozycji *² według przelicznika z chwili wykonywania raportu stanu kasy. Jeśli wartość z pozycji *³ podzielona przez wartość pozycji *² nie daje aktualnie ustawionego przelicznika, oznacza to, że od ostatniego raportu zerującego stanu kasy dokonano sprzedaży z różnymi przelicznikami kursu.

7.8. Raport obrotów kasjerów

NOVITUS IC S.A.
 NIP: 123-456-78-90
 2004-08-09 00000000
 *** NIEFISKALNY ***
 RAPORT OBROTÓW KASJERA
 ZERUJĄCY

 Numer kasjera: 1
 PIOTREK
 gotówka: 3823.90
 czek: 187.00
 karty płat.: 27.00
 kredyty: 55.00
 talony: 50.00

 W kasie: 3942.90

 got. EURO: 75.00
 got. EURO w PLN: 342.00
 gosp. opak.: 7.50
 wpłaty: 550.00
 wypłaty: 750.00
 storno: 15.30
 rabat: 8.10
 narzut: 4.50
 il. par. an: 00001

 *** NIEFISKALNY ***
 kasa: 0 kasjer: 0 13:27
 88888888

Nagłówek

NIP użytkownika

Data, nr wydruku

Rodzaj wydruku

Tryb pracy Zerujący

Numer kasjera

Opis (nazwa) kasjera nr 1

Ilość gotówki w kasie ^{*1}

Wartość płatności czekami

Wartość płatności kartami płatniczymi

Wartość sprzedaży „na kredyt”

Wartość płatności talonami

Suma środków płatniczych (PLN) w kasie

Wartość gotówki EURO przyjęta od klienta ^{*2}Wartość powyższej gotówki w PLN ^{*3}

Bilans obrotu opakowaniami zwrotnymi

Wartość wpłat

Wartość wypłat

Wartość stornowanych pozycji

Wartość udzielonych rabatów

Wartość dodanych narzutów

Ilość paragonów anulowanych

Nr kasy, nr kasjera, godzina wydruku

Część cyfrowa numeru unikatowego

UWAGI!!!

^{*1} W ilości gotówki uwzględnione są wszelkie wpływy i wypłaty gotówki do kasy z paragonów, wpłat, wypłat, również z paragonów zadeklarowanych jako płacone w EURO (przeliczone na PLN według przelicznika zaprogramowanego w kasie w chwili dokonywania sprzedaży).

^{*2} Wartość gotówki w EURO zadeklarowanej jako przekazana przez klienta podczas zapłaty za paragony (opis w rozdziale 5.24).

^{*3} Wartość gotówki z punktu ^{*2} przeliczona na PLN według kursu z chwili dokonywania płatności w EURO. Wartość kursu EURO można zmienić w dowolnym momencie pracy kasy, dlatego wartość ta jest aktualizowana po każdym paragonie zadeklarowanym jako płatność w EURO a nie jako przeliczenie wartości z pozycji ^{*2} według przelicznika z chwili wykonywania raportu stanu kasy. Jeśli wartość z pozycji ^{*3} podzielona przez wartość pozycji ^{*2} nie daje aktualnie ustawionego przelicznika, oznacza to, że od ostatniego raportu zerującego stanu kasy dokonano sprzedaży z różnymi przelicznikami kursu.

8. DODATKOWE FUNKCJE KLAWISZY

Klawisze na klawiaturze kasy **MAŁE TANGO / RUMBA** oprócz naniesionych na nich piktogramów oznaczających ich główne funkcje mają jeszcze szereg innych funkcji które wykorzystywane są przy ręcznym programowaniu kasy (z klawiatury), przy wykonywaniu raportów. Na klawiszach naniesione są również (z przodu) litery i znaki graficzne których możemy używać podczas programowania nazw artykułów, działów, nagłówka paragonu, tekstu komercyjnego (reklamowego), nazw kasjerów.

	Kursor →	A ;	Ą ”	B &	C (
Ć)	D ‘	E ?	Ę -	F \	G /
H +	I #	J :	K !	L %	Ł =
M <	N >	Ń ,	O *	Ó	P
SHIFT	Q	R	S	Ś	T
U				Y Ź	Z Ż
V				BACK	DUŻE / małe
W					
X		Spacja	.	ENTER	

Znaki oraz litery umieszczone jako drugie (np. Ź, Ż, ?) dostępne są po wcześniejszym

naciśnięciu klawisza SHIFT ()

Klawisz służy do poruszania się kursorem po edytowanym tekście. Po dojściu do końca linii kursor wraca na początek.

Kombinacja klawiszy: kolejno SHIFT + BACK (+) – kasowanie całej edytowanej linii

8.1. Tabela przekształceń liter / znaków:

Litery, cyfry oraz znaki można także wpisywać za pomocą klawiatury numerycznej (klawiszy od 0 do 9). Każdej literze, cyfrze oraz znakowi przyporządkowana jest dwucyfrowa liczba. Tabela przekształceń przedstawia te liczby.

Cyfry	Litery		Znaki	
0 – 00	A – 10	R – 27	! – 36	= – 53
1 – 01	B – 11	S – 28	" – 37	> – 54
2 – 02	C – 12	T – 29	\$ – 38	? – 55
3 – 03	D – 13	U – 30	% – 39	_ – 56
4 – 04	E – 14	V – 31	& – 40	# – 57
5 – 05	F – 15	W – 32	; – 41	ð – 58
6 – 06	G – 16	X – 33	(– 42	[– 59
7 – 07	H – 17	Y – 34	) – 43	] – 61
8 – 08	I – 18	Z – 35	* – 44	^ – 62
9 – 09	J – 19		+ – 45	{ – 64
	K – 20	A – 72	, – 46	 – 65
	L – 21	Ć – 73	- – 47	} – 66
	M – 22	E – 74	. – 48	→ – 67
	N – 23	Ł – 71	/ – 49	spacja – 99
	O – 24	Ń – 75	: – 50	
	P – 25	Ó – 76	; – 51	
	Q – 26	Ż – 82	< – 52	
		Ž – 81		

Jeżeli za pomocą tabeli przekształceń chcemy wpisać nazwę artykułu np. **kawa mielona 500g** wpisywać będziemy kolejno liczby: 20, 10, 32, 10, 99, 22, 18, 14, 21, 24, 23, 10, 99, 05, 00, 00, 16.

9. WYKAZ KOMUNIKATÓW

Podczas pracy, wykonywania raportów oraz programowania kasa wyświetla szereg komunikatów komentujących wykonywane działania, programowane funkcje oraz stany błędne. W rozdziale tym przedstawione zostaną takie komunikaty wraz z opisem, powodem wystąpienia i sposobem postępowania.

9.1. Błędy zgłaszane przez kasę

Błędy zgłaszane przez kasę można podzielić na kategorie:

- **błędy zwykłe** - powodują pojawienie się komunikatu na wyświetlaczu obsługi i wygenerowanie pięciu sygnałów dźwiękowych. Usunięcia komunikatu dokonuje się klawiszem **ZEROW**.
- **błędy fatalne** - po wyświetleniu komunikatu i wygenerowaniu pięciu sygnałów dźwiękowych kasa zawiesza działanie generując serię dodatkowych, krótkich sygnałów dźwiękowych. Wznowienie pracy kasy jest możliwe jedynie przez przerwanie zasilania i jego ponowne podłączenie.

W zestawieniu błędów błędy fatalne będą oznaczane słowami „błąd fatalny”.

Tekst komunikatu na wyświetlaczu obsługi. Znaczenie błędu	Sugerowane czynności serwisowe
Baza PLU pełna - Błąd może wystąpić w trakcie dodawania do bazy nowego PLU, jeśli jest ona zapełniona.	Należy przed następnym programowaniem dokonać usunięcia martwych kodów lub ręcznie usunąć nieużywane PLU.
Błąd argumentu - Podana z klawiatury data lub czas (przy programowaniu daty i czasu) bądź niektóre inne argumenty przy programowaniu mają niepoprawny format bądź wartości.	Należy ponowić programowanie podając poprawną wartość programowanego parametru
Błąd bazy PLU - Podczas inicjalizacji urządzenia wykryto przekłamanie bazy PLU	Baza PLU, baza działów towarowych, tablice opakowań i tandemów oraz odpowiednie liczniki obrotu zostaną wyzerowane
Błąd bufora paragonu - Podczas inicjalizacji urządzenia wykryto przekłamanie bufora paragonu.	Bufor zostanie wyzerowany, a jeśli istnieje otwarty paragon, zostanie on anulowany.
Błąd danych w pamięci fisk. - Błąd sumy kontrolnej w pamięci fiskalnej. Kasa przechodzi w tryb tylko do odczytu.	Konieczna będzie wymiana pamięci fiskalnej

Tekst komunikatu na wyświetlaczu obsługi. Znaczenie błędu	Sugerowane czynności serwisowe
Błąd daty nast. starzenia - Podczas inicjalizacji wykryto przekłamanie daty kolejnego zwiększenia liczników czasu braku obrotu PLU.	Data zostanie ustawiona na datę aktualną powiększoną o zdefiniowany okres, po którym następuje starzenie
Błąd działów - Podczas inicjalizacji urządzenia wykryto przekłamanie bazy działów	Baza działów i liczniki sprzedaży działów zostaną wyzerowane
Błąd głównych liczn. sprzedaży - Podczas inicjalizacji urządzenia wykryto przekłamanie głównych liczników sprzedaży (niefiskalnych)	Liczniki zostaną wyzerowane
Błąd klawiatury - Przepełniony bufor klawiatury. Znaki nie mieszczące się w buforze zostaną pominięte. Błąd może być spowodowany wadliwym połączeniem klawiatury z płytą główną kasy.	Należy sprawdzić połączenie klawiatury
Błąd komunikacji szeregowej – Awaria portu szeregowego kasy	Należy sprawdzić połączenie urządzenia zewnętrznego (skanera, wagi lub komputera PC) podłączonego do uniwersalnego portu szeregowego
Błąd kwoty - Próba sprzedaży towaru lub korekty sprzedaży z zerową wartością pozycji (cena x ilość, po zaokrągleniu)	Należy podać właściwą cenę lub ilość dla pozycji
Błąd kwoty poprz. paragonu - Podczas inicjalizacji urządzenia wykryto przekłamanie zapamiętanej kwoty ostatniego paragonu	Kwota zostanie wyzerowana, po wcześniejszym RAZEM w trybie sprzedaży przed rozpoczęciem pierwszego paragonu pojawi się kwota 0,00
Błąd liczników sprz. działów - Podczas inicjalizacji urządzenia wykryto przekłamanie liczników sprzedaży działów	Liczniki sprzedaży działów zostaną wyzerowane
Błąd liczników sprz. kasjerów - Podczas inicjalizacji urządzenia wykryto przekłamanie liczników sprzedaży kasjerów	Liczniki zostaną wyzerowane.
Błąd liczników sprzedaży PLU - Nastąpiło przekłamanie liczników obrotu PLU.	Liczniki zostaną wyzerowane
Błąd mechanizmu drukującego - Zacięcie papieru w mechanizmie drukującym lub awaria mechanizmu.	Należy usunąć zacięty papier, sprawdzić połączenie mechanizmu z płytą główną kasy a w razie stwierdzenia jego poprawności - wymienić mechanizm
Błąd nazwy - Podawana z klawiatury nazwa PLU lub działu nie zawiera przynajmniej dwóch znaków ze zbioru dużych i małych liter i cyfr	Należy poprawić wadliwą nazwę
Błąd operacji na pamięci fisk. - Wykonanie zapisu do pamięci fiskalnej nie powiodło się	Należy sprawdzić połączenie pamięci fiskalnej z główną płytą kasy.

Tekst komunikatu na wyświetlaczu obsługi. Znaczenie błędu	Sugerowane czynności serwisowe
Błąd pamięci konfiguracji - Podczas inicjalizacji wykryto przekłamanie pamięci RAM urządzenia	Kasa powróci do konfiguracji standardowej.
Błąd pamięci PLU, konf. i dz. - Podczas inicjalizacji wykryto przekłamanie pamięci RAM urządzenia	Zostanie wyzerowana baza PLU i baza działów, kasa powróci do konfiguracji standardowej.
Błąd pamięci RAM - Podczas inicjalizacji wykryto przekłamanie pamięci RAM urządzenia	Pamięć zostanie wyzerowana. Powtarzanie się błędu po każdym włączeniu kasy może oznaczać usterkę sprzętową bądź awarię akumulatora podtrzymującego zawartość RAM w okresie wyłączenia kasy
Błąd pamięci RAM - Podczas inicjalizacji urządzenia wykryto przekłamanie fiskalnej części pamięci RAM (fiskalne liczniki sprzedaży)	Pamięć zostanie wyzerowana. Powtarzanie się błędu po każdym włączeniu kasy może oznaczać usterkę sprzętową bądź awarię akumulatora podtrzymującego zawartość RAM w okresie wyłączenia kasy
Błąd pamięci ROM - Niezgodność sum kontrolnych pamięci programu kasy.	Awaria układu pamięci programu. Należy wymienić układ
Błąd skanera - Brak połączenia lub błędne dane odbierane ze skanera	Należy sprawdzić połączenie skanera oraz sposób jego transmisji (skaner winien transmitować kolejne cyfry kodu jako znaki ASCII, na końcu kodu znak CR (0DH), w trybie 8N1, z prędkością 9600 bodów)
Błąd struktury bazy PLU - Podczas przeprowadzania operacji na bazie PLU wykryto jej przekłamanie	Należy wyzerować bazę PLU
Błąd tablicy opakowań - Podczas inicjalizacji urządzenia wykryto przekłamanie obszaru tablicy opakowań.	Tablica zostanie odtworzona
Błąd tablicy tandemów - Podczas inicjalizacji urządzenia wykryto przekłamanie obszaru tablicy tandemów	Tablica zostanie wyzerowana. Należy zaprogramować powtórnie połączenia między towarami i opakowaniami
Błąd wagi - Brak połączenia lub błędne dane odbierane z wagi	Należy sprawdzić połączenie wagi oraz ustawienie typu wagi w opcjach systemowych
Błąd wartości brutto - Przepełnienie sumy należności za paragon.	Należy anulować paragon.
Błąd wartości liczby - Wprowadzona liczba (kwota, ilość, kod itp.) jest poza dopuszczalnym zakresem ew. ma błędny format (liczba miejsc po przecinku itp.)	Należy ponowić operację podając prawidłowy parametr

Tekst komunikatu na wyświetlaczu obsługi. Znaczenie błędu	Sugerowane czynności serwisowe
Błąd wartości PTU - Błąd parametru przy programowaniu stawek PTU	Należy ponowić operację z podaniem prawidłowych parametrów
Błąd wewnętrzny status: X - Błąd fatalny wywołany poważnym przekłamaniem pracy kasy.	Należy wyłączyć urządzenie, a jeśli błąd powtarza się, należy skontaktować się z serwisem.
Błąd zdefiniowania podziału klawiatury - Próba przyporządkowania jednocześnie wszystkich klawiszy szybkiej sprzedaży dla kodów PLU i działów	Należy ustawić jedną z opcji „Tylko klawisze kodów” i „Tylko klawisze działów” na 0
Błąd zegara systemowego - Zegar systemowy nie pracuje poprawnie	Uszkodzenie sprzętowe głównej płyty kasy.
Błędna relacja param. raportu - Data lub numer początkowy dla raportu okresowego większe od daty lub numeru końcowego	Należy ponowić operację z podaniem prawidłowych parametrów
Błędne hasło operatora - Podczas programowania hasła operatora podano mniej lub więcej niż 4 cyfry bądź podano błędne hasło przy próbie wejścia do trybów 2, 3 lub 4	Należy ponownie wprowadzić hasło
Błędny kod EAN - W podanym kodzie EAN wykryto znak nie będący cyfrą, cyfra kontrolna kodu EAN nie zgadza się z wyliczoną cyfrą bądź kod został rozpoznany jako kod z zaprogramowaną ceną typu 7 lub 10 albo kod z zaprogramowaną masą typu 1 lub 10 i nie zgadza się cyfra kontrolna zaprogramowanej wartości. W takim wypadku błąd jest zgłaszany tylko wtedy, gdy ustawiona jest opcja kontroli kodów EAN. Przy wyłączonej opcji błąd jest zgłaszany gdy długość kodu jest większa od 5 cyfr, lecz różna od 8, 13, 15 i 18.	Należy podać prawidłowy kod lub wyzerować opcję kontroli kodów EAN
Błędny kod kasjera - Podano nieprawidłowy kod kasjera.	Należy ponownie wprowadzić kod
Błędny nagłówek - Zbyt długi nagłówek. Całkowita długość nagłówka nie może być większa niż 217 znaków (łącznie ze znakami rozpoczęcia/zakończenia wyróżnienia)	Należy skrócić nagłówek i ponowić próbę jego zaprogramowania
Błędny numer HALO - Podano indeks do tablicy kwot maksymalnych, który jest poza zakresem.	Należy podać prawidłowy indeks
Błędny numer kasjera - Podano indeks w tablicy kasjerów, który jest poza zakresem	Należy podać prawidłowy indeks
Błędny numer NIP lub brak numeru - Podczas inicjalizacji wykryto brak zaprogramowanego numeru NIP.	Należy zaprogramować numer NIP

Tekst komunikatu na wyświetlaczu obsługi. Znaczenie błędu	Sugerowane czynności serwisowe
Błędny rabat lub narzut - Próba udzielenia rabatu bądź narzutu powyżej wartości maksymalnej.	
Brak pam. fisk. lub num. unikat. - Brak kontaktu z pamięcią fiskalną lub awaria sprzętowa pamięci fiskalnej.	Należy sprawdzić połączenie pamięci fiskalnej z główną płytą kasy.
Brak pamięci fiskalnej - Awaria modułu pamięci fiskalnej	Należy sprawdzić połączenie pamięci fiskalnej z płytą główną kasy, a jeśli jest ono poprawne, odesłać kasę do producenta
Brak pozycji - W trybie przeglądania paragonu próbowano przejść do pozycji wcześniejszej niż pierwsza lub następnej po ostatniej.	
Brak raportów w podanym zakr. - Dla raportu okresowego podano zakres dat, pomiędzy którymi nie wykonano żadnego raportu dobowego	Należy ponownie podać daty początkową i końcową obejmujące szerszy okres
Brak sprzedaży. Raport anulowany - Próba wykonania raportu dobowego (zerującego bądź niezerującego) nieudana ze względu na zerowość fiskalnych liczników sprzedaży lub próba wykonania raportu obrotów działów, PLU bądź opakowań nieudana ze względu na zerowość liczników sprzedaży/obrotu we wszystkich działach/PLU/opakowaniach objętych raportem	
Brak stawek PTU - Podczas inicjalizacji urządzenia wykryto brak zaprogramowanych stawek PTU. Sprzedaż jest zablokowana.	Należy zaprogramować stawki PTU
Brak tekstu reklamowego - Próba wykonania raportu zaprogramowanego tekstu reklamowego podczas gdy tekst ten nie został zaprogramowany	Operacja nie może być przeprowadzona
Brak wyświetl. klienta - Wyświetlacz LED dla klienta uległ uszkodzeniu bądź wystąpił brak kontaktu na jego połączeniu z płytą główną kasy	Należy sprawdzić połączenie wyświetlacza a w razie stwierdzenia jego poprawności wymienić wyświetlacz
Bufor paragonu pusty - Próbowano zakończyć paragon, podczas gdy bufor paragonu jest pusty	Należy anulować paragon bądź dodać do niego przynajmniej jedną pozycję
Data wcześn. od ostatniej - Próbowano zaprogramować datę wcześniejszą od daty ostatniego zapisu do pamięci fiskalnej	Należy ponowić operację podając właściwą datę

Tekst komunikatu na wyświetlaczu obsługi. Znaczenie błędu	Sugerowane czynności serwisowe
<i>Dł. parametrów muszą być równe</i> - Podczas podawania zakresu kodów PLU do raportu bądź okresu obejmowanego raportem okresowym podano parametry o różnej długości	Należy ponowić operację podając prawidłowe granice zakresu
<i>Identyczne stawki są zaprogramowane</i> - Próba zaprogramowania stawek PTU równych aktualnie obowiązującym	Należy zmienić parametry operacji bądź zaniechać wykonania operacji
<i>Kasa już w trybie fiskalnym</i> - Błąd generowany podczas operacji programowania numeru NIP i fiskalizacji, jeśli kasa znajduje się w trybie fiskalnym. Jako że wymienione operacje podczas normalnej pracy kasy nie są dostępne po fiskalizacji, pojawienie się błędu sugeruje usterkę wewnętrzną kasy	Zaprogramowanie żądanych parametrów jest niemożliwe. Należy skrupulatnie spisać okoliczności wystąpienia błędu (podejmowana operacja, wprowadzone dane, sposób wydania polecenia - komputer/klawiatura, konfiguracja sprzętowa i programowa urządzenia) i przesłać opis producentowi urządzenia
<i>Koniec papieru</i> - Czujnik papieru wykazuje jego brak lub głowica drukująca nie jest opuszczona (wersja termiczna). Występowanie błędu pomimo obecności papieru (obu rolek w wersji termicznej) może oznaczać przerwanie połączenia między częścią elektroniczną kasy a mechanizmem drukującym.	Należy założyć nową rolkę papieru, opuścić głowicę lub sprawdzić połączenie mechanizmu.
<i>Kwota większa niż suma w kasie</i> - Próbowano wypłacić, zwrócić za opakowania zwrotne bądź wydać jako resztę z płatności bezgotówkowej sumę większą niż stan gotówki w kasie	Operacja wypłaty gotówki nie jest możliwa. Wpłatę za paragon można przyjąć gotówką, operację zwrotu opakowań i paragon z wpłatą bezgotówkową należy anulować, wpłacić odpowiednią sumę do kasy i powtórzyć.
<i>Napięcie poza zakresem</i> - Napięcie zasilające kasy poza dopuszczalnym zakresem. Prawdopodobną przyczyną jest awaria zasilacza lub wewnętrzna usterka kasy	
<i>Nie można anul. tej ilości tow.</i> - Próbowano anulować (storno) większą ilość towaru niż sprzedano w danej pozycji	Należy podać poprawną ilość towaru do STORNO
<i>Nie podano ceny</i> - Cena PLU lub działu nie jest zaprogramowana i musi być każdorazowo podawana z klawiatury podczas sprzedaży	Należy ponowić próbę sprzedaży z podaniem ceny
<i>Nie wciśnięto RAZEM</i> - Próba zakończenia paragonu bez uprzedniego wciśnięcia klawisza RAZEM. Występuje gdy opcja „Wymag klaw RAZEM” ma wartość 1	Należy wcisnąć RAZEM i ponowić próbę zamknięcia paragonu

Tekst komunikatu na wyświetlaczu obsługi. Znaczenie błędu	Sugerowane czynności serwisowe
<i>Niezainicjowany zegar</i> - Zegar czasu rzeczywistego wskazuje błędną datę bądź godzinę	Należy zaprogramować zegar. Powtarzanie się błędu po każdym włączeniu kasy może oznaczać usterkę sprzętową bądź awarię akumulatora podtrzymującego pracę zegara w okresie wyłączenia kasy
<i>Niezerowe liczn. opakowań</i> - Zmiana parametrów opakowania niemożliwa ze względu na niezerowość liczników jego sprzedaży.	Należy wykonać zerujący raport obrotu opakowaniami.
<i>Niezerowe liczn. sprz. dobowej</i> - Operacja, którą próbowano wykonać dozwolona jest jedynie przy wyzerowanych fiskalnych licznikach sprzedaży, a ich wartość jest różna od zera.	Należy wykonać zerujący raport dobowy i ponowić operację
<i>Niezerowe liczn. sprz. działów</i> - Próbowano zmienić stawkę PTU lub nazwę działu, którego liczniki sprzedaży nie są zerowe	Należy ponowić operację wykonując uprzednio zerujący raport obrotu działów
<i>Niezerowe liczn. sprzedaży PLU</i> - Próbowano zmienić stawkę PTU lub nazwę PLU, którego liczniki sprzedaży nie są zerowe	Należy ponowić operację wykonując uprzednio zerujący raport obrotu PLU
<i>Nieznany błąd</i> - Wystąpił błąd wewnętrzny urządzenia uniemożliwiający wykonanie požądanej operacji	Należy skrupulatnie spisać okoliczności wystąpienia błędu (podejmowana operacja, wprowadzone dane, sposób wydania polecenia - komputer/klawiatura, konfiguracja sprzętowa i programowa urządzenia) i przesłać opis producentowi urządzenia
<i>Numer unikatowy już zaprogramow.</i> - Próba zaprogramowania numeru unikatowego gdy jest on już zaprogramowany. Jako że ta operacja podczas normalnej pracy kasy nie jest dostępna po pierwszym programowaniu, pojawienie się błędu sugeruje usterkę wewnętrzną kasy	Zaprogramowanie żądanych parametrów jest niemożliwe. Należy skrupulatnie spisać okoliczności wystąpienia błędu (podejmowana operacja, wprowadzone dane, sposób wydania polecenia - komputer/klawiatura, konfiguracja sprzętowa i programowa urządzenia) i przesłać opis producentowi urządzenia
<i>Opakow. nie może mieć tandemu</i> - Podjęto próbę podłączenia opakowania do PLU które samo jest opakowaniem	
<i>Opakowanie jest podłączone</i> - Próbowano usunąć PLU opakowania, które jest podłączone do jednego lub więcej innych PLU.	Należy ponowić operację usuwania uprzednio likwidując połączenia zawierające opakowanie

Tekst komunikatu na wyświetlaczu obsługi. Znaczenie błędu	Sugerowane czynności serwisowe
Opakowanie nie znalezione - Próba wykonania zestawienia opakowań bądź raportu obrotów opakowań gdy żadne opakowanie w podanym zakresie kodów nie jest zaprogramowane	Należy ponowić próbę z podaniem prawidłowego zakresu kodów PLU dla opakowań
Operacja niedostępna - Próba wykonania operacji, na którą nie zezwala obecny stan kasy	
Pamięć fiskalna pełna - Niemożliwe zapisanie kolejnego rekordu w pamięci fiskalnej	Kasa przechodzi w tryb tylko do odczytu. Sprzedaż jest zablokowana. Należy dokonać wymiany pamięci fiskalnej.
Paragon nie jest rozpoczęty - Próbowano wykonać operację dozwoloną tylko w trybie paragonu, choć paragon nie został rozpoczęty	
PLU musi mieć kod - Błąd wewnętrzny urządzenia	Należy skrupulatnie spisać okoliczności wystąpienia błędu (podejmowana operacja, wprowadzone dane, konfiguracja sprzętowa i programowa urządzenia) i przesłać opis producentowi urządzenia
Podano cenę kodu z ceną zaprogr - Sprzedając towar z ceną zaprogramowaną bądź sprzedając przy użyciu kodu EAN z zaprogramowaną ceną podano dodatkowo cenę z klawiatury	Należy ponowić operację sprzedaży bez podawania ceny
Podano ilość dla kodu wagowego - Sprzedając towar przy użyciu kodu EAN z zaprogramowaną ilością/masą podano dodatkowo ilość z klawiatury	Należy ponowić operację sprzedaży bez podawania ilości
Podany dział nieoprogramowany - Próba sprzedaży nieoprogramowanego działu lub PLU należącego do nieoprogramowanego działu	
Próba sprzedaży zerowej ilości - Jako ilość towaru do sprzedania podano 0	Należy ponowić operację sprzedaży z podaniem właściwej ilości
Przekr. limit zerowań pamięci - W pamięci fiskalnej brak miejsca na zapisanie rekordu zerowania RAM. Kasa przechodzi w tryb tylko do odczytu.	Należy wymienić pamięć fiskalną po uprzednim usunięciu usterek powodujących tak częste zerowania pamięci RAM.
Przekr. limit zmian stawek PTU - Dokonano maksymalnej przewidzianej liczby zmian stawek PTU (30 zmian)	Dokonanie kolejnej zmiany stawek nie jest możliwe.

Tekst komunikatu na wyświetlaczu obsługi. Znaczenie błędu	Sugerowane czynności serwisowe
Przekroczona cena maksymalna - Podana cena jest większa niż cena maksymalna zapisana w tabeli HALO pod indeksem właściwym dla danego PLU bądź działu	Należy ponowić próbę sprzedaży PLU z podaniem niższej ceny
Przepełn. głów. liczn. sprzedaży - Jeden z liczników obrotu kasy nie może zostać powiększony o wartość w aktualnie przeprowadzanej transakcji	Należy anulować transakcję i wykonać zerujący raport stanu kasy
Przepełn. liczn. fiskalnych - Dodanie pozycji na paragonie spowodowałoby przepełnienie wartości fiskalnego licznika sprzedaży dla stawki PTU, z którą sprzedawany jest towar. Pozycja nie zostanie umieszczona na paragonie.	Aby kontynuować sprzedaż należy zamknąć bądź anulować paragon i wykonać zerujący raport dobowy
Przepełn. liczn. sprzedaży kasj. - Jeden z liczników obrotu aktualnego nie może zostać powiększony o wartość w aktualnie przeprowadzanej transakcji	Należy anulować transakcję i wykonać zerujący raport obrotu kasjera
Przepełn. liczn. zwrotu opak. - Jeden z liczników ilości lub wartości zwróconych opakowań nie może zostać powiększony o wartość w aktualnie przeprowadzanej transakcji	Należy anulować transakcję i wykonać zerujący raport obrotu opakowań
Przepełn. licznik sprz. działu - Jeden z liczników ilości lub wartości sprzedaży działu nie może zostać powiększony o wartość w aktualnie przeprowadzanej transakcji	Należy anulować transakcję i wykonać zerujący raport obrotu działów
Przepełn. licznik sprzedaży PLU - Jeden z liczników ilości lub wartości sprzedaży PLU nie może zostać powiększony o wartość w aktualnie przeprowadzanej transakcji	Należy anulować transakcję i wykonać zerujący raport obrotu PLU
Przepełn. sumy paragonu - Sumaryczna wartość sprzedaży bądź zwrotów w transakcji nie mieści się w dopuszczalnym zakresie. Mogło wystąpić przepełnienie tylko licznika sumy sprzedaży lub tylko licznika sumy zwrotów.	Należy usunąć niektóre pozycje sprzedaży względnie zwrotów opakowań i zamknąć paragon. Usunięte pozycje można umieścić w kolejnym paragonie/potwierdzeniu zwrotów
Przepełnienie tablicy tandemów - Obsługiwane jest do 512 połączeń towarów w tandem. Próbowano zdefiniować 513 połączenie.	W celu dodania połączenia należy usunąć jedno z istniejących połączeń i ponowić próbę.
Raport anulowany - Użytkownik odpowiedział negatywnie na pytanie o poprawność daty lub wykonanie kolejnego raportu o tej samej dacie podczas wykonywania raportu dobowego	

Tekst komunikatu na wyświetlaczu obsługi. Znaczenie błędu	Sugerowane czynności serwisowe
Raport dozwolony tylko z komput. - Podjęto próbę wykonania raportu obrotów PLU z klawiatury, podczas gdy ustawienie opcji konfiguracyjnej umożliwia jego wygenerowanie tylko z komputera	
Raport przerw. przez użytkown. - Użytkownik wcisnął klawisz ZERO w trakcie wydruku raportu	
Rozładowana bateria - Zbyt niskie napięcie akumulatora podtrzymującego pracę zegara i zawartość pamięci RAM w okresie wyłączenia kasy.	Możliwa awaria akumulatora
Sprzedaż zablokowana – Nastąpiła próba otwarcia paragonu podczas gdy sprzedaż jest zablokowana (brak oprogramowanych stawek PTU, błąd pamięci fiskalnej, pamięć fiskalna pełna, niepodłączony mechanizm drukujący bądź jego awaria, niepodłączony wyświetlacz klienta)	Operacja nie może być przeprowadzona
Suma rabatu zbyt duża - Po udzieleniu rabatu w określonej wysokości na pojedynczą pozycję sprzedaży jej wartość stałaby się mniejsza lub równa 0. Po udzieleniu rabatu na cały paragon suma do zapłaty w jednej ze stawek PTU byłaby mniejsza lub równa 0	Należy ponowić operację podając mniejszą wielkość rabatu
Tablica opakowań pełna – Kasa pozwala zaprogramować do 64 opakowań zwrotnych. Próbowano zaprogramować 65 opakowanie.	Należy usunąć jedno z istniejących opakowań i ponowić operację
Towar jest opakowaniem – Próbowano udzielić rabatu dla pozycji paragonu zawierającej opakowanie.	
Towar jest opakowaniem Podany kod nie odpowiada żadnemu PLU w bazie	Należy podać kod istniejącego PLU
Towar lub dział zablokowany - Sprzedaż towaru lub działu niemożliwa ze względu na ustawienie ceny zablokowanej	Należy zamknąć lub anulować paragon i zmienić parametry ceny PLU lub działu, po czym ponowić próbę sprzedaży
Towar nie jest opakowaniem - Podjęto próbę przypisania towaru, który nie posiada ustawionej flagi opakowania jako opakowania dla innego towaru	Należy poniechać przypisania lub ustawić odpowiednio flagę opakowania i ponowić operację
Trwa transmisja z komputera - Próba rozpoczęcia paragonu podczas programowania bazy PLU	Należy przerwać transmisję bądź zacząć na jej zakończenie i ponowić próbę rozpoczęcia paragonu

Tekst komunikatu na wyświetlaczu obsługi. Znaczenie błędu	Sugerowane czynności serwisowe
Wezwij serwis! - Usterki wykryte podczas inicjalizacji urządzenia nie pozwalają na podjęcie pracy	
Wysuwanie zabronione - Próba wysunięcia papieru podczas drukowania, gdy nie wystąpił żaden błąd uzasadniający takie postępowanie (np. brak papieru lub błąd mechanizmu drukarki)	
Zabroniona sprz. opakowań Próbowano sprzedać towar z ustawioną flagą opakowania inaczej, niż jako opakowanie podłączone do innego towaru.	
Zapłata zerowa - Próba zapłaty lub zapłaty częściowej za paragon sumą zerową.	Należy podać niezerową kwotę zapłaty
Zbyt duża precyzja - Podano ilość towaru z precyzją zbyt dużą w stosunku do tej zaprogramowanej w PLU	Należy ponowić próbę sprzedaży z podaniem ilości w odpowiednich jednostkach
Zbyt duży kod PLU - Przy programowaniu nowego towaru podano zbyt duży kod PLU. Zakres dopuszczalny kodów PLU jest zależny od konfiguracji sprzętowej kasy.	
Zbyt wiele pozycji - Próba umieszczenia w paragonie zbyt wielu pozycji	Należy zamknąć paragon
Zła długość tekstu - Kod produktu podany podczas programowania numeru unikatowego nie ma długości 2 znaków	Należy ponownie podać prawidłowy kod
Zły podatek PTU - Jako symbol stawki PTU towaru lub działu podano wartość spoza zakresu A - F i zwolnionej	Należy podać symbol stawki w poprawnym zakresie
Zmiana ceny zablokowana - Zaprogramowane parametry ceny PLU lub działu nie pozwalają na sprzedaż ze zmienioną ceną	Należy zamknąć lub anulować paragon i zmienić parametry ceny PLU lub działu, po czym ponowić próbę sprzedaży
Zwora nie jest zwarta - Próba przeprowadzenia operacji wymagającej zwarcia zwory serwisowej (fiskalizacja) bez zwarcia zwory	Należy zewrzeć zworę i ponowić operację
Zwrot tylko wyliczoną gotówką - Paragon, który z uwzględnieniem wartości zwróconych opakowań ma wartość mniejszą od 0 bądź potwierdzenie zwrotu opakowań poza paragonem próbowano zakończyć inaczej niż poprzez wcisnięcie klawisza GOT bez uprzedniego podania kwoty.	Należy wcisnąć klawisz GOT

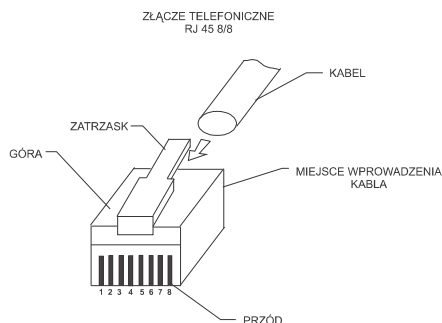
10. Schematy przewodów połączeniowych

W poniższym rozdziale przedstawiono schematy połączeniowe kas Małe Tango oraz Rumba z urządzeniami zewnętrznymi.

nr pinu w kasie	nazwa sygnału	nr pinu w komputerze DB25	nr pinu w komputerze DB9	opis sygnałów na złączu kasy
4	TxD (SOUT)	3	2	wyjście danych szeregowych
2	RxD (SIN)	2	3	wejście danych szeregowych
3	RTS	5	8	sygnał modemowy - handshake sprzętowy – wyjście
5	CTS	4	7	sygnał modemowy - handshake sprzętowy – wejście
6	DTR	6	6	sygnał modemowy - handshake sprzętowy – wyjście
1	DSR	20	4	sygnał modemowy - handshake sprzętowy – wejście
8	GND	7	5	masa sygnałowa

Kolejność wyprowadzeń wtyku RJ45 8/8 służącego do podłączania urządzeń zewnętrznych

Wszystkie przewody służące do podłączenia urządzeń zewnętrznych, po stronie kasy zakończone są wtyczką telefoniczną RJ45 8/8, której rozmieszczenie poszczególnych złączy przedstawia poniższy rysunek.

nr pinu w kasie RJ45 8/8	nazwa sygnału	nr pinu w wadze		Opis sygnałów na złączu kasy
		Angel AP15 EX/MX DB9 „męski”	Chaber, Kroton DB9 „żeński”	
4	TxD	3	2	Wyjście danych szeregowych
2	RxD	2	3	Wejście danych szeregowych
8	GND	7	5	Masa sygnałowa

Przewód zasilający:

Dokumenty homologacji

MINISTER FINANSÓW
PP7-8012/ 317/1649 /04/JS

WARSZAWA 2004.11 *AF*

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 K.p.a. w związku § 7 ust. 1, 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 lipca 2002 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące, oraz warunków stosowania tych kas przez podatników (Dz. U. Nr 108 poz. 948 ze zm.), na wniosek z dnia 17 maja 2004 r. firmy OPTIMUS-IC S.A. z Nowego Sącza - producenta kasy rejestrującej oznaczonej symbolem Małe Tango, Minister Finansów postanawia uznać w/w kasę, jako kasę spełniającą kryteria i warunki techniczne.

Decyzja jest ważna przez okres trzech lat od dnia jej doręczenia.

Kasa zawiera zmieniony program pracy w wersji źródłowej oznaczony przez producenta symbolem K3_M oraz program zapisany w pamięci stałej kasy oznaczony symbolem 3.58, z funkcją odczytu tych symboli w raporcie kasy z zapisów stałych.

Dopuszcza się występowanie kasy w następujących wersjach kompletacyjnych z:

- 1) mechanizmem drukującym:
 - a) typ CP305 APS lub,
 - b) typ FTP634 FUJITSU,
- 2) złączami RS232C w konfiguracji:
 - a) jedno złącze RS232C lub
 - b) dwa złącza RS232C lub
 - c) trzy złącza RS232C

z tym, że wyboru kompletacji wyposażenia kasy dokonuje się przed przekazaniem kasy nabywcy z równoczesnym obowiązkowym jej wpisem do książki kasy.

Program pracy kasy zawarty w w/w kasie umożliwia współpracę z dowolnym programem komputerowym, z tym że kasy nie mają zastosowania do prowadzenia ewidencji sprzedaży towarów i usług, gdzie ze względu na szczególne wymogi trybu jej rejestrowania lub dokumentowania na specjalnych wydrukach stosuje się kasy o zastosowaniu specjalnym. Uwzględniona w programie pracy kasy funkcja przeliczania kwoty należności w złotych wykazanej w części fiskalnej paragonu na waluty obce ma charakter niefiskalny a zastosowane oznaczenia rodzaju waluty mają charakter stały. Program pracy kasy wyposażony jest w funkcję wydruku przez kasę na emitowanym paragonie oznaczania waluty polskiej. Program nie daje możliwości zmiany oznaczenia waluty.

Na podstawie art. 107 § 4 K.p.a. odstępuje się od uzasadnienia decyzji, ponieważ uwzględnia ona w całości żądanie strony.

Mając na uwadze powyższe, Minister Finansów orzeka jak w sentencji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 127 K.p.a. od decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do Ministra Finansów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. W szczególności wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy powinien być wniesiony w terminie 14 dni od otrzymania decyzji.

Otrzymują:

- Optimus IC S.A., ul. Nawojowska 118, 33-300 NOWY SĄCZ.
- Izby Skarbowe wszystkie

Z upoważnienia Ministra Finansów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Programów Podatkowych
Stanisław Rurka
Stanisław Rurka

MINISTER FINANSÓW
PP7-8012/ 316/1648 /04/JS

WARSZAWA 2004.12. 24

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 K.p.a. w związku § 7 ust. 1, 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 lipca 2002 r. w sprawie kryteriów i warunków technicznych, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące, oraz warunków stosowania tych kas przez podatników (Dz. U. Nr 108 poz. 948 ze zm.), na wniosek z dnia 14 maja 2004 r. firmy OPTIMUS IC S.A. z Nowego Sącza - producenta kasy rejestrującej oznaczonej symbolem RUMBA, Minister Finansów postanawia uznać w/w kasę, jako kasę spełniającą kryteria i warunki techniczne, którym muszą odpowiadać kasy rejestrujące.

Decyzja jest ważna przez okres trzech lat od dnia jej doręczenia.

Kasa zawiera zmieniony program pracy w wersji źródłowej oznaczony przez producenta symbolem K3_R oraz program zapisany w pamięci stałej kasy oznaczony symbolem 3.58, z funkcją odczytu tych symboli w raporcie kasy z zapisów stałych.

Dopuszcza się występowanie kasy w następujących wersjach kompletacji z:

- a) jednym złączem RS232C lub,
- b) dwoma złączami RS232C lub,
- b) trzema złączami RS232C,

z tym, że wybór opcji kompletacji kasy dokonuje się przed przekazaniem kasy nabywcy z równoczesnym obowiązkiem jej wpisem do książki kasy.

Program pracy zawarty w w/w kasie umożliwia współpracę z dowolnym programem komputerowym, z tym że kasy nie mają zastosowania do prowadzenia ewidencji sprzedaży towarów i usług, gdzie ze względu na szczególne wymogi trybu jej rejestrowania lub dokumentowania na specjalnych wydrukach stosuje się kasy o zastosowaniu specjalnym. Uwzględniona w programie pracy kasy funkcja przeliczania kwoty należności w złotych wykazanej w części fiskalnej paragonu na waluty obce ma charakter нефискальный a zastosowane oznaczenia rodzaju waluty mają charakter stały. Program pracy kasy wyposażony jest w funkcję wydruku przez kasę na emitowanym paragonie oznaczania waluty polskiej. Program nie daje możliwości zmiany oznaczenia waluty.

Na podstawie art. 107 § 4 K.p.a. odstepuje się od uzasadnienia decyzji, ponieważ uwzględnia ona w całości żądanie strony.

Mając na uwadze powyższe, Minister Finansów orzeka jak w sentencji.

POUCZENIE

Zgodnie z art. 127 K.p.a. od decyzji nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do Ministra Finansów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. W szczególności wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy powinien być wniesiony w terminie 14 dni od otrzymania decyzji.

Otrzymują:

1. Optimus IC S.A., ul. Nawojowska 118, 33-300 NOWY SĄCZ.
2. Izby Skarbowe wszystkie

Z upoważnienia Ministra Finansów
ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Dochodów Podatniczych

Stanisław Rurka

Wykaz aktualnych decyzji Ministra Finansów dostępny jest na internetowej stronie producenta kas www.novitus.pl

CERTYFIKAT ZGODNOŚCI CE

Firma NOVITUS S.A.
ul. Nawojowska 118, 33-300 Nowy Sącz

deklaruje, że wyrób:
kasa fiskalna

MAŁE TANGO

we wszystkich dopuszczonych wersjach kompletacyjnych jest zgodny z wymaganiami następujących Dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady:

Niskonapięciowe Wyroby Elektryczne 73/23/EEC
wraz ze zmianami 93/68/EEC.

Kompatybilność Elektromagnetyczna 89/336/EEC
wraz ze zmianami 91/263/EEC, 92/31/EEC, 93/68/EEC.

Przy ocenie zgodności z wymienionymi wyżej dyrektywami zastosowane zostały następujące normy zharmonizowane:

w zakresie bezpieczeństwa użytkowania:

PN-EN 60950

w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej:

PN-EN 55022
PN-EN 55024
PN-EN 61000-3-2
PN-EN 61000-3-3
PN-EN 61000-4-2
PN-EN 61000-4-3
PN-EN 61000-4-4
PN-EN 61000-4-5
PN-EN 61000-4-6
PN-EN 61000-4-11

33-300 Nowy Sącz, ul. Nawojowska 118
tel. 018 444 0 780, fax 018 444 0 790
NIP 734-10-01-369

Pleczeń

Prezes Zarządu NOVITUS S.A.
Bogusław Latka
Nowy Sącz 22-02-2005

 NOVITUS
Firma NOVITUS S.A.
ul. Nawojowska 118, 33-300 Nowy Sącz

deklaruje, że wyrób:
kasa fiskalna

RUMBA

we wszystkich dopuszczonych wersjach kompletacyjnych
 jest zgodny z wymaganiami następujących Dyrektyw Parlamentu
 Europejskiego i Rady:

Niskonapięciowe Wyroby Elektryczne 73/23/EEC
 wraz ze zmianami 93/68/EEC.
Kompatybilność Elektromagnetyczna 89/336/EEC
 wraz ze zmianami 91/263/EEC, 92/31/EEC, 93/68/EEC.

Przy ocenie zgodności z wymienionymi wyżej dyrektywami
 zastosowane zostały następujące normy zharmonizowane:

w zakresie bezpieczeństwa użytkowania:

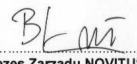
PN-EN 60950

w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej:

PN-EN 55022
 PN-EN 55024
 PN-EN 61000-3-2
 PN-EN 61000-3-3
 PN-EN 61000-4-2
 PN-EN 61000-4-3
 PN-EN 61000-4-4
 PN-EN 61000-4-5
 PN-EN 61000-4-6
 PN-EN 61000-4-11

 NOVITUS
SPÓŁKA AKCYJNA
 33-300 Nowy Sącz, ul. Nawojowska 118
 tel. 018 444 0 720, fax 018 444 0 791
 NIP 734-10-01-369

Pieczeń

 Prezes Zarządu NOVITUS S.A.
 Bogusław Łatka
 Nowy Sącz 22-02-2005

NOTATKI